

REGLA ALUMIN 19 18 17 16 15 14

per se

IAE PHRYSII

AC MATHEMATICI,
Astronomiæ & Cosmographiæ,
lobi ab eodem editi. Item
ione, & Insulis, rebusq; nuper in
unc demum ab ipso auctore mul
uctum, ac sublatis omnibus
ntegritati restitutum.

R. 26
C. 8
89
230

81
230
R. 26
5/25

TVERPIÆ,
us Ioannis Steelsii
D. LIII.

Priuilegio Cæsareo
ad sexennium.

De Geo. baltazar de gessa

GEMMAE PHRYSII

MEDICI AC MATHEMATICI,
De Principiis Astronomiæ & Cosmographiæ,
Deq; usu Globi ab eodem editi. Item
De Orbis diuisione, & Insulis, rebusq; nuper in-
uentis. Opus nunc demum ab ipso auctore mul-
tis in locis auctum, ac sublatis omnibus
erratis integritati restitutum.

R. 26
C. 8
87
230

R. 81
230
R. 26
5/25

ANTVERPIÆ,
In ædibus Ioannis Steelsii
M. D. LIII.

Cum Priuilegio Cæsareo
ad sexennium.

62

Carolus. V. Cæsar Augustus vetuit, ne quis hypographus aut bibliopola, in dittonibus & prouinciis Germaniæ suæ inferioris præter Steelsium, sexennio proximo à die quo in lucem dari cœptum est, imprimat, imprimens dumue curet, Gemmæ Phrysiæ, de principiis Astronomiæ & Cosmographiæ, deq; usu globi opus ab eodem recens auctum, integritatiq; suæ restitutum. Qui secus fecerit, ei multa centum florenorum & librorum huiusmodi indicta est: vt latius patet in diplomate concessio eidem, & Cæsarei sigilli appensione communito. Datum Bruxellæ. III. mensis Nouemb. M. D. XLIII.

Per Imperatorem.

De Langhe.

*Facta est autem huius libri inuulgatio
Cal. Maiis. M. D. LIII.*

CVM NOBILI TVM

virtute insigni viro Melchiori Schetō
Gemma Phrysius Medicus
S. D.

Lapsis annis plus minus viginti tribus, cum pro ætatis meæ modo ac capacitate dedissem in lucem Globum Geographicum cum vnâ cū insignioribus octaui orbis stellis, compulsus sum ab amicis quibusdam simul vsu vtilitatemq; eiusdē sphæræ adiicere. Quod equidē pro ardore iuuenili attentauī. Quām foelici Mercurio, iudicent doctiores: illud scio, etiam sine patrono vllō vulgi gratiā inuenisse, quod ex distractione iam tertio impressorum exemplarium colligere licet. Quum itaq; rursus desiderarentur exemplaria, Ioannes Steelsius vir promouendis bonis artibus natus, non cessauit me vrgerē quotidianis precibus, vt opus reuiderem, & quanquā quotidianis Medicę artis occupationibus grauioribus satis superq; distinerer, euicit tamen illius (ferē dixeram importuna) efflagitatio, effecitq; illud, vt succisuius horis totum opus perlustrauerim ac multa immutauerim, prout vel diuturnior lectio vel grauius iudiciū dictauit: multa adiecerim tum per oscitantia omissa, ac nō pauca quoq; nigro præfixo thetā notauerim. Neq; enī (vt elegātissime simul ac verissimē inquit Galenus noster) possibile est, homo cum sis, vt nō in multis erres, alia prorsus ignorās, quedam nō recte iudicās, et nōnulla negligētius scribēs. Quod certē vt in Philosophia naturali verū est, ita in Geographia longē verissimum mihi videtur. Quotidie enim subeunt gentium mutationes ac nomina noua: finium ac terminorū aliæ atq; aliæ distinctiones, fluuiorū quoq; ac sinuum quos oceanus efficit variæ formę. Adde his, quod maxima pars sola narratione constat eorum qui parum habent artis Astronomicę ac Geometrię, sine quibus nihil so-

EPISTOLA.

lidi de Geographia constare potest. Hoc quicquid laboris est, quod mihi satis molestum fuit, ob varium huius rei studium, imò totum opus quod olim absque patrono audacter (fateor) emisit, tibi vir clarissime dicatum volui, ac merito sanè, quando te aspicere video ad heroicam illam virtutem quæ solis imperatoribus ac regibus olim propria erat: defendendi nempe ac promouendi artes Mathematicas, quæ nunc paucos habent Patronos, cum tamen singulari Dei optimi max. gratia hominum generi datae sint illæ, atque hæctenus conseruatae, vt & ratio constaret temporum, sine qua historiae tam sacrae quàm profanae multa caligine immerse iacēt. Tum vt ex tam præclaro diuinæ potentia speculo, quod tum in cælo ac terra, tum in microcosmo ipso, qui ista mirabili ac prorsus diuino intellectu ob oculos ponit, clarè illam Dei potentiam ac mirabilem erga nos curam declarat, cognoscamus ac discamus, illum auctorem et reuerendum esse, ac omnibus modis illi obsequendum, adiuuante nos spiritu domini nostri Iesu Christi, cui sit honor & gloria per infinita secula. Vale vir ornatissime, atque ad fastigium illius virtutes verè heroicæ infracto contende animo, ex qua sanè & nomen mereberis immortale, & mercede non frustraberis tua: quam tribuet ille, qui hæc dona tantarum artium mortalibus miseris è suo Thesauro bonitatis largitus est. Louanij decimo quinto Kal. Februarij, Anno

M. D. LIII.

PRIMAE PARTIS DE
PRINCIPIIS COSMOGRAPHIÆ,
CAPVT PRIMVM.

Vum omnis quæ à ratione suscipitur de aliqua re institutio, debeat à definitione proficisci, vt lepide ait Cicero Officiorum lib. primo, videbimur nō abs re, definitiones aliquot & diuisiones eorum quorum sæpe mentionem facturi sumus (rem in pauca conferentes) præmittere, vt clare intelligatur totius nostræ narrationis sermo. Mundus Mundus igitur est cœlum & quicquid eius ambitu continetur, Eius Ætherea pars. duæ præcipuæ sunt partes, Ætherea ac Elementaris. Illa decem orbes continet, quorum superior ex ordine inferiorem sua periphæria complectitur. Extremus & decimus orbis primum mobile dicitur, id continuo cursu ab ortu in occasum per meridiem labitur, deinde per septentrionem rursus ad ortum, quem motum. 24. ferè horarum spatium conficit, & secum omnes inferiores orbes impetu rapit, Inferiores verò in aduersum obliquo meatu nituntur, adeò vt qui longiori interuallo ab illo primo dissideant, ij velociori cursu motū suum aduersum peragāt, Noni enim orbis (qui aliis cœlum aqueum vel cristallinum dicitur) insensibilis propemodum

est motus contrarius, Quippe qui .49. millibus annorum (vt autores tabularum Alfonsmarum censuerunt) finitur, Vel .36. millibus annorum vt Ptolomæus statuit. Octauum verò qui & cælum propriè dicitur, item firmamentum, vel ἄπλανής secundum Græcos à constantia motus vt putabant veteres: in .7. millibus annorū vt vulgares habent rationes tabularum. Supra etiam firmamentum nullos extrare orbes Cicerò & plures ante eum opinati sunt, quos tamen ratione motus Mathematicorum inuenit sagacitas. Reliqui orbes inferiores planetarum vel stellarum erraticarum sunt, singuli vnā tantum circumferētes stellam, nam omnes aliæ in octauo cælo fixæ sunt, Primus ab octauo Saturno tribuitur, Proximus Ioui, Tertius Marti, Quartus Soli, Sequens Veneri, Penultimus Mercurio, Infimus Lunæ orbis est, qui sua superficie concava hunc mundum inferiorem aut elementarem partē ambit. Constat hæc ex quatuor elementis, & omnibus quæ actione horum in inuicem ex ipsis conflantur. Elementorū supremum ignem, proximū verò aërem esse communis philosophantiū opinio est. Aqua verò & terra simul vnū corpus sphericum efficiunt, prouidete id naturæ opifice, qui humanæ potissimū consulens cōmoditati, fecit aliqua parte terram

Elementaris pars.

eminere, alia verò aquam, ita tamen vt Sphæram constituent, vt evidentissime in defectu lunari videre licet. Habet autem sese terra ad cœlum veluti punctum, nam cœlum vndiquaque non plus nec minus dimidia parte conspicuum est. Atque hæ præcipuæ partes sunt mundi, quas alij cum cœlo beatorum quod supremum est, quindecim distinguunt. Atque hæc quidem ex opinione magis recepta statuimus. Nã quæ sit in his rebus varietas opinionum, non attinet primum introductis, ac in Methodica tractatione meminisse.

CAPVT SECVNDVM.

De Circulis Sphæræ.

Sphæra solidum est corpus, vna superficie contentum, in cuius meditullio punctum imaginamur quod centrum dicitur, à quo puncto omnes lineæ ad peripheriã ductæ æquales existunt. Tale quidem corpus mundus hic ratione naturali colligitur. Ad cuius imaginẽ & intellectum, instrumentum Sphæricum construunt Mathematici, quibusdam orbibus circulisq; rationem motus illius indicantibus compositum. Quorum circuloꝝ partiumq; reliquarum deinceps finitiones officiaq; quàm paucissimis declarabimus. Axem Sphæræ vocant auto

Axis.

res lineam rectā quæ spheram per æquas secat partes, & super cuius extremis terminis eadem motum perficit. Dicuntur quidem talia puncta, Poli, cardines, aut vertices, Et cum duæ sint extremitates lineæ rectæ: altera polus arcticus, ab arctis siue vrsis dicitur, altera polus Antarcticus siue Austrinus: circum tales vertices motus primi mobilis perficitur. *Equinoctialis* vel *Equator*. *Equator*, est circulus secundum omnes sui partes æquali intervallo ab utroque polorum distans, & rectos angulos cum axe mundi constituens, sic dictus, quia sol sub eo motus, ubique gentium, diem nocti æquale facit. *Zodiacus*, signifer, aut obliquus circulus est, qui cum Spherâ et *Equatore* per æqualia secet, una ipsius pars versus septentrionem altera versus austrum declinat ab *Equatore* spatio. 23. partiū & semisse quasi, ubi longissime dissidet. Diuiditur hic in duodenas partes quæ signa dicuntur. Sunt autē hæc nomina: *Aries*, *Taurus*, *Gemini*, *Cæcer*, *Leo*, *Virgo*, *Libra*, *Scorpio*, *Sagittarius*, *Capricornus*, *Aquarius*, *Pisces*. Signorum quodlibet in 30. partes aut gradus distinguitur: fit hinc ut totus circulus. 360. partibus constet. Gradus deinceps in. 60. minuta siue scrupula prima, Minutum in. 60. secunda, Secundum in totidē tertia, & sic deinceps ad decima vsque diuiditur.

Simi-

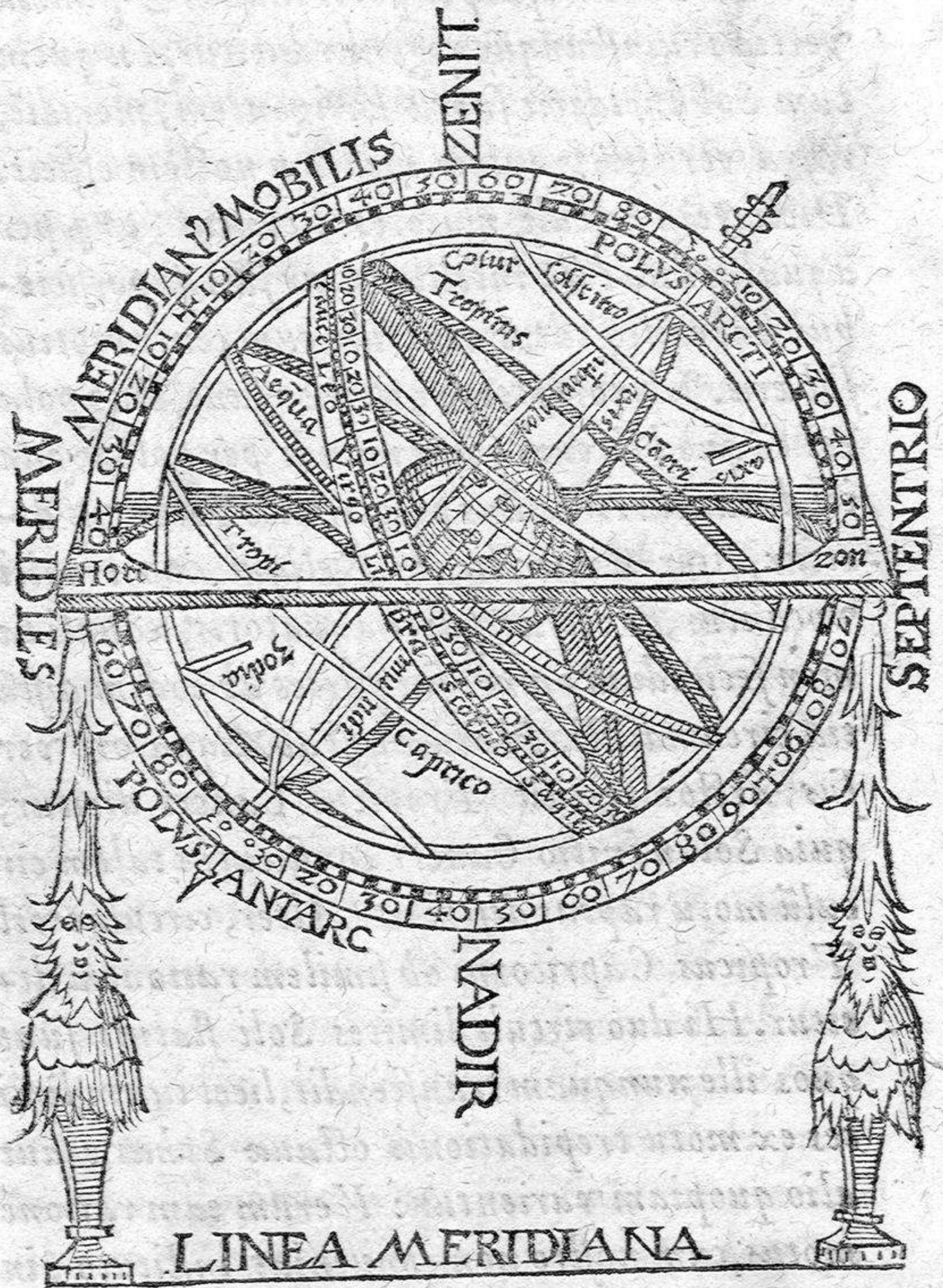
Simili ferè modo quilibet circulorum maiorũ
 Sphæra diuiditur in quatuor quadrates, Qua-
 drans in .90. gradus, Gradus rursus vt prius.
 Sub signifero autem in aduersum primo mobi-
 li reluctantur omnes orbes inferiores super axe
 & polis propriis distantibus à polis mundi plus
 minus .23. gradibus & semisse, Atq; hic motus
 diuersitatis temporum anni causa est, & au-
 gmenti & decrementi dierum, deniq; generati-
 onis ac interitus omnium rerum naturalium vt
 philosophice loquamur. Item Zodaicus præter
 omnes circulos Sphære latitudinem habere
 intelligitur, propter errantium syderum vl-
 tra citraq; digressionem. Est autem hæc la-
 titudo secundum alios .12. secundum alios
 16. graduum. Mediam verò latitudinem linea
 diuidit circularis quam Eclipticam vocant, eò Ecliptica.
 quòd sol & luna cum coniunguntur vel oppo-
 nuntur sub ea linea, defectum luminis pati di-
 cantur. Sol videlicet obiectu lune inter vi-
 sum nostrum, ad nos transmittere lumen non
 potest, eò quòd lune corpus densum sit ac mi-
 nimè transparens. Luna verò quia lumen à so-
 le accipit, terræ interpositione inter ipsam
 & solem, reuera deficit. Sol tamen (quod
 nulli planetarum faciunt) lineam eclipticam
 assiduo sequitur, adeò vt ne digitum quidem
A 5 latum

latum egrediatur. Quatuor sunt in Zodaico p̄
 Eta præcipua, duo scilicet in duabus sectionibus
 æquatoris & zodiaci, vcz in principiis Arietis
 & Libræ: hæc æquinoctialia vocantur: Sol enī
 sub ipsis constitutus æquinoctiū efficit in Arie-
 te Vernale, in Libra Autumnale. Reliqua
 duo puncta inter media in principiis Cancri &
 Capricorni, Solstitialia appellantur: eò quòd
 sol cum eò peruenerit, consistere videatur. Ho-
 rum quod septentrionale est nobis æstiuum, au-
 strinum verò hybernum dicitur, Antipodibus
 contraria ratio est. Coluri duo sunt circuli per
 polos mūdi protracti, Spharā ipsam & se inui-
 cem in duo æqualia secantes. Horum alter per
 puncta æquinoctialia ductus, æquinoctiorum:
 alter per solstitialia solstitiorum dicitur. Horū
 zon vel finitor (vt ipsum nomen sonat) est cir-
 culus qui conspectam mundi partem ab incon-
 specta dirimit. Duplicē distinguunt: Rectū qui
 æquales angulos cum Equatore constituit obli-
 quum, qui inæquales efficit. Qui verò talē ha-
 bent, his sol & reliqua astra obliquo ascendunt
 & descendunt motu. Variatur autem obliquus
 horizon in infinitum pro diuersa hominum ha-
 bitatione. Punctum verticis, quod Arabes Ze-
 nit appellant, est quod secundum perpendiculū
 alicui loco in cœlis supraponitur, quodq; æquali
 interuallo

interuallo ab omni parte horizon-
 tis disſidet, vnde & polus horizon-
 tis dicitur. Meridianus Meridi-
anus.
 circulus dicitur qui per polos mundi & punctū
 verticis cuiuscunque regionis ducitur: In quem
 cum Sol incidat supra horizontem, meridiē,
 infra verò horizontem, mediam noctem efficit.
 Dicti verò circuli maiores dicuntur, eo q̄ per
 æqualia diuidere intelligantur ſuis ſuperficie-
 bus, habeantq̄ idem centrum cum centro totius
 ſphære. Minores verò quatuor ſunt, Duo pola-
 res eò quòd circum polos mundi per polos zoda-
 ici ducantur. Vicinus polo arctico Arcticus di-
 citur, alter Antarticus, Reliqui duo tropici Circuli
polares
 vocantur, ab vtraq̄ parte æquatoris, æquali ta-
 men ſecundum omnes ſui partes ab eodem diſtā-
 tia circumducti. Horum qui ab Æquatore ver-
 ſus arctos recedit Tropicus Cancrī dicitur,
 quia Sol in initio Cancrī conſtitutus talem cir-
 culū motu raptus deſcribit. Alter, circulus vel Tropici
 Tropicus Capricorni ob ſimilem rationem di-
 citur. Hi duo circuli limites Soli ſtatuti ſunt Cācri cir.
 quos ille nunquam tranſcendit, licet iidem limi-
 tes ex motu trepidationis octauæ Sphære aut
 alio quopiam varientur: Verum eam rationē
 motus, cum noſtro non conueniat inſtituto, in
 præſentiarum miſſam facimus. Capricorni

FIGV=

FIGVRA CIRCV- LORVM SPHÆRÆ.

CAPVT III.

De zonis & Climatibus.

OMnes itaq; iamdicti circuli vt in cælo
 finguntur, ita in subiectæ terræ superfi-
 cie eos describi imaginandum est. Fit
 hinc vt quatuor minores circuli quinque spa-
 tia in cæli & terræ superficiebus distinguant,
 quæ propter similitudinem zonæ nominatæ Zonæ.
 sunt. Duas extremas circulis polaribus inter-
 clusas, antiqui non habitabiles ob rigidum per-
 petuo cælum asseruere. Mediam similiter ob in-
 temperatum Solis ardorem, est enim inter duos
 tropicos interclusa, Verum nostræ ætatis scri-
 ptores eam non solum habitabilem, sed tempe-
 ratam esse & rationibus contendunt, & expe-
 rientia comperti sunt. Sub qua cultissimæ fœ-
 cundissimæq; deprehendantur regiones. Reli-
 quas verò duas zonas inter polares circulos &
 tropicos interceptas, habitabiles temperatasq;
 esse liquido constat. Distinguitur etiam terræ
 superficies secundum aliam rationem. Quanto
 enim aliqua regio latius ab Æquatore in alte Climata
 rutram partem declinauerit, tanto plus æstate
 diei longissimæ, & vicissim hyeme noctis quan-
 titas augetur: adeò vt quæ maximè distet scili-
 cet. 90. gradibus, ea diem longissimam sex mē-
 sum habeat, noctemq; vicissim diei æqualem:

Qui

Qui verò sub ipso *Aequatore* consistunt, perpetuo diem nocti æqualem. 12 horarum habent. Ratio huius diuersitatis ex *Sphæra materiali* & ex nostro globo *Geographico* ob oculos poni potest. *Ptolomæus* igitur et alii classicorum scriptorum nonnulli pro diuersa quantitatis dierum variatione, diuersas plagas terræ seu climata distinxere, ita scilicet vt tale spatium dimidiæ horæ quantitatem in latitudine contineat, & in modum zonæ per totum orbem ab occasu in ortum protendatur. Loca verò talibus climatibus subdita ipsis nomina indidere, vt primū clima ab *Aequatore* versus polum arcticum δία μεσημέριον vel per *Meroën* vocatur, eò q̄ medium huius climatis per *Meroën* (quæ est insula *Aphricæ* Nilo circumfusa) transit. Secundum per *Syenen*. Est autem *Syene* vrbs *Aegypti* tropico *Cæcri* subdita. Tertium per *Alexandriam* urbem scilicet in ora *Aphricæ* sitam. Quartū per *Rhodium*. Quintum per *Romam* vel per *Hellepontum*. Sextum per *Pontum*. Septimum per *Boristhenis* hostia. Hic verò fuit finis climatum antiquioribus, quippe quibus regiones vltterius ignotæ erant. Addunt alii octauum per *Ripheos* vel *Meotidis* paludes, Nonū per *Daniã* &c. Augetur quidem horum climatum diei prolixioris quantitas vna semihora, hoc est, quotum quodq̄

quodq; est clima, tot semihoris dies eius maxima, superat duodecim horas. Vt in initio primi climatis dies longissima continet. 12. horas, & semissem. In fine verò qui idem est cum initio secundi climatis. 13. horas. Sic si deinceps vnā semihorā addiderimus pro singulis climatibus, habebimus semper quantitatem diei maximæ pro tali climate. Quod nunc diximus de Climatibus septentrionalibus, eadem ratione de austrinis intelligi volumus, nisi q; hæc propriis nō appellantur nominibus, sed per contrarium vt αὐτὶ διὰ μερώεσ, αὐτὶ διὰ σούερεσ &c.

CAPVT IIII.

De Parallelis.

Paralleli sunt circuli æquo à se inuicem distantes interstitio, adeò vt si in infinitum protrahi intelligantur, nunquàm sese mutuo contingant. Varij possunt adsignari in Globo paralleli, verum Ptolomæus, quem in omnibus nobis imitandum statuimus. 21. parallelas septentrionales descripsit, ea ferè ratione qua Climata diximus terminari: nisi quod Climata per mediæ horæ spatia procedant, Paralleli verò per quadrantes tantum: hoc est, sicut initium vnus climatis præcedentis initium vincit vna semihora: ita paral-

parallelus præcedentem quadrante superat, usq^{ue} ad decimumquartum parallelum, cuius longissima dies est quindecim horarum & semissis, ut ex ordine parallelorum quivis facile supputaverit. Hinc verò per medias horas ad vndeagesimum usq^{ue} parallelum inceditur, cuius maxima dies continet. 18. horas. Demum additione integræ horæ ad. 21. parallelum deveniur, qui per Thylen insulam transit. Huius diei maximæ quantitas. 20. horas continet. Ulterius Ptolomæus non distinxit, quandoquidẽ ignotum erat quicquid telluris ab Aquilone ultra parallelum per Thylen protractum describitur. Licebit tamen ulterius quantitate vnius horæ addita ad vigesimumquintum, deinde mensis excessu ad. 30. parallelum devenire. Sunt qui ab ipso æquatore Climata sumere initium volunt, Sed cum hæc ratio solo ordine distet, & illa iam à nobis tradita vsitatior sit classicis scriptoribus: superuacaneum videtur plura de his verba facere. Quantum verò paralleli & climata ab inuicem & ab æquatore distent, lucidissime in Globo nostro videre licet. Possemus alioqui id per tabulas & figuras ob oculos ponere.

De Longitudine locorum.

CAPVT QVINTVM.

Duplices sunt in Globo Geographico quæ Meridiani.
 ad similitudinem terræ effingimus circu-
 li, Pars enim per polos mundi deinde per
 cuiusvis loci punctū verticis in cælo, aut in ter-
 ræ superficie per loci sitū protrahi intelligitur.
 Tales meridianos appellari nō est dubium, om-
 nesq; in polis mundi coire, & per quemcunque
 locum duci posse, eosdemq; terminos esse longitu-
 dinis regionum. Longitudo itaque regionis aut Lōgitudo.
 cuiuscunq; loci, est portio Equatoris inter me-
 ridianum talis loci, & meridianum qui per in-
 sulas fortunatas ducitur, intercepta: Nam ab
 his insulis initium longitudinis sumitur, progre-
 diendo ab eis versus ortum vsque in eundem lo-
 cum. Nostro autem Globo. 24. meridianos in-
 scripsimus, quorum bini quilibet proximi spa-
 tium vnus horæ intercludunt: Et loca talibus
 duobus proximis subiecta meridianis, vnus ho-
 ræ interuallo dissidere certum est: Hoc est ori-
 entalior eorum, meridiem, mediam noctem, ecli-
 pses lunæ, coniunctiones & oppositiones lumina-
 rium, vna hora prius habebit quàm occidenta-
 lior. Si verò per duos meridianos descriptos di-
 stiterint, vel si. 30. gradibus in lōgitudine ab in-
 vicem elongata fuerint, duarum horarum talis
 B diffe-

differentia oppositionū cōstituetur: Vnus denique gradus differentiae longitudinis quatuor minuta horaria cōstituit. Ex his paululum etiam instituto Arithmetices disciplinis cetera colligere dabitur, siue. 10. siue. 40. graduum hac distantia, quae differentia longitudinis diei consuevit, reperiatur.

CAPVT SEXTVM.

De Latitudine locorum.

Altera pars circulorum Globi, circum polos mundi, & aequali vndique secundum Aequatorem & se inuicem protractu circumducitur. Tales quidem etiam paralleli dicuntur, & simili ratione per quemcunque locum secundum loci ipsius ab Aequatore recessum describi possunt, & hi latitudines regionum finiunt. **Est** autem latitudo, arcus meridiani cuiuscunque loci, inter Aequatorem & parallelum qui per eiusdem loci punctum verticis ducitur interclusus, Hanc aequalem esse eleuationi polari supra horizontē non est dubium: Nā si quis sub Aequatore consisteret (cum medium caeli tantum conspicuum sit) vterque polorum horizonti applicaretur: Si verò idem in alteram partem puta septentrionem vel austrum digrederetur, tantum ipsi alter polorum supra horizontem emereret, quantum iam punctum

Latitudo.

verticis ipsius ab *Equatore* declinaret, quippe si punctum verticis ad polum vsque deductum esset: hoc est, si quadrante circuli ab *Equatore* distideret: iam *Equator* vice mutata vndique horizonti applicaretur. Patec ergo eandem esse, hoc est, quantitate, seu partium numero parem latitudinem regionis & eleuationem poli supra horizontem, differre tamen ratione: Nam eleuatio poli, est arcus meridiani inter polum mundi & horizontem cuiuscunque loci interceptus, latitudo autem iam antea dicta est. Latitudo igitur regionum ab *Equatore* in austrum vel septentrionem supputatur, quamuis *Glareanus* dixerit à septentrione in austrum, longitudo autem ab occasu in ortum. Duplex etiam hinc colligitur latitudo locorum, *Borea* altera, reliqua *Austrina*.

Eleuatio
Poli.

CAPVT SEPTIMVM.

De diuersis habitationum
nominibus.

EX vmbrearum ratione tria habitationum nomina oriuntur, *Amphiscij* scilicet, *Heteroscij*, & *Periscij*. *Amphiscios* vocant autores, quorum vmbrae in vtramque partem, puta *Austrum* & *Boream* iaciuntur. *Heteroscios* quorū vmbrae in alterā tantū

Amphiscij.
Heteroscij.
Periscij.

vergunt partem. De his exemplum apud Lu-
canum est. Ignotum vobis Arabes venistis in
orbem, umbras mirati nemorū non ire sinistras.

Periscij. Periscij verò sunt quibus umbræ in modū mo-
larum circumgyrantur. Sunt autem tales qui-
cunque sub zonis extremis habitant, vt Pilap-
pi & vicini. Heteroscij verò sunt quicunque
in zonis temperatis scilicet inter circulos pola-
res & tropicos habitant, vt Itali, Hispani, &
totius Europæ incolæ cū Asiæ maxima parte.
Amphiscij demum sunt quorum inter duos tro-
picos aut sub torrida zona habitatio est, vt
Æthiopes, Arabes, & Indi. Rursus populi ad

Periæci. inuicem collati, aut dicuntur Periæci, aut An-
tæci vel Antipodes. Periæci vel circumcolæ di-
cuntur, qui sub eodem climate & parallelo, &
sub eodem meridiano continentur, sed inter eos
mediat polus mundi: Hique eandem rationē
temporum anni habent, quippe cum illis hyems
est, etiam hi hybernantur: Veram in horarum
spatiis multum distant, nam cum illis media di-
es est, his concubia nox ingruit. Tales ferè sunt
insularum fortunatarum incolæ cum Sinarum

Antæci. populis. Antæci sunt quorum situs est sub meri-
diani alicuius eadem medietate: Veram paral-
lelus vel latitudo vnius regionis tantum ab
Æquatore versus austrum, quantum alterius

punctum verticis vel latitudo versus Septentrionem cedit. Sic Ægyptij cū extremis Africæ habitatoribus Antœci dicuntur. Et hi simul in contraria anni tempora incidunt, his enim hyeme existēte, illi æstate fruuntur: Verum cū eadem longitudo sit utriusque, eodem eis momento meridies & media nox apparet. Demum Antipodes dicti quòd inuicem vestigia obuertant: eidem meridiano & contrariis parallelis æquali tamen interstitio ab Æquatore descriptis, subiiciuntur. His contraria omnia accidunt, hyems & æstas, dies ac nox, ortus & occasus, habent eundem horizontem, sed opposita hemisphæria. Ita Americæ extremi versus meridiem habitatores Antipodes dicuntur Tectosacibus Schithiæ populis. Verum tales re ipsa existere, multi præcipue Diuus Augustinus & Lactantius præter fidem esse contendunt, licet iam experientia compertū sit. Lactantius alio-

Antipodes

Lactantij
opinio.

DE PRINCIPIS
CAPVT OCTAVVM.

De Ventis.

Solent etiam regiones ad inuicem compara-
tae per ventorū situs, aut secundū plagas
mundi describi. Vt cum dicimus: Hispania
habet ab ortu Pyrenæos montes & Galli-
am. Item Germania clauditur ab occasu Rhe-
no fluuio, &c. Tali via Geographi ferè omniū
locorum situs describunt, & huius cognitio plu-
rimum ex re nautarum est, qui longinquas adi-
re regiones conantur. Nam illud in primis ip-
sis considerandum est, in quam cæli partem di-
rigenda sit prora, & quo vento duce opus sit ab
vno loco ad alterum tendētibus. Cosmographi
verò ex superiorum consideratione regiones di-
stinguunt, ceu per parallelos, meridianos, & si-
milia: Vt cum dicimus, Roma habet latitudi-
nem. 41. partium & 50. minutorum, longitudi-
nem. 36. partium & trientis. Talem differen-
tiam Cosmographiæ & Geographiæ Ptolemæ-
us lib. 1. cap. 1. adsignat. Est autem Ventus se-
cundum Phisicos, exhalatio calida & sicca, la-
teraliter secūdum terram mota: Sortiuntur ve-
rò sua nomina pro diuersis à quibus impellun-
tur mundi partibus. Vbi notandum, quòd ex
veterum sententia cuiusque regionis horizon

in. 12. spatia diuiditur, quæ ventorum nominibus inscribuntur. Quatuor principales sunt venti, Apeliotes vel Subsolanus, flans ab ea parte qua Sol in æquinoctiis oritur, hic idem Leuans nautis quibusdam dicitur. Zephyrus vel Fauonius ab occidente irruit, hunc nautæ Ponentem vocant. Aparctias vel Septentrio à polo seu à mediæ noctis angulo procedit, Hydrographus Transmontanus dictus. Auster vel Nothus à meridie oritur. Horum autem quilibet binos socios sibi collaterales habet: Subsolanus enim Cæciam vel Hellepontium versus Septentrionem, Eurum vel Vulturum ab alia parte iunctos habet. Zephyro Lips vel Africus ab Austro iungitur, Iapyx vel Corus ab altero latere. Septentrioni Boreas vel Aquilo vicinus est versus ortum: Thrascias, Circius vel Gallicus versus occasum. Austro Libonodus ab occasu, Euronotus vel Euro Auster ab ortu adiacet. Tali distinctione veteres contenti fuere. Nautis alia ratio ventorum est, Hi enim horizontem in. 32. partes diuidunt aut in. 16. ventosque suis nominibus compositis ex quatuor principalium ventorum nominibus distinguunt. De qualitatibus autem ventorum hoc sciendum est, Subsolanum cum duobus sociis calidæ & siccæ esse

naturæ: Zephyrum frigida & humida: Austrum cum vicinis vtrunque sociis calidum & humidum, ideoque tonitruosum, pestiferum, & insaluberrimum: Septentrionem econtra frigidum & siccum, & maxima ex parte animantibus, frugibus non æquè salubrem.

CAPVT NONVM

generalia quædam subnectit.

Qum terræ superficies non vna sit, neque continua, sed diuersis marium sinibus perfossa, atque adeo penitus interrupta: Autores eã partē quæ tota ferè maiori superficie cõiuncta sit, Continentē vocauerūt vel terram fixam, vt sunt Europa, Asia, & Africa. Insulam autem vocauerunt plagam terræ vndique oceani fluctibus circumfusam, & à maiori parte habitabilis portionis dissectam, vt, Anglia, Sicilia, Creta, &c. Peninsulam vero siue Chersonesum quasi pene insulam, quia non tota mari circundata est, sed angusti protractu maiori parti terræ habitabilis connectitur: Huius exempla sunt Italia, Peloponnesus, Taurica chersonesus, &c. Partem denique eam qua peninsula continenti adhæret, Isthmos appellari vidimus. Est enim ἰσθμὸς angustus quidã terræ tractus inter duo maria comprehensus. Sunt infinita præterea nomina Geographicis

graphis vsitata, quæ omnia definire Grammaticorum magis est quàm Cosmographorum: ut sunt Regio, Regnum, Prouincia, Gens, Populus, &c. Item Mons, Promontorium, Vallis, &c. Rursus aquarum multiplicia nomina, Oceanus, Mare, Fluius, Flumen, Riuus, Palus, Lacus, Sinus, & similia: atque ob id meritò omittenda censuimus.

SECUNDA PARS

DE VSV GLOBI.

De Globi partibus.

CAPVT PRIMVM.

DELIBATIS theorices huius artis principis, ad praxim accingimur: quã & si variis multisq; instrumentis possemus docere, cum tamen inter omnia nullum tam perfectum, tam generale sit, quod tantum præstare possit, quantum corpus sphericum ad similitudinem vniuersi confectum: omisiss omnibus aliis hoc arripiemus, quod citra omnia ferè alia, omnem propemodum huius artis vsu indulgere possit. Principio itaque tale corpus sphericum, quale summa diligentia, nec minori artificio nuper construximus, omnes circulos sphære

Circuli
sphære.

Regiones.

Latitudo.

de quibus antea diximus habet, alios tamen *ve* *Æquatorem, Tropicos, Parallelos, &c.* in ipsa superficie conuexa globi: Super quibus quanto potuimus studio *Regiones, Insulas, Montes, et Fluvios, adscriptis passim nominibus, seruatq;* horum exactissima ad inuicem symmetria, produximus. Præterea *vt* ampliori vsui foret, *stellas* imposuimus, non quidem omnes, sed tantum potiores, insignioresq; quæ scilicet *Astronomis & Cosmographis* inserviunt. Porro iuxta primum Meridianorum qui per insulas fortunatas ducitur, adsignauimus gradus latitudinum ad polos vsque: Iuxta eosdem verò gradus in parte septentrionali, climata & parallelos secundum suas ab *Æquatore* distantias, qui eandem etiam rationem distantia versus *Austrum* habere debent intelligi. In australi verò parte eiusdem meridiani adiecta sunt miliaria Italica tribuenda vni gradui longitudinis extra *Æquatorem*, secundum diuersam latitudinis rationem: ex quibus proportio parallelorum ad *Æquatorem* colligi potest: Quanto enim *Parallelus* remotior ab *Æquatore* fuerit, tanto strictior euadit. Per hæc etiam ex itinerum interuallis, longitudinis aut latitudinis (altero istorum vnà cum angulo positionis cognito) quantitas haberi potest, licet difficili modo ac

via.

via. Sed talis globus parum vtilitatis præstite-
 rit, nisi accedant præterea orbes ænei vel ex
 quavis alia materia firma solidæue constructi,
 in quibus talis globus moueri possit. Hos au-
 tem extra corpus sphericum applicare oportet-
 bit. Primum itaque necesse est vt ex ære, fer-
 ro, vel ligno construatur meridianus, diuisus Meridia-
nus.
 in quater. 90. gradus, quibus etiam possent ad-
 signari climata & paralleli, nisi hæc in globi su-
 perficie locassemus. Huic meridiano affigetur
 globus axe quodam ferreo vel duobus clauicu-
 lis tali arte, vt si globum circumducas, etiam
 axis cum globo rapiatur. Præterea ad eundem Cyclus ho-
rarius.
 meridianum cyclus quidam pro arbitrio ma-
 gnus adaptabitur circum polum mundi arcti-
 cum, diuisus in vigintiquatuor horas, diceturq;
 ob hoc cyclus horarius. Insuper cū axe et globo,
 circūagetur index horarius per cycli horarij spa- Index.
Horizon.
 tia. Apposcit hic Meridianus Horizontem li-
 gneum, in quo secundū elevationē poli circum-
 duci possit. Cōtinebit idem in sua superficie quæ
 lata erat duodecim plagas mundi, Mensiū dies,
 cū zodiaci signis & gradibus correspondentibus.
 Deest iā operi quadrās circuli ex lamina ænea
 secundum globi gibbositatē formatus, hunc alij Quarta al-
titudinum.
 quartam altitudinis vocant, qui instrumento
 quodam exemptili quod puncti verticis vicem
 adim=

Circulus
positionis

adimplebit, meridiano affigetur. Item circulus positionis qui semicirculus est affixus horizon-
tis & meridiani duabus sectionibus, exempti-
lis etiam, ut ab vna medietate in aliam trans-
ferri possit: Hic Astrologorū iudiciis inseruit.

Angulus
Sphericus.

Demū angulus siue gnomon sphericus pro um-
bra solis iacienda. Profecto talia instrumenta
non tam apte describi quàm demonstrari ad ocu-
lum possunt. In fronte libelli oīa ferè depinxi-
mus. Additur istis alius quadrans secundū sphæ-
ræ gibbum incuruatus, qui interdū polis zodia-
ci, interdum polis mundi applicandus erit, pro
vario rerum vsu: Demū non inutile fuerit per-
pendiculum à sede globi demittere, subiectū ha-
bens stylum acutum. Cui dum exactissime im-
minet perpendiculum, certum sit globum recte
sursum consistere.

CAPVT SECVNDVM.

De vsu Globi generali.

Quantum utilitatis, quātum deliciarum
ac iucunditatis adferat Globus hunc in
modum instructus, difficile fuerit crede-
re inexperto: Nam super alia quæuis instrumē-
ta facilem vsum eumq; amplum præbet Astro-
nomis, Geographis, Historiographis, Legumpe-
ritis, Grammaticis, & naucleris, deniq; cuius
hominum generi utilis, & præter hæc gratissi-

mus sua forma existit. Ut autem alienis partis meo non nihil parcam labori, magnam usus partem explicabit libellus quidam Ioannis Scho-neri de usu Globi astriferi, Quicquid enim ille suo globo adscribit, id totum, imò plus hic no-ster efficiet. Docet autem ille libellus qua arte per Globum inueniantur Locus Solis in signi-fero, Eleuatio poli, Linea meridiana, Hora di-urna ac nocturna, Quantitas dierum, Ortus so-lis & occasus, Ascensiones rectæ ac obliquæ, De-clinationes, Hora inæquales, Quam partem mundi sol vel quoduis syderum occupet, Quo-modo cognoscatur nomina stellarum visu è cæ-lo apprehensarum. Docet itē duodecim cœli do-micilia distinguere, Deinde secundum ea signifi-catorem dirigere, Demum horologia aut in pla-na horizontis superficie, aut in muri ad perpen-diculum erecti planitie describere, & plura aliæ quæ venustius describi vix possent, nisi fortas-sis compendiosius. Verum quum noster Globus multo plura præstare poterit, & præterea ille quædam omiserit quæ aut faciliiori via inueni-ri, aut per nostrum Globum commodius quàm per alium haberi possint: visum fuit nobis non incongruum omnē huius instrumēti usum quæ poterimus breuissimis capitibus subnectere, Quod quidem neque illi ignorantia, neque mihi arro-gantia

gantia ducendum volo: Fit enim plerunque vt non omnia possimus omnes, faciliusq; sit rei inuenta aliquid addere, quam latentem primitus adinuenire.

CAPVT TERTIVM.

Qua ratione mundi cardines siue plagæ inueniantur, & globus secundum easdē collocetur.

Docet hanc rem Ioānes Schonerus per meridiei obseruationē, itemq; Horologij cuiusdam quē compassum dicunt adiuumento: Verum quouis tempore diei sole tamē radiante absq; compasso votis tuis potieris, cognitis tantummodo latitudine regionis & loco Solis sub signifero. Sed & globus ad libellam constituendus est, in plano nullam in partem inclinato. In quem vsus solemus perpendiculum ex alueo suspendere, cui in imo pede styli apex respondeat. Facile enim sic videbitur in quā partem procumbat globus, & nutatio corrigetur. His igitur concessis, meridianum mobilem cum Globo eidē affixo circumagito, donec polus tot gradibus supra horizontem emineat, quot latitudo tuæ regionis continet, adiunctoq; stylo anguli spherici, aut quocunq; alio secundum angulos rectos super loco solis in Globo signato, modo sedem globi vnā cum globo, modo globum seorsum

orsum huc atq; illuc circumducito, donec stylus è regione Soli locatus, nullam penitus umbram in globi superficie cõuexa proiciat: Tum enim oēs plagas mundi ex eisdem in horizonte descriptis, aut per meridianum exteriorẽ cognosces. Præterea omnem situm cœli, sydera ascendẽtia & sub horizontem tendentia, horam diei, duodecim domicilia & multa alia: Illud tamen studiose obseruasse oportuit, vt latus Globi orientale soli, dum ab ortu ad meridiem incedit, obiiciatur: Occidentale verò eidem meridiem relinquenti. Vbi verò semel huiusmodi situm exactissimè adinuenieris, licebit secundũ eum in infima parte sedis globi indicem Magnetuum siue compassum dirigere ac firmare, vt deinde perpetuo die ac nocte artem hanc locandi globum secundum cœli aspectum respõdentẽ, in promptu habeas. Hæc Ioãnes Schoner nõ habet in suo libello, cum tamen mihi periclitanti primum compassi situm inuenire, plurimum fecerit ea res negotij.

Obseruandum.

CAPVT QVARTVM.

De loco Solis inueniẽdo.

IN horizonte descriptos esse ventos, signa zodiaci & menses cum suis diebus diximus: ex his igitur locus Solis petendus est: quodcunq; enim signũ, & quicunq; gradus signi diei tuæ in-

qua

qua locum Solis quæris è directo responderit, is est locus Solis eo die & eo mense. Verum in anno bisextili si post vigesimum octauū diem Februarij locū Solis quæras, semper vnus dies ad iiciendus est diei præscripto: vt si quæras locū Solis vnderigesimo Februarij, accipias gradū qui respondet primo diei Martij scilicet vigesimum Piscium & 50. mi. Et ita deinceps agendum ad finem vsq; anni. Præterea pro exactiori calculo scire conuenit ad quem annum loca solis in horizonte constituta sunt. Nam solum quaternis annis re vera cum calculo congruent, primo à singulis quaternariis anno auferendus quadrans gradus, secundo dimidius, tertio tres quadrantes. Idque si calculatio seu constitutio prima fuit facta ad annum primum à bisexto. Quemadmodum noster globus ad annum Domini millesimum quingentesimum & vnderigesimum constitutus est. Itaq; ad annos. 15. 30. 37. 41. 45. 49. 53. reliquosq; simili ordine sequentes calculus satis respondebit. Annis vero, 34. 38. 42. 46. 50. 54. & similibus auferendus quadrans vnus partis. Annis vero. 35. 39. 43. & reliquis, auferenda semissis. Annis bisextilibus vero auferenda tres quadrantes. Seruata cautione à nobis antea dicta. Quin etiam per successionem longam alia correctione opus fuerit,

Nam in centenis ferè annis adicienda sunt. 44. ferè minuta, & in aliis pro ratione. Atque hæc pro instrumentorum usu (qui calculo est inferior certitudine) sufficiunt. Ex radiis solaribus similiter inuenitur locus Solis, verum non tam exacte, hoc pacto. Constituatur globus in plano vt ei secundum perpendicularum insistat (quod facile per perpendicularum animaduertitur quod sedi globi consueuimus addere) deinde vbi meridiem Sol pertigerit, id quod ex indice Magnetico in hoc negotio suffecerit didicisse, locato globo secundum elevationem poli, & secundum plagas mundi, applicetur Gnomon sphericus lineæ eclipticæ apud meridianum circulum, & eo vsque circumagatur globus sede immobili permanente, donec stylus gnomonis omni vmbra careat, eo tamen obseruato quod gnomon inter voluendum ab ecliptica & à meridiano non recedat, sed lineam eclipticam vel ascensu vel descensu imitetur: præterea vt ea medietas eclipticæ soli obuertatur quem sol eo tempore peragrat, scilicet vel à Capricorno ad Cancrum vel hinc ad Capricornum. Vbicunq; autem stylus gnomonis constiterit in ecliptica linea nullam proiciens vmbra, ibi est locus Solis eo die.

Ex radiis
solaribus

C

CA-

De Latitudine Regionum.

Latitudinem regionis eandem esse cum elevatione poli diximus: quam sic inuenies. Obserua donec Sol meridiem attigerit, idq; indicis Magnetici adminiculo, aut ex vmbra breuitate edoctus. Deinde Sole lucente globum in plano constitue quàm rectissime, & eo vsque cum sede circumducas quo meridianus circulus Soli obiiciatur, hoc est, vt nullam vmbra in latus proiciat, sed sub se: quibus actis locū Solis lineæ meridiana, & gnomonem sphaericum loco Solis applica. Demū sede globi permanente, globum cum meridiano & gnomone sphaerico sursum deorsumue circumagas, donec gnomosphaericus nullam vmbra in latus proiciat: Tunc enim si gradus numeraueris, qui sunt inter horizontem & polum arcticum globi, habebis elevationem poli regionis propositæ.

Noctu. Noctu verò si idem per stellas fixas libet inuenire ita agito. Accipe per quadrantem aliudue instrumentum altitudinem alicuius stellæ cognitæ maximam, hoc est dum ea circa meridiem constituta fuerit. Quam vt accepisti fac vt eadem stella in globo descripta, eandem altitudinem supra horizontem habeat, quam eam

in caelo habere comperisti, extollendo scilicet globum cum meridiano, vel deprimendo, donec tot sint gradus meridiani inter stellam ipsam ad Meridianum collocatam, & inter horizontem, quanta fuit altitudo illius caelestis inuenta, & quot rursus gradus numeraueris inter horizontem & polum à parte septentrionis, tanta est latitudo regionis in qua haec experiris.

Quod si aliqua fuerit stellarum octauae orbis quae nunquam nobis occidunt, poterit similiter per minimam eius altitudinem opus istud perfici atque per maximam. Adde iam aliquid quo citra lineam meridianam exactam observationem aut horarum cognitionem, quouis momento notis elevationem poli licet addiscere. Hoc tentaturus accipio duarum vel trium stellarum altitudinem per quadrantem, eodem quatenus fieri potest momento, earum inquam stellarum octauae orbis, quarum una versus ortum altera versus occasum sita est, & quarum situs in globo constituti sunt. Acceptis igitur altitudinibus curo ut eadem stellae in globo simul habeant suam quaeque altitudinem, per elevationem globi cum meridiano suscipiam, & per applicationem quartae altitudinis ad ipsas stellas, & quot fuerint gradus in meridiano inter polum & horizontem tanta est latitudo regionis.

Hoc tamen sciuisse oportuit pro austrinis regionibus globum vertendum esse, ut polus antarcticus supra horizontem constitutatur.

CAPVT SEXTVM.

De nouo modo inuestigandi latitudinem regionis absq; Meridiani vel loci solis cognitione.

EXcogitauimus alium modum pulcherrimum, quo vno die vel paucis horis licebit latitudinem loci cuiuscunq; addiscere, etiam si neq; locus solis, neq; hora, neq; Meridiani situs cognitus fuerit. Statuatur itaq; sphaera solida in aperto loco fixa, ut à loco suo non facile moueatur, neq; situs ratio habeatur vlla, neq; latitudinis regionis. Sole igitur lucente, applicetur gnomus sphaericus globo ita ut nullam proieciat umbram, noteturq; locus in sphaerae superficie. Deinde post notatu dignum temporis intervallum, nempe post horam vel duas plus minus, eodem modo alius punctus notetur. Ac tertio idem fiat post horam duas tresue alias elapsas. Neq; refert an horarum spacia sint aequalia, aut exquisita: sed sint haec tempora cuiuscunq; quantitatis, modo distent notatu digna differentia: quae quanto maior fuerit, tanto exquisitior erit ratio. Punctis igitur tribus sic diligenter

genter assignatis, sphaeraq; prorsus fixa manente: accipiatur circinus cuius pedes introrsum incuruati sint nonnihil, distendaturq; ad quadrantis sphaerae amplitudinē, quo per bina quaelibet puncta describatur circulus maior sphaerae. Singuli mox arcus in equalia diuidantur. Deinde ex singulis medietatibus describantur circuli maiores, posito circino in circulo per illa puncta (quorum singulae medietates proponuntur) transeunte. Concurfus istorum circulorum duos polos mundi indicabit: quorum qui supra horizontem extabit nobis Arcticus est. Quod si tria puncta in vno circulo magno collocata deprehendantur, talis circulus necessario erit Aequator: & duo circuli concurrētes polum indicabunt. Si verò non in circulo maiore collocentur, sed tribus arcubus connectantur circulorum maiorum: iuncto vt antea diximus polo, alter circini pes in polo statuatur propiori, reliquus ad vnum punctorum contrahatur: describaturq; circulus ex polo, qui per tria illa puncta transibit. Hic est parallelus à sole descriptus motu raptus. Hic quantus supra horizontem extat, diuidatur in duas partes aequales.

Poli iunctio.

Parallelus solis.

Deinde per polum mundi inuentū, & punctum medium arcus diurni, hoc est illius paralleli supra horizontem extantis, describatur circulus

C 3 maior,

**Meridia-
nus.** maior, distenso circino ad quadrantis amplitu-
 dinem vt antea. Sic habebis Meridianum cir-
 culum, qui quoq; per punctum verticis trāsibit.
 Iam igitur quantus sit arcus huius Meridiani
 à polo ad horizōtem, facilimum erit metiri per
 gradus in sphaera circulo maiore notatos: atque
 hæc est latitudo regionis. Rursus ex polo descri-
**Equator.
Declinatio
solis.** be circulum maiorem, qui erit Equator. Vnde
 mox videbis solis quoque declinationem, arcum
 scilicet inter Equatorem & parallelum à solis
 circumductione descriptum, quem per tria pun-
Meridies. cta descripsimus. Simul quoque plagas mundi
 inuenisti, hoc est Meridiem, Orientem, Occiden-
 tem, & Septentrionem. Itaque habes modum
 pulcherrimum, quo tria simul ignota deprehen-
 duntur, Latitudo regionis, & solis declinatio,
 ex qua locus eius in zodiaco colligitur: & Me-
**Obseruan-
dum.** ridiei inuentio. Tantum illud obseruetur, vt
 horizon ad libellam collocetur, adhibito in eum
 vsu perpendicularo.

CAPVT SEPTIMUM.

De lōgitudine, latitudine, declinatione,
 ascensione recta & obliqua syderum.

Lōgitudō. **L**ongitudo stellarum, est distantia earum
 in zodiaco à principio Arietis, hoc est ar-
 cus seu portio Ecliptica inter duos semi-
 circulos magnos comprehensus, quorum alter
 per

per principium Arietis, alter per stellam ipsam, uterque per polos zodiaci ducitur. Latitudo verò distantia ab ecliptica versus polos zodiaci, Unde duplex distinguitur: Septentrionalis & austrina. Si igitur sydus aliquod in parte septentrionali situm fuerit, Remoue à meridiano quartam altitudinis cum instrumento cui adheret, hoc autem instrumentum applica polo zodiaci septentrionali, ibique fixum una manu tene, altera manu volue quartam altitudinis ad stellam cuius longitudinem quæris & latitudinem. Aut commodius fuerit alium quadrantem ex ære conficere, qui stylo paruo in polis zodiaci figi possit, & circumquaque duci ad quasuis stellas et cæli partes. Gradus igitur eclipticæ in quem extremum quadrantis desinit, indicat longitudinẽ stellæ. Latitudinem verò supputabis ab ecliptica vsq; ad stellæ locum in quarta altitudinis siue quadrante. Similis est ratio in austrinis. Atque hac industria depingimus loca planetarum in globo habita longitudine & latitudine ex tabulis, voluendo deinde scilicet quartam altitudinis ad gradum longitudinis in ecliptica, latitudinem verò in quarta altitudinum siue alio quadrante quærendo: ibi enim est locus planetæ: qui aut cera aut carbone notandus est ut possit facile deleri, nam hæc loca indies migrat.

Latitudo.

Planetarum
loca.

Declinatio

Declinatio Solis vel stellæ cuiuslibet est distantia eius ab Equatore versus polos mundi: Atque hæc itidē duplex est, septentrionalis & meridionalis, secundum duos polos mundi. Inuenitur ex globo admouendo stellam vel locum Solis ad circulum meridianum, numerandoq; gradus meridiani inter Equatorem & locum Solis vel stellæ interceptos: nam hi declinationem definiunt: quæ an septentrionalis an meridionalis sit facile est videre. Nunc de ascensionibus.

Ascensio
recta.

Ascensio recta alicuius syderis quæ & gradus mediæ cæli dicitur, est gradus Equatoris, qui cū tali sydere emergit supra horizontem in sphaera recta, siue qui cum eo peruenit ad meridianum circulum. Huius inuentio facilis admodum est nulliusq; negotij, Nam permoto loco Solis quocunque vel syderis alterius ad circulum meridianum, confestim idem meridianus inter gradus Equatoris ascensionē rectam vel gradum mediæ cæli indicabit. Ascensio verò obliqua, vt nomen ipsum sonat, est gradus Equatoris qui cū sydere quocunque exoritur supra Finitorem in Sphaera obliqua vel supra horizontem obliquū.

Ascensio
obliqua.

Atq; hæc non multo maiori negotio addiscitur q̄ illa: Constituo enim globum secundum eleuationem poli, & locum Solis vel stellæ ad Finitorem versus ortum, quicunque tum gradus Equatoris

*Æquatoris simul exurgit pro ascensione obliqua habendus est. Descensio autem obliqua non in ortu sed in occasu inuestigatur. Hæ interdum multum inter se distant, sed descensio recta semper eadem est cum ascensione recta. Quãto iam tempore aliquod integrum signum vel quicumq; arcus zodiaci peroriatur aut penitus occidat, ita videndum est. Applicandum est prius principium eius signi ad finitorẽ, & simul index horarius ad. 12. Postea finis eiusdem signi ad horizontem peruoluendus, & index indicabit quanto spatio temporis tale signum omnino exoriatur. Atq; hæc de ascensionibus obliquis. pro re-
Etis cum meridiano quod iam de horizonte diximus agito. Exactius idem tempus colligetur si numerauerimus gradus Æquatoris per Meridianum notatos duobus illis punctis, principio inquam & fine, applicatis aut horizõti aut Meridiano. Vocantur enim tales partes Æquatoris etiam tẽpora. Quarũ quindecim horã continet: singulæ verò, quaterna scrupula seu minuta. Verum vt lector facilius capiat, vnico ferè exemplo totum caput declarabo. Statuo Cani-*

Descensio.

Signorum
ortus.

Exemplum

cum, quia stella est meridionalis. Deinde voluo
 quartam altitudinis vsque in locum stellæ. Vi-
 deo ergo longitudinẽ ipsius in ecliptica. 19. gra-
 dus cancri cum dodrante ferè, latitudinem verò
 in quarta altitudinis. 16. graduum, & 10. mi-
 nutorum. Promoueo eandem stellam ad meri-
 dianum circulum, & ibi numero inter ipsam et
 Equatorem sex gradus declinationis septen-
 trionalis, & simul video meridianum secare
 Equatorem in centesimo & octauo gradu cum
 dextante ferè, hoc est. 50. minutis: atque hæc est
 ascensio recta ipsius stellæ. Si nunc eandem ad
 finitorem direxero versus ortum, eminet simul
 101. quasi gradus Equatoris cum besse ferè &
 hæc est ascensio obliqua ipsius in latitudine. 50.
 graduum. Si verò ad occasum finitori applicue-
 ro, video descensionem obliquam. 116. graduũ.
 Similis via est de loco solis quocunque, vel gra-
 du eclipticæ, vel sydere quouis alio. Item cupio
 scire in latitudine. 51. graduum quanto tempo-
 re Arietis signum oriatur. Composito ad latitu-
 dinem propositã globo, principium Arietis ad
 horizõtem in parte orientali colloco, simulq; ad
 Meridianũ applicari video. 270. gradus equa-
 toris. Deinde finem Arietis eidẽ horizonti ad-
 iungo & rursum gradus sub Meridiano depre-
 hendo. 283. & trientem. Cum igitur ab initio ad
 finem

finem transierint. 13. gradus cum triente intelli-
go signum Arietis oriri paulò minus horæ spa-
cio, nempe. 53. minutis horæ. Tantum enim effi-
ciunt. 13. cum triente per. 4. multiplicata. Idem
& index horarius indicat. Sciendum tamen est
(quod ferè omiseram) nonnullos initium gra-
duum ascensionum, siue æquinoctialis, statuere
in principio Capricorni. Verum quocunq; mo-
do numeres, idem erit modus agendi: nisi quod
hic. 90. semper gradus addas ad ascensionē in-
uentam: quod verò ultra. 360. excesserit, peni-
tus reiicias.

CAPVT OCTAVVM.

De quantitate diei, ortu, & occasu
solis, & stellarum.

Primum constituatur globus per meridia-
num circulum secundum elevationē poli re-
gionis tuæ, de qua hæc addiscere intendis.
Deinde pro ortu aut occasu cuiuscunq; syderis hæ-
bendo, adiunge locum solis in ecliptica notatū
circulo meridiano, & simul indicem cycli hora-
rij qui circū polos mouetur, ad duodecimam ho-
ram: Post hæc volue globum cū indice, donec sy-
dus ipsam cuius ortum quæris, à parte orientis
lineæ horizontis, aut superficiēi supræmae hori-
zontis exactissime respondeat. Aut si tempus or-
tus solis quæras, cum loco solis, eodē modo age.

Tum

Occasus.

Tum enim index cycli horarij indicat inter horas, quota hora idem sydus oriatur. Si verò occasum mauis, volue ipsum sydus dum horizonem cōtingat versus occidens: Videbis ex eodem indice horam occasus: atque hæc de ortu & occasu vulgari dicta sint. Aliter verò de ortu Poëtæ loquuntur, vt Vergilizs.

Multi ante occasum Maiaæ cœpere, sed illos
Expectata seges vanis elusit auenis.

Ortus Cosmicus.

Eodẽ modo & Philosophi & Medici temporum distinctiones per ortus syderum assignant, Vt ver per ortum Pleiadum, Autumnum per ortum Arcturi. Hunc ortum cosmicum vocat Io. de sacro busco. Si igitur libet enunciare, quo tempore anni aliquod sydus oriatur cosmice, loca ipsum sydus ad horizonis superficiem in oriente, & simul cōsidera quotum gradum, cuiusque signi gradum horizonis superficies in ecliptica linea secet: Eundem verò gradum, eiusdemque signi gradum quære in horizonis margine interiori, & facile videbis quo mense ac quo to die ipsum sydus oriatur cosmice. Pro occasu autem habendo, volue idem sydus versus occidens ad horizonem: quicumque tum gradus zodiaci in oriente emergit, is est, quem dum sol occupat, sydus dicitur occidere cosmice. Item de ortu & occasu acronycho seu nocturno, qui et Poëtis

Occasus cosmicus

Ortus acronychus.

tis & Astronomis in usu est, haud multo diuer-
 sa ratio est. Locandum enim sydus ad horizon-
 tem versus orientem, quicumq; tum gradus zo-
 diaci occidit, is indicat tempus, quo sydus dici-
 tur oriri acronycho ortu. Si verò ipsum admo-
 ueas horizonti versus occidentem, gradus signi-
 feri qui tum oritur, indicio est quo tempore an-
 ni sydus dicatur occidere acronychè. Pro quan-
 titate diei habenda, volue globum quoad gra-
 dus solis eius diei cuius quantitatem quæris, ori-
 atur ex oriëte: & simul colloca indicem cycli ho-
 rarij ad duodecimam horam mediæ diei: quo fa-
 cto circumduc globum versus occidentem dum idẽ
 gradus solis occidat, si iam horas supputaueris
 quas index cycli horarij à principio pertransie-
 rit, habebis quantitatem diei quæsita, Quam si
 à .24. horis subduxeris, relinquetur proculdubio
 quantitas noctis. Similis via est ad inuenien-
 dam moram alicuius syderis alterius supra no-
 strum hemisphærium, si scilicet ipsum oriëti ap-
 plicueris, & indicem ad duodecimam, deinde ad
 occidentẽ peruoluas, numeresq; horas ab indice
 transactas, talem moram nonnulli arcum diur-
 num vocant. Quomodo autẽ hæc eadem paulò
 exactius sed difficilius multò per ascensiones re-
 ctas perficiantur, impræsentiarum ob breuita-
 tis studium missum facio.

Quantitas diei.

Quantitas noctis.

De aurora & crepusculo.

Aurora.

Auroram (quæ etiam nonnullis crepusculum matutinū) appellamus tempus ante solis exortum, quo sol lucem suam in nostrum hemisphærium incipit diffundere. Crepusculum verò quo post occasum desinit nostrū aërem illustrare. Tunc inquam est principium auroræ & finis crepusculi vespertini: Idque fit semper secūdum Ptolomæi obseruationem cum sol duo de viginti gradibus sub horizōte nostro mouetur. Igitur si huius cognoscendi desiderio tenearis, compone ante omnia globum ad eleuationem poli, deinde locū solis eius diei quo tempus crepusculi cupis inuenire, iunge meridiano circulo, & simul indicem horarium duodecimæ horæ. Post hæc volue gradum oppositum loco solis (Arabes Nadir vocant) versus occasum cum quarta altitudinis, ita vt sub. 18. gradu ipsius quartæ locetur, tum indice indicante videbis quota hora mane incipiat aurora. Si simili modo voluas eundem gradū oppositum ad ortū sub. 18. gradibus quartæ altitudinis, indicabit index horā, qua vesperti desinet crepusculū. Globo sic stante permoueas indicem rursus ad duodecimam meridiei, deinde circumducas globum quousq; gradus solis contingat horizontem in oc-

casu.

casu, & oppositus in ortu, tum per indicem tempus aut moram crepusculi cognosces. Id quod exquisitius semper per *Æquatoris* gradus cognosces, si notaueris incidetes in *Meridianum* circulum cum solis locus in horizonte orientali collocatur, & rursus cum in altitudine. 18. partium constiterit.

CAPVT DECIMUM.

De cognitione stellarum globo inscriptarum.

Hic primum aut vnā stellarū fixarum, aut horam cognitā habere oportet. Composito igitur globo secundum latitudinem regionis, & secundum mundi plagas, si vna stella cognita sit, eius quere altitudinē per quadrantem, & simul aduerte in qua parte cœli constituta sit. Secundum hæc verò globum dispone, vt scilicet stella cognita eandem plagam mundi & æqualem altitudinē occupet in globo sub quarta altitudinum. Quibus ita manentibus elige in globo quamcunque stellarum ignotarum, ei applica primum quartā altitudinis, & numera eius altitudinē in eadem quarta, deinde cōsidera diligēter in qua sit mundi parte, scilicet an in oriēte occidēte, meridie vel septētrione

Versus

Versus ergo talem plagam mundi oculos conicias, & Quadrante arrepto, vide quanam stella in ea parte mundi tantam habeat altitudinem, quantam ex globo percepisti: nam ea erit stella eadem quam in globo vidisti. Aut contraria lege, visa stella in cælo potes eius nomen ex globo postea discere. Si verò nulla stellarum fixarum tibi cognita sit, oportet (diximus) horam prænoscere, qua cognita, admoue gradum solis meridiano, & indicem ad duodecimam horam: post hæc volue globum quoad index horarius ad horam cognitam peruenierit, globoq; sic fixo, operare ut iam diximus.

CAPVT VNDECIMVM

Docet quota sit hora diei vel noctis.

Q*uoniam verò variæ nationes variè suas numerant horas, operæpretium fuerit distinctionem aliquam præmittere.*

Duplices igitur sunt horæ vsitatae, Veteres enim diem artificialem in duodecim horas secabant, similiterq; noctem. Cumq; subinde dies inæquales sint noctibus, horæ quoque illis erant inæquales, diurnæ nocturnis, & huius diei horæ ad alterius diei horas cōparatæ inæquales erant. Sumebant autē initium ab ortu solis. Sic Persius loquutus est. Stertimus indomitum quoad despumare falernum sufficiat, quinta dum li-

nea tangitur umbra. Et in Euangelio Christus hora sexta crucifixus est, hoc est in Meridie. Tales igitur horæ & inæquales & Planetarū vocantur, de quibus in sequenti capite. Alterum genus horarū totum diem naturalem, hoc est integram solis revolutionem à motu vniuersi factam in .24. partes æquales diuidit, atq; hæc nunc passim in vsu sunt. Neq; tamen istas omnes eodem modo numerant. Quidam enim ab ortu solis incipiunt, vt olim Babylonij, & nunc quidam in Germania. Alij ab occasu, quemadmodum Italiae magna pars, & olim Athenienses. Nostrates ferè omnes à media nocte ad mediam noctem, sed hi bis duodecim numerant, cū alij .24. numero distinguant. Astronomi recetiores à meridie in meridiem, veteres à media nocte. Sed omnium ferè eadem ratio est inueniendi. Primum igitur si quota sit hora à meridie inuenire sit animus, iunge gradum solis (globo primum secundum inclinationem poli disposito) ad circulum meridianum. Si ab ortu libeat incipere, hoc est, si placeat scire quot sint horæ transactæ ab ortu solis, applica eundem gradum solis in linea ecliptica notum, horizonti ad partem orientalem. Si ab occasu, iunge eundem horizonti versus occidentem, Quocunq; autē modo agas semper indicem cycli horarij constitue

Nocturnæ
horæ.

ad duodecimam horam meridiei. Deinde inter-
diu applica gnomonem sphericum loco solis in
signifero, & circumduc globum cum sede, aut
globum absque sede quousque stylus gnomonis
nullam diffundat umbram: Tunc enim index
inter horas cycli horarij tibi satisfaciet. Sed in-
terim non omittendum, quod ea pars globi so-
li obiicienda est, quam idem tempore proposito
occupat, scilicet orientalis vel occidentalis, quod
facile ex umbrarum dimensionibus colligitur:
Nam si hæ minuuntur, nondum sol ad meridi-
em peruenit: Si contra, iam relicta meridie in
occasum prolabitur. Nocturnæ horæ, aliter in-
veniuntur, obseruato tamen eodem quod dixi-
mus de indice dirigendo ad horam duodecimam:
Quo obseruato, accipienda est noctu alicuius stel-
la fixæ cognita, & quæ in globo descripta est,
altitudo: vel per quadrantem, vel aliud instru-
mentum. Et simul diligenter animaduerten-
dum an stella eadē citra vel ultra meridiem cō-
sistat. His compertis, circumducendus est glo-
bus (applicando semper quartam altitudinis lo-
co stellæ) donec stella eadem in globo in simili
parte orientali, vel occidentali constituta, tan-
tam sub quarta altitudinis altitudinem occu-
pet, quantam habere per quadrantē experti su-
mus, & rursus index horarius quæsitam horam
mani-

manifestabit. Hæc paulò exactius docere statuimus, eo quòd in longitudinis regionũ inuentione opus sit perfecta horarum & minorum cognitione: Primũ igitur si horas à meridie cupio scire, voluo globum donec locus solis ad meridianum perueniat: & simul video quotus gradus *Equatoris* in meridianum incidat: hunc numerum scribo (vocãt autẽ *Astronomi* ascensionem rectam), deinde ago cum gnomone spherico pro horis diurnis, aut cũ stellis fixis & quadrante, pro nocturnis eo pacto quo iam dixi, & rursus cõsydero quotus gradus *Equatoris* à meridiano secetur, & hunc similiter scribo. Deinde subduc primum numerum, scilicet ascensionem rectam à secundo, si possibile sit, quod verò relinquitur, reducendum est ad horas, & horarum minuta, hac lege. Partire primum hũc numerum per .15. numerus qui producitur horas indicabit, si deinde post partitionem aliquot restent graduum, eorum singuli quaterna minuta horaria valent, dimidius verò gradus duo.

Quod si nõ possis primum à secundo subducere, quod fit vbi primus secundum excedit, adde secundo .360. gradus, & deinceps operare per subtractionem & multiplicationem, vt docuimus.

Si numerus horarum .12. excesserit, abiectis duodecim, relinquetur horæ à media nocte cõputatæ

Aliter per
gradus
Equato-
ris.

Quòd si ab occasu solis libeat numerare horas: Colloca primum solis locum ad horizontem in parte occidentali, & nota numerum graduum Equatoris quẽ Meridianus notat: deinde investiga horam siue cœli situm interdiu ex sole, nocte per stellam fixam vt diximus. Rursumq; gradus sub Meridiano constitutos nota. Priorem ex posteriore subduc, mutuatis (si opus fuerit) 360. gradibus. Residuum ad horas & scrupula reducat. Ita patebunt horæ ab occasu. Ab ortu similis ratio est.

CAPVT DVODECIMVM.

De horis inæqualibus.

Naturalis dies.

Diem Astronomi distinguunt in naturalem & artificialem, Naturalem vocant moram eam quæ est ab ortu solis ad exortum sequentem, vel est reuolutio Equatoris vnà circum terram cum tãta portione zodiaci, quantam interim sol motu proprio pertransiit.

Artificialis dies.

Artificialis verò dies est, mora quæ intercipitur inter solis exortum & occasum sequentem. Hos dies inuicem inæquales esse, luce clarius cõstat. Inde fit vt horæ, quibus tales dies dimetiri consueuimus inæquales appellentur, vt præcedenti capite annotauimus. Reliquæ verò æquales vel æquinoctiales. Iam vt ad rem veniamus, si quantitatem diei artificialis, (quam supra do-

cuimus

cuimus inuenire) diuiserimus in .12. partes, ha-
 bebimus quantitatem vnius horæ inæqualis,
 Quandoquidem Astronomi omnem diem arti-
 ficialem et similiter noctem, diuidunt in .12. por-
 tiones: quarum cuilibet tribuunt dominiũ vni-
 us de septem planetis, sequentem verò horam se-
 quenti adsignant planetæ. Hinc dierum nomi-
 na orta sunt: Nã primæ horæ ab ortu solis die
 lunæ, tribuunt Lunam, sequenti Saturnum: &
 ita deinceps ad vigintiquatuor horas: post quas
 prima hora cedit Marti, qui nomẽ dedit sequen-
 ti diei. Vt autem exactius hæ horæ distinguan-
 tur, reducatur quãtitas diei ad minuta, & pro-
 ductus numerus diuidatur per .12. numerus qui
 inde oritur erit quantitas vnius horæ inæqua-
 lis. Deinde si omnes horas æquales libeat redu-
 cere ad inæquales, Reducantur semper horæ
 æquales quæ transierunt ab ortu solis ad minu-
 ta, & totus numerus diuidatur per quantitatẽ
 vnius horæ inæqualis, videbimus facile quota
 sit hora inæqualis, & quotus planetarũ ei præsit
 horæ: Noctu similiter agendũ est diuisa quãtita-
 te noctis in .12. si deinde animaduertamus quo-
 ta sit horarum æqualium ab occasu, reductumq̃
 numerum horarũ diuidamus per quantitatẽ ho-
 ræ inæqualis noctis. Hæc cũ parui sint momen-
 ti, leui quod aiunt brachio pertranseo.

A qua parte oriatur, vel occidat sol,
vel quælibet stellarum.

Solem non semper eodem oriri vel submer-
gi loco, neminem puto nescire: Inde fit vt
triplex oriens, & similiter occidentis distin-
guatur apud Gellium & reliquos autores. Ori-
ens *Æquinoctiale*, siue exortum *Æquinoctia-*
lem, vocant locum in horizonte, à quo sol emer-
git cum in *Æquatore*, hoc est principio *Arie-*
tis vel *libræ* cōsistit. Occasum *Æquinoctialem*,
vbi occidit. *Æstiuum* vocant vbi sol horizon-
tem contingit cum iam *Cancerū* ingrediens, sol-
stitium *æstiuum* efficit. *Hybernum* verò cum
in *Capricorni* principium incidit. Quantum
verò hæ plage orientis & occidentis ab *Æqui-*
noctiali oriente dissideant, incertum est genera-
tim diffinire, cum in quavis regione varientur.
Sed per globum nostrum hac arte discutiemus.
Disposito prius globo secundum elevationē po-
li, efficio vt locus solis eius diei quo distantiam
ipsius à vero oriente vel occidete scire cupio, cō-
tingat finitorem ab oriente: deinde video faci-
le, à qua parte mūdi oriatur sol, aut quot etiam
gradibus distet à vero oriente, vel versus *Aqui-*
lonem, vel versus *Austrum*: numerando scilicet
gradus finitoris qui sunt inter ipsum oriens ve-

Oriens tri-
plex, æqui-
noctiale,
æstiuum,
hybernum.

rum & locum solis. Ioannes Schoner talem distantiam ab oriente vel occidente vocat zenit ortus, vel occasus, quemadmodum nonnulli etiam alij. Vbiunque autem circulus Cancris finitorem cōtingit ab oriente, ibi est oriēs æstiuum: vbi verò in occidēte coierit, ibi est occidens æstiuum. Contra tropicus vel circulus Capricorni, distinguit oriens & occidens hybernum. Equator autem verum oriens, quod semper in eodem est loco. De ortu autem stellarum, & occasu nō alia ratio est quàm de sole diximus: Sed plures stellæ in quibusdam regionibus nunquã oriuntur aut occidunt, quod facile erit deprehendere si voluamus globum quo stella incidat in meridianum circulum versus Aquilonē: si enim cernatur ibi supra horizontem nunquã ea occidet in tali regione, secundum cuius latitudinem eodem tempore globus compositus est.

Stellarum
ortus.

CAPVT XIII.

De altitudine syderum.

Altitudinem vocamus, non vt vulgares, quot scilicet stadiis sol à terra sit remotus, sed quot gradibus siue circuli partibus cētrum eius horizontem sub se relinquat. Aptato igitur globo pro latitudine qualibet, si solis vel syderis cuiusuis altitudinem desideras maximam, quum scilicet in meridianum incidit,

Admoue tale sydus in sphaerico corpore designatum, ad circulum meridianum: pro sole vero locum solis adhibe. Deinde applica eidem quartam altitudinis, in qua videbis altitudinem quaesitam, ubi scilicet locus solis aut alterius syderis eam contingat. Quocumque vero tempore si libet altitudinem habere, Siste primo gradum solis in zodiaco notatum, ad circulum meridianum: & simul indicem cycli horarij ad .12. meridiei horam. Post hoc circumduc globum, quoad index ad horam peruenierit qua altitudinem ipsius syderis petis: globoque paululum fixo, adiunge loco solis aut syderis cuiusvis quartam altitudinis, & voti compos eris. Vt sole existente in .15. gradu Arietis, si eius altitudinem maximam siue meridianam placet habere, collocetur decimusquintus gradus Arietis ad circulum meridianum, & coniungatur ei quarta altitudinis, videbitur altitudo .44. graduum, & .56. minutorum in latitudine .51. graduum. Rursus globo permanente in tali situ, locetur index horarius super duodecima hora meridiei, hinc circumagatur globus, quousque index horam quartam pomeridianam contingat, si tunc altitudo solis petatur, applicando quartam altitudinis loco solis, videbitur .23. graduum & .15. minutorum. De reliquis syderibus & horis idem esto iudicium.

Exemplum

cium. Hoc modo tabulæ seu canones cōscribuntur pro structura Chilindrorum, Quadratum, Annulorum particularium, atque aliorum huiusmodi sciotericorum instrumentorum. Quæruntur enim altitudines solis pro singulis horis dimidij diei sole existente in Cancro, Ariete, et Capricorno. Nonnunquam quoq; pro singulis signis à Cancro vsq; ad Capricornum.

CAPVT XV.

Docet in qua parte cœli sydus aliquot situm sit, & quot gradibus à meridiano absit.

Huius inuentio parum à superiori differt, nam constitutis omnibus vt ibi docuimus de altitudine inuenienda ad singulas horas, ipsius quartæ altitudinis extremũ iuxta horizõtem indicabit in qua parte cœli sydus ipsum cōsistat. Ex cuius rei cognitione Meridiei, reliquarumq; mundi partium inuentio patet. Circulo enim quouis in plano in. 360. gradus diuiso, duobusq; diametris ad rectos angulos dissecto, gnõmon siue stylus ex centro erigatur. Vertaturq; tabella plana donec vmbra styli tot gradibus ab aliquo diametro distet, quot sol à Meridie distare in horizonte deprehensus est: mox diameter ille lineam Meridianã designabit. Quantum verò absit à meridiano cœli reuo-

lutione, ita inuestigabis, feruatis omnibus quæ diximus. Notetur gradus *Æquatoris* qui sub meridiano est, deinde voluatur globus donec sydus de quo agitur sub meridiano collocetur. Si iam numerentur gradus qui inter meridianum & punctum notatum intercipiuntur, habebitur distantia ipsius à meridiano, quorum graduum 15. vnā horam conficiūt, reliqui quaterna minuta: atq; in tanto tempore ipsum sydus meridianum perueniet, aut si ultra meridianum fuerit, tot horis prætergressum est.

CAPVT XVI.

In qua parte sydus quoduis situm sit, & quantum à vertice distet, & alia quædam generalia.

Locato loco solis sub meridiano & indice horario ad duodecimam: si deinde circumagas globum, vt index horarius horā propositam contingat, locoq; solis aut cuiusuis syderis quartam altitudinis applicueris, videbis in horizonte versus quā partem cæli tale sydus consistat indicante quarta altitudinis qua horizontem contingit. Si verò ipsum sydus meridiano adiunxeris, videbis quot gradibus à vertice distet, cum ipsum erit in maxima altitudine: numerādo inquam gradus meridiani qui sunt inter punctum verticis & syderis locum. Rursus
de

de syderibus quæ occidūt, si talia meridiano applicueris versus septentrionē, deinde globum cū meridiano circūagas, donec tale sydus horizon-tem contingat, videbis lucide elevationē poli regionis eius in qua quidē tale sydus in horizonte conspicitur, sed tamē non submergitur. Item de syderibus quæ nobis non veniunt in conspectū, ut sunt Canopus, Centaurus, &c. si ea meridiano coniunxeris versus meridiem, deinde deprimas per meridianū polum arcticū versus horizontē quoad talia sydera supra horizontē appareant, videbis inter horizontē & polum gradus latitudinis eius regionis, in qua talia sydera cōspici possunt. Quæ latitudo cuius sit regionis facilis est iudicij. Nam si tot gradus ab Equatore versus polum in meridiano supputaueris, & loco latitudinis talis stylus admoueris, styloq; ibi manu retento si globum circumagas, quas- cunq; regiones stylus ille transierit, illæ sunt in quibus talia sydera interdum videri possunt supra horizontem.

CAPVT XVII.

Qua arte locus lunæ visæ, vel cuiuscunq; stellæ ignotæ situs deprehendatur.

A Nimaduerte an sydus visum (sit in exemplum luna) orientale sit an occidentale: hoc est, an citra vel ultra meridia-

nam

Distantia
Syderum

nam lineam consistat: idq̄ facile cognosces locato globo secundum cœli partes, per capitis tertij legem. Deinde altitudinem eiusdem supra horizontem addisce, artificio quadrantis, vel cuiuscunque alterius instrumenti astronomici. Præterea eiusdem lunæ distantia ab aliquo alio syderum octavæ spheræ, quod quidem in globo fixum est, tibiq̄ cognitum, huiusq̄ syderis altitudinem supra horizontem. Distantiam autem syderũ investigabis per baculum seu Radiũ astronomicum, cuius formationem Io. Vernerus in paraphrasi super .i. li. Pto. & post eum Petrus Apianus docet, Demum et nos peculiarem de hoc instrumento tractatum conscripsimus. Aut si talis fortè tibi negetur, quoquo modo per circulum diuisum in .360. partes cum indice volubili rem expedies: Si scilicet hunc circulum ita figas alibi, vt superficies ipsius (aspectu diuidicante) per vtriusque syderis locum transire intelligatur. Visa etenim per pinnacidia indicis primo luna, locoq̄ in circulo notato, si deinde indicem ad alterũ dirigas sydus circulo fixo permanente, in gradibus circuli apparebit distantia inter eadem sydera. His habitis, & globo secundum elevationem poli composito, stella fixa sub sua altitudine inuenta, & in latere simili quale in cœlo obtinet cõstituatur, per quartam

alti-

altitudinis: mouendo scilicet globum cum quarta
 altitudinis, donec stella fixa suæ subiiciatur
 altitudini inuenta. Deinde globo fixo perma-
 nente, quartam altitudinis ad latus globi quod
 luna occupat, applica, & altitudinem eiusdem
 lunæ prius inuentam in eadem signo quouis no-
 ta. Post hæc circinum secundū gradus Equa-
 toris dispesce, ad quantitatem distantie syderis
 inuenta, & pedem alterum circini super loco sy-
 deris noti in globi superficie loca: alterum verò
 versus quartā altitudinis dirige, ipsamq; quar-
 tam remoue, vel adduc, donec notam altitudi-
 nis lunæ cum libero pede circini coniungere pos-
 sis. Tum nota altitudinis locum lunæ in globo
 ostendet. Quod de luna diximus, de quouis syde-
 re ignoto dictum volumus. Aliter absq; altitu-
 dine syderum. Quære distantias lunæ à duobus
 quibuscunq; notis syderibus, idque adhibito (vt
 diximus) Radio astronomico. Deinde ex singu-
 lis eorum tanquam centris secundum lunæ ab
 ipsis distantias describe in superficie globi circu-
 lum deletilem. Duo hi circuli sese mutuo seca-
 bunt duobus in locis. Quorum vter pro vero lo-
 co habendus sit, aspectus ipse facile iudicauerit.
 Hac arte omnia sydera quæ inferiori hemisphæ-
 rio infiguntur, Ptolomæo, aliisq; incognita, per
 nostri seculi nautas in globū depingi facile pos-
 sent.

Alius mo-
 dus.

sunt. Et per eandem Planetarum loca inueniuntur, tam secundum latitudinem, quam longitudinem.

CAPVT XVIII.

De longitudine regionum
inuenienda.

Invento iam per observationem loco lune
vt diximus, simul consideranda est diligen-
tissime per globum hora illa, qua luna locum
talem occupat. Deinde ex Ephemeridibus rite
calculatis, aut ex tabulis Alfonsi aut alterius
cuiuspiam docti Mathematici exquisitissimo cal-
culo colligenda est hora qua luna talem locum
per observationem deprehensum attingere de-
beret, idque pro loco aliquo certo & cognito &
cuius longitudo nota statuatur. Oportet autem
horas ab vnus diei meridie numerare more
astronomico progrediendo vsque ad .24. horas.
Deinde minor numerus horarum auferatur à
maiori. Aut præcedentes horæ à sequentibus.
Quod verò relinquitur ex horis & minutis ad
gradus reducendum est, hac lege. Multiplica ho-
ras per .15. minuta verò horaria partire per .4.
prouenient gradus Equatoris inter duos meri-
dianos intercepti. Minuta si quæ post partitio-
nem supersint, per .15. multiplica, proueniēt mi-
nuta graduum. Hanc verò differentiam longi-
tudinis

itudinis inuentam, adde ad lōgitudinē regionis cognitā, si eius loci horæ fuerint plures: aut de-
me ex eadem longitudine si minores fuerint, col-
liges tandem longitudinē loci ignoti, ab insulis
fortunatis. Facilius quidem & promptius idem
per globum inuestigatur geometricè, hac arte.

Locum cuius nota est lōgitudō in globo inuen-
tum sub meridiano collocato, indicem qui circū
polum mouetur ad horam qua luna locū præ-
finitum in tali regione occupat dirigit, deinde
globum conuertito donec index horarius ad ho-
ram peruenerit, qua quidē tu locum lunæ igno-
tum quæsieras: gradus *Æquatoris* à meridiano
mobili intercisi lōgitudinē regionis quæsitā ape-
rient. Certissima tamē via qua lōgitudinū diffe-
rentiæ inueniūtur ea est, quæ per idem aliquod
quod in oībus regionibus eodē momento appa-
ret, utpote per eclipses lunæ procedit. Cognitis
enim diuersis horis quibus hæc in diuersis regio-
nibus cōringit, non alia ratione longitudo aut
arithmetice aut geometricè, quàm per præce-
dentem proxime canonem inuenitur. Verum
quum hæc neque semper neque omnibus appa-
reat, deinde præcedens modus sic satis difficilis
sit, neq; idem semper promptus propter lunæ con-
iunctiones, atq; adeo interdū nōnihil à rei veri-
tate deficiat, propter diuersitatem aspectus, &
lati-

Aliter per
globum.

Certissima
ratio per
Eclipses.

latitudinē lunæ: fit vt longitudines multarum regionum præcipue earum quas nuper Hispani adiuere, incertas aut penitus nullas habeamus. Neque enim ex itinerum dimensionibus flexuosis certi quicquam colligi potest, cōfirmante id Ptolomæo libro primo Cosmographiæ. Subnectam igitur aliquid domi nostræ natum, quo facili via & quouis tēpore longitudines regionum inter proficiscendum inueniuntur.

CAPVT XIX.

De nouo modo inueniendi longitudinem.

Nostro sæculo horologia quædam parua adfabre cōstructa videmus prodire, quæ ob quantitatem exiguam proficiscenti minime oneri sunt: hæc motu continuo ad.24. horas sæpe perdurāt, imò si iuues, perpetuo quasi motu mouebuntur. Horum igitur adiuumento hac ratione longitudo inuenitur. Primo curandum vt priusquam itineri intendamus, exactissime horas eius loci obseruet à quo proficiscimur. Deinde vt inter proficiscendum nunquam cesset. Completo itaque itinere. 15. aut viginti miliarium, si quantum longitudine distemus à loco discessus libeat addiscere, Expectandum donec index horologij punctū alicuius horæ exactissime pertingat, eodemq; momento per
astro-

astrolabium, aut globum nostrum inquirenda est hora eius loci in quo iam sumus: quæ si ad minutum cõuenerit cum horis quas horoscopiũ indicat, certum est nos sub eodem adhuc esse meridiano, aut sub eadem longitudine, iterque nostrum versus meridiem vel Aquilonem confecisse. Si verò differat vna hora, aut aliquot minutis, tum hæc reducẽda sunt ad gradus, vel graduum minuta, vt in præcedẽti capite docuimus, & sic longitudo elicienda. Hac arte possem longitudinem regionum inuenire, etiam si per mille miliaria inscius essem abductus, ignota etiã itineris distantia: sed tũ prius latitudo (vt semper) est addiscenda. Quam absque horæ cognitione variis modis cognosci posse iam antea docuimus. Tum verò horologium exquisitissimũ sit oportet, quod auræ mutatione non variet. Quàmobrem vtile fuerit in longis profectiõibus, potissimum verò nauigationibus, adhibere magnas clepsydras seu horologia aquaria, aut arenaria, quæ integrum diem dimetiantur exacte: per quæ aliorum horologiorum errata corrigantur.

De locorum distantiiis.

Locorum intercapedines nullo ferè negocio ex globo deprehendimus. Extensum nanque circinum ab vno locorum in alterum, applicamus deinde *Æquatori*, et quot gradus comprehenderit notamus. Hos gradus in 15. miliaria germanica vel. 60. Italica ducimus, & producitur numerus miliarium inter duo loca contentorum. Iam vnum miliare Italicum cōstat mille passibus vel octo stadiis. Stadium. 125. passibus. Passus. 5. pedibus. Pes. 4. palmis. palmus totidem digitis. Demum digiti latitudo quatuor granis hordeaceis in latus dispositis æquatur. Ex his facile fuerit miliaria in passus, vel in quodlibet genus mensuræ reducere. Quod si oppidorum distantia dimetienda veniant eorum, quorum globus ob angustiam loci capax minime est, consule tabellam ciuitatum huic nostro libello insertam, aut tabulas Ptolemæi. Ex his longitudes, & latitudes locorum addisce, quorum distantias dimetiri animus est, & secundum eas in globo loca puncto delebili describe, hoc scilicet pacto. Longitudinē ipsius loci in equatore nota: deinde circumduc globum, vt talis longitudo ipsi meridiano subiiciatur. Latitudinem verò in eodem meridiano

inuenies, sub qua in globi superficie punctū describes, quod eius loci situm ostendet. Eadem etiam ratione cuiuscunq; alterius loci situm in globo deprehendes, & deinde distantiam dimetieris vt iam docuimus. Atq; hæc de distantis re-
Etis intelligenda sunt. Alioqui distantie tales per partes metienda essent, quod cum cuiuis facile sit, omittimus.

CAPVT XXI.

In quam mundi partem vergat
quæuis regio.

Consueuerunt Hydrographi & rerū nauticarum periti terræ sitū in plana superficie deformare, multis ductis lineis ex aliis atq; aliis tanquā centris egrediētibus. Quarum vsus est monstrare in quam partē dirigenda nauis sit, à quocunq; loco in alium quemlibet tendentibus. Quæ res sanè summam habet admirationem in vsu quotidiano, postquam magnetis stupēda facultas (priscis illis incognita) innotuit. Indicant autem lineæ illæ nō quidem verum situm locorū ab inuicem, sed in quā partem dirigēda sit nauis, quoue v̄eto duce sit opus ab hoc loco in illū tendentibus. Aliud enim longe est locum aliquē ab altero in Orientem spectare, & ab aliquo loco in alterum nauiganti semper in ortum dirigendam esse nauim.

Tabulæ
marinæ.

Situs lo-
corum.

Navigatio enim in ortū sub eodē fit parallelo.
 At loca quaelibet extra *Æquatorē*, verū Oriens
 tis ductū ad aliquē locū sub *Æquatore* faciunt.
 Eodem modo de aliis mūdi partibus intelligen
 da res est: demptis tamen cardinibus duobus,
 septentrione inquam & *Austro*. In quam igi
 tur partem dirigenda sit navis quoquoersum
 nauigantibus, facile paruo quadrato nostro
 Nautico addiscitur, cognitīs longitudinibus &
 latitudinibus duorum locorum. Cuius quidem
 quadrati compositio tam prompta est, vt nemi
 nem latere possit. Vsum verò docuimus in Cos
 mographico libro Petri Apiani, & obiter in
 nostra Generali orbis descriptione. Quamobrē
 paucis datis præceptis generalibus, hic de ea re
 exactius nō videtur agendum. Illud igitur tan
 quam axioma statuendum in primis: Loca quæ
 sub eodem Meridiano collocantur, siue quibus
 eadem est longitudo, ea in Septentrionē & *Au*
 strum ab inuicem sita sunt. Quamobrem & na
 uigantibus ab altero in alterum perpetuo navis
 vertenda est vel in *Boream* vel in *Austrum*.
 Secundo loca quorū eadem est latitudo siue quæ
 sub eodem parallelo sunt, dum ab altero ad alte
 rum nauigatur, semper nauem in ortum vel oc
 casum aspicientem habēt. Iam igitur à quocun
 que loco quatuor præcipuæ partes notæ erunt
 quor-

Quadratū
 Nauticum
 Auctoris.

Axioma
 primum.

Secundum

quorsum vergant. In aliis consideranda sunt longitudinum latitudinumque duorum locorum differentia. Quod si longitudinis differentia par fuerit alteri differentia latitudinis, erit plaga navigationis aliqua ex quatuor mediis inter quatuor cardines. Quam quivis facile colliget, cognitis ut diximus cardinibus quatuor precipuis. Si vero differentia longitudinis fuerit maior differentia latitudinis, erit navigationis ductus tanto propior ad ortum vel occasum, quanto ferè inæqualitas differentiarum maior fuerit.

Tertium

Quartum

Contra si latitudinis differentia excesserit longitudinum differentiam, accedet navigatio ad septentrionem & Austrum. Et quoniam hodie nautæ trigintaduas numerant plagas. Quatuor cardines iam docuimus dignoscere, & quatuor medio loco descriptas plagas. Reliquas hoc modo. Si differentia longitudinis ad differentiam latitudinis rationem habuerit quintuplam, erit plaga navigationis prima ab ortu vel occasu.

Quintum

Si vero rationem habuerit qualem. 5. ad. 2. erit secunda plaga, si sesquialteram, tertia: si æquales fuerint, quarta. Simili modo si differentia latitudinis fuerit quintupla differentia longitudinis, erit plaga navigationis prima à Septentrione vel Meridie, Si dupla sesquialtera, secunda: si sesquialtera, tertia: si rursus æquales fuerint

Plagæ navigationum

Situs re-
gionum.

Exemplum

quarta. Idq̄, hinc inde à quatuor cardinibus nu-
merādo, habebimus. 32. plagas. A quo vero car-
dine & in quam partem numeranda sit plaga,
situs ipse locorum in globo indicat. At alia est
ratio de vero situ regionum ab inuicem facilis
quidem in globo, in tabulis autē planis vix pos-
sibilis. In globo igitur locus quem ad alia cōpa-
rare volumus ad Meridianum adducitur. De-
inde quanta est regionis latitudo, tantum eleua-
tur axis supra horizontē, Meridianum circum-
ducendo. Quadrans altitudinis deinde ad verti-
cem aptatur. Hic igitur circūductus globo per-
sistente ad quemlibet locorum, ostendit in hori-
zonte plagam mundi in quam quiuis spectet lo-
cus. Exempli gratia libet cognoscere in quā cœ-
li partē spectet Hispaniola insula ab Vlyssipona.
Statuo igitur Vlyssiponā sub Meridiano,
& eleuo polum ad. 39. grad. 38. minuta. Deinde
applicatam quartam altitudinis vertici, cir-
cumduco eam ad Hispaniolam insulam: mox
in Horizonte video pedem quartæ altitudinis
paulum declinare ab Occasu versus Austrum,
nempe tribus tantum gradibus: qui efficiunt tri-
gesimam totius quadrantis partem. At si cogno-
scere libet in quam partem dirigenda sit navis
ab Vlyssipona ad Hispaniolam nauiganti-
bus: Subtraho longitudinem Hispaniolæ occi-
denta-

dentaliorem scilicet, à longitudine *Vlyssiponæ*,
 hoc est. 306. ex. 5. Quod quia fieri nequit, mutu-
 ato toto circulo, demo. 306. ex. 365. relinquin-
 tur. 59. gradus, differentia longitudinis. Latitu-
 do verò *Hispaniolæ* est. 18. fermè graduum.
Vlyssiponæ. 39. gra. 38. min. quibus ab inuicem
 sublatis, restat differentia latitudinum. 21. gra-
 dus. 38. mi. Hæc igitur differentia quoniã ma-
 ior est quàm quinta pars illius differentia lon-
 gitudinum, minor tamen quàm duæ quintæ, col-
 ligo nauigandum esse inter primam & secundã
 plagam ab occasu versus *Austrum*, propius ta-
 men ad secundam. Loquimur autem hic de pla-
 gis vulgarium nautarum qui. 32. distinguunt in
 totum. Hinc facile liquet non esse idem in quã
 partem regio aliqua vergat, & in quam diri-
 genda nauis illuc nauigantibus. Hic quoq; de-
 monstrare licet nauigationes magna ex parte
 esse curuas quia non fiunt per maximum circu-
 lum in superficie spheræ, Sed alium locũ requi-
 rit ista consyderatio.

CAPVT XXII.

De maris augmento, & decremento.

Fidem excedit, lunæ vim tantam inditam
 esse, vt quæ tanto remota interstitio, Ocea-
 num tamen omnem penè secum ducere vi-
 deatur. Id enim pro cõperto habemus in nostris

regionibus maritimis luna ex oriente mare intumescere, & versus interiora regionum & continentis undabundum irruere, donec eadem meridiana linea occupet. A qua dum versus occasum delabitur, oceanum rursus pedetentim regredi & considerere, usque dum luna nostrum conspectum egressa, antipodibus oriatur. Nam tunc denuo mare aestuat, ac si aluum suum egressurum foret. Cum rursus luna ad mediae noctis lineam pervenerit, indeque ad nostrum hemisphaerium ascendit, oceanus compositis fluctibus sese in locum suum recipit: fitque hoc pacto ut 25. horarum spacio ferè plus minus bis oceanum accessum & recessum videamus. Si ergo tempus augmenti maris & similiter decrementi ex globo colligere placeat: in primis locum solis & lunae in promptu habeas, aut ex tabulis, aut quocunque ingenio. Quibus datis volue gradum solis in linea ecliptica inuentum, ad meridianum, itaque paululum permanente, siste indicem horarium super linea duodecimae horae: Post haec circumduc globum, ut locus lunae (secundum longitudinem & latitudinem in globo designatus) in exortu supra horizontem emineat. Interim index inter horas indicabit qua mare intumescet. Si deinde cum loco lunae ad meridianum pergas, videbis per eundem indicem tempus recessus. Rursus si lo-

cum lunæ ad occasum perducas, tempus accessus patefiet. Denique si oppositum gradum ad meridianum colloques, decrementi certior eris. Id tamen notandum puto, ex motu lunæ veloci (nisi aliquid addas ipsi) magnam sæpe diuersitatem accidere. Igitur pro singulis binis horis quas index inter mouendum percurrit loco lunæ vnum gradum adicias, sicq; nullus error euidentis committetur. In vasto tamen pelago non eandem omnino rationem motus obseruari audivimus. Nam sæpe ventorum impetu versus quamcunque partem mundi mare rapitur: Sæpe etiam natura loci eadē perpetuo labitur via. Nonnunquam contrariis fluctibus ex diuersis partibus confluit & conflatur. Demum etiã hi qui interiora regionum colunt, vt si Mechlinienses ad Antuerpianos conferamus, posterius accessum & recessum percipiunt quã maritimi, sed talis scilicet differentia vbi semel animaduersa fuerit facile perpetuo obseruatur.

CAPVT XXIII.

De Horoscopo reliquisque cœli domiciliis.

V Eteres ferè omnes Mathematici zodiacum in duodecim partes seu domos diuiserunt, factò initio à signo ex oriente.

Et quanquam in numero domorum & initio

Priscorum
modus.

consentiant omnes, in reliquis tamen domibus plurimum dissident. Prisci enim illi quales Ptolomæus et Firmicus, in æquas partes secuisse zodiacum videtur, dum tertiam domum, quintam, nonam, atque undecimam cum horoscopo familiari ac benefico aspectu coniunctas statuunt. Cognito ergo Horoscopo, hoc est signo ascendente, reliquæ domus deinceps æquali partitione numerantur. Sed hoc modo difficile dictu fuerit in

Alij modi.

qua domo collocandæ sint stellæ fixæ quæ longius à zodiaco digrediuntur. Alij nõ contemnendi viri totam cæli superficiem in .12. partes secant, idque per sex circulos magnos concurrentes in duabus sectionibus horizontis & Meridiani. Horum circulorum duo sunt horizon & Meridianus, ille initium primæ & septimæ domorū declarat, hic verò decimæ & quartæ. Reliquas deinde domos rursus non eodem modo numerat auctores. Ioannes Regiomontanus Equatorem diuidit in .12. partes æquales, per quibus sectiones illas & duas intersectiones horizontis & Meridiani sex circulos ducens, zodiacum, totumque cælum in .12. partes seu domos diuidit.

Ioannes de
Regio mō-
te.

Campanus

Campanus non Equatorem, sed circulum verticalem per orientem, occidentem, punctum verticis, punctumque pedum, incedetem, in .12. partes æquales secat, concurrentibus vt prius circulis

cum

cum horizōte et Meridiano. Sed nos in re tā dif-
 ficili sententiā nō dicimus, dabitur fortassis cōmo-
 dior de his differēdi locus. In præsentiarū oībus
 illis nostro globo satis fiet. In primis itaq; statuē-
 dus globus ad poli altitudinē vt sæpius dictū est.
 Deinde locus solis ad Meridianū applicetur si-
 mulq; index horarius ad. 12. horā meridiei. Post
 hæc circūduc globū quousq; index horarius ad ho-
 rā assignatā puenierit. Globoq; sic firmato mox
 videbis in horizōte oriētali signū ascēdēs quod
 horoscopū vocāt, initiū scilicet primæ domus. In
 horizōte verò occiduo initiū septimæ domus. Si
 ergo priscorū more domos per æqualia spacia di-
 uidere placet, ordine signorū seruato eosdē mul-
 titudine gradus statue initia reliquarū domorū
 quos in Horoscopo deprehēdisti. Vt si decimus
 gradus Tauri Horoscopus possederit, decimus
 Geminorū secūda domus initiū statuetur, & de-
 cimus Cācri initiū tertiæ atq; ita deinceps. Si ve-
 rò Ioānis de monte regio ratio arridet, notabis
 gradus Æquatoris in horizōte orientali collo-
 catos, illis adde. 30. gradus, & vbi numerus fini-
 tur, eo circulum positionis vocatum traduc fir-
 mato semper globo. Idem ergo circulus in zo-
 diaco notabit initium duodecimæ domus. Rur-
 sum alios. 30. gradus prædictæ summæ adice, et
 circulo positionis in Æquatore applicato, in
 zodiaco videbis initium vndecimæ domus.

Horoscopi
inuentio.

Modus Io-
annis de Re-
gio monte

Campani
modus.

Decimæ domus initium Meridianus in zodiaci sectione declarat. Gradibus autem Equatoris sub Meridiano collocatis alios. 30. adde, & tracto circulo positionis in occidentalem partem illis Equatoris gradibus semicirculum positionis adiunge, ostendet idem in zodiaco initium nonæ domus. Additis eodem modo aliis. 30. gradibus initium octavæ domus colligetur. Septimæ domum horizon monstrat in occidentali parte. Reliquæ domus per diametros iam dictarum domorum colligantur. Secundæ enim octavæ, Tertiæ nonæ, Quarta decimæ, Quinta undecimæ, & demum Sexta duodecimæ opponitur. Quare æquales numero gradus oppositorum signorum accipiens habebis oppositas domus. Pro Campani modo quartam altitudinis vertici annexam diriges ad verum orientem, siue ad contactum horizonis & Equatoris in ortu. Applicato deinde semicirculo positionis ad. 30. gradus in eadem quarta, videbis in ecliptica initium duodecimæ domus. Similiter semicirculus positionis transiens per. 60. gradus altitudinis, in Ecliptica initium undecimæ domus notabit. Initium decimæ meridianus signat. Nonam cognosces quarta altitudinis ad occasum verum deoluta, & semicirculo positionis per. 60. gradus quadrantis transeunte. Octava demum habebitur ducto

ducto semicirculo positionis per 30. gradus altitudinis. Septima & prima eodem modo hic atq; in aliis omnibus colligitur, & reliquæ per oppositionem. Scribit & alium modum Io. Schonerus, quæ propterea ex proposito dimisimus quod parum nobis videatur habere firmitatis, & ab opinione doctiorum abhorreere. Quod si non satis quisquam indici horario fidat, velitq; exactius horæ partes dinumerare: locato solis loco sub Meridiano, videat ascensionem rectam ipsius, siue gradus Aequatoris sub eodem Meridiano constitutos. His igitur pro singulis horis à meridie transactis addat. 15. gradus, & pro quaternis singulis minutis singulos gradus, & numerum graduum Aequatoris sub Meridiano statuat, habebit horoscopium reliquasq; domos eodem quo dictum est modo, totamq; sphaeram ad exemplum sphaeræ cælestis constitutam.

Exactior
ratio.

CAPVT XXIII.

De directionibus.

HÆc quum non sint vulgaria, sed iis tantum necessaria qui Astronomorum vulgus multis post se parasangis reliquerunt, quibusq; iam ad talia intellectus instructus est, paucis perstringam. In primis pro gradu revolutionis cuiuscunque principij inueniēdo sic agas. Gradum ascendentem talis principij ad horizon-

Gradus re-
volutionis

izontem

Hora reuo-
lutionis.

Directio.

rizontem in ortu loca, & nota gradus *Æquato-*
ris qui Meridiano subiacet: quibus pro singulis
 annis elapsis adice gradus. 87. mi. 19. Pro qua-
 ternis. 349. gra. 16. mi. Pro quinis singulis. 76.
 gra. 35. mi. Pro denis. 153. gra. 10. mi. Pro vice-
 nis. 306. gra. 20. mi. Pro centenis deniq. 91. gra.
 33. mi. Numerus autem hinc collectus si. 360.
 excesserit gradus, subductis. 360. gradibus quo-
 ties licuerit, relictus in *Æquatore* inuentus sub
 Meridiano collocetur: & quicumq. gradus *zodi-*
aci ad horizontem exurgit, is est gradus reuolu-
 tionis pro tempore quaesito, & elevatione poli cō-
 stituta. Eosdem gradus *Æquatoris* sub Meri-
 diano postremo constitutos, si ab ascensione re-
 cta solis demas, residuumq. ad horas ac scrupula
 reducas, quemadmodum capite vndecimo do-
 cuimus, cognosces horam reuolutionis: ad quam
 deinceps planetarum loca colligenda ex suis ta-
 bulis. Pro directione seu progressionem significa-
 toris ad locum præfinitum sic procedas. Consti-
 tuto horoscopo ad horizontem, applica semicir-
 culum positionis significatori siue loco ad quem
 dirigere placet, ac effice vt aut cera, aut alio ad-
 miniculo semicirculus sic firmetur, vt globo cir-
 cūducto ille non dimoueat a suo loco. Verū si
 significator in horizontem aut Meridiano cōstitu-
 tus fuerit, iā semicirculo nō habes opus. His cō-
 stitutis nota gradū *Æquatoris* meridiano appli-

tante: manēteq; (vt diximus) semicirculo, circū
 ducatur globus donec locus promissoris, siue se-
 cundus eidē semicirculo positionis applicetur, et
 diligēter nūc quoq; gradus æquatoris sub Meri-
 diano cōstituti notētur. Differētia igitur priorū
 et posteriorū graduū Æquatoris directionis mē-
 surā ostendūt. Cuius quidē singuli gradus singu-
 los annos Ptol. auctore denotāt. Illud interim
 vel me tacēte quivis facile collegerit, pro dire-
 ctione (vt vocant) directā globū voluendū esse
 versus occasum: pro illa verò quæ fit in antece-
 dētia, siue quæ cōversa dicitur, in ortū. Vt
 trouis autē modo incesseris, gradus Æquatoris Meri-
 dianū trāseuntes directionis tēpora vocātur. Iā
 verò si libet inuenire ad quē gradū zodiaci quo-
 uis anno directio significatoris ptingat: cōposito
 globo vt iā diximus & semicirculo positionis ad
 sitū significatoris firmato: gradib. Æquatoris
 sub Meridiano collocatis, tot adde gradus quot
 annos ab initio elapsos statueris, idq; pro dire-
 ctā progressionē, aut adime totidē pro cōversa:
 deinde numerum illum graduum sic productum
 colloca ad meridiani contactum: mox semicir-
 culus positionis in zodiaco gradū notabit ad
 quem directio perducetur in annis propositis.

Quo dire-
 ctio perue-
 nerit.

Alius mo-
 dus.

At quia difficile est semicirculum positio-
 nis ad quemuis situm firmare: dabo alium
 modum quo exquisitius hæc res confici possit.

Eleuatio
poli supra
circulū po-
sitionis.

Atque etiam si quis velit ex tabulis ascensionum obliquarum directiones perficere, habebit hic compendium inueniendi elevationē poli supra circulum positionis cuiuscunq; puncti: Quae cognita, faciles sunt directiones ex tabulis. Primum igitur composito globo ad regionis latitudinem, & horoscopo ad finitoris contactum: semicirculum positionis applica significatori, siue loco ad quem placet dirigere, diligenterq; nota gradus Aequatoris quos idem semicirculus secat. Deinde significatorem volue ad horizontem in ortu si ante Meridianum in orientali medietate cōsistebat, in occasu, si in pomeridiana medietate. Manente verò in finitoris contactu significatore, meridianum circulum circumduc quousque gradus illi Aequatoris quos circulus positionis notauerat simul cum ipso significatore finitori adiungantur. Quo facto videbis in Meridiano elevationē poli supra circulum positionis: nempe quot sunt gradus Meridiani à polo ad Horizontem. Ac iam horizon erit circulus positionis: perficiesq; directiones ad horizontem, vt antea diximus, ducēdo secundum locum ad horizontem, notandoq; gradus Aequatoris siue qui Meridianum, siue qui horizontē pertranseunt, vnde absque vlla difficultate directiones habebis exquisitas. Si verò significator

sub-

Sub ho-
rizonte

sub horizonte constitutus in themate deprehendatur, fiet similis prorsus operatio per oppositū cæli punctum. Atqui in oppositione latitudo quoque puncti dati attendenda est, nam puncta per diametrum opposita, in contrariam siue oppositam latitudinem declinant. Demum si locus significatoris prope *Æquinoctialem* constiterit vel in eodē, notabitur in sphaera alius quidam punctus extra *Æquatorem* constitutus, in eodē circulo positionis: vt stella aliqua, aut alio quouis modo notatus punctus: qui vnā cum significatore ad finitoris contactum collocabitur, atq; sic rursus eleuatio poli supra circulum positionis dignoscetur. Ascensionē quoq; obliquam aut descensionē pro tali situ idem horizon notabit. Vnde per tabulas ascensionum obliquarum facilima erit operatio.

Cautio.

Ascensio
obliqua.

CAPVT XXV.

Quo pacto ex globo horologium in plano horizontis describatur ad quamcunq; regionis latitudinem.

Constituatur itaque sphaera secundum latitudinem propositā. Deinde cōstituatur sub Meridiano circulo Colurus *Æquinoctiorum*, qui est circulus in sphaeræ superficie descriptus per initia *Arietis* & *Libræ*, perq;

F duos

duos polos transiens: Mox in *Æquatore* numerentur à principio *Arietis*. 15. gradus, quorū terminus statuatur ad meridianum, ac simul notetur quantum in horizonte Colurus ille distet à Meridiano versus occasum: numerusq; ille graduum notetur diligenter, qui erit horæ primæ. Pro secunda hora applicentur Meridiano. 30. gradus *Æquatoris*, iterumque notetur numerus graduum horizontis qui à Coluro dicto tangitur. Pro hora tertia. 45. gradus *Æquatoris* Meridiano adaptentur, pro hora quarta. 60. pro hora quinta. 75. gradus *Æquatoris* eidem Meridiano iungantur, & singulis vicibus notentur gradus quos in horizonte notat Colurus ille dictus, numerando gradus horizontis à Meridiano versus occasum. Sic enim habes intervalla horariarum linearum in plano pro quinque horis. Sexta autem hora in omni superficie plana iacenti per quadrantem circuli distat. Exempli gratia: libet horologium in plano horizontali describere ad latitudinem 51. graduum. Primo itaque spheram compono, ut polus. 51. gradibus supra finitorem extet. Tum verò Colurum *Æquinoctiorum* à Meridiano deوليو versus occasum per. 15. gradus *Æquatoris* qui unius horæ spacium comprehendunt, Idem posset fieri per indicem horarium

rium qui horas in circo horario indicat. Hic enim positus ad horam duodecimam simul atque Colurus æquinoctiorum Meridiano subiicitur, deinde promotus ad horam primam idem efficit quod præcedens operatio. Verum exactior est ratio per Æquatoris partes. Collocato igitur sic ut diximus Coluro, inuenio in Horizonte. 11 . gradus cum dodrante, siue. 45 . scrupulis primis. Hæc est distantia primæ horæ à duodecima siue Meridie in plano Horizontali. Pro secunda hora applico ad Meridianum 30 . gradus Æquatoris, & incidit Colurus in 24 . grad. & 9 . scrupula Horizontis, à Meridiano computando. Pro hora tertia admoueo ad Meridianum. 45 . gradus, ac tum Colurus incidit in. 37 . grad. 52 . min. Horizontis. Pro quarta hora. 60 . gradus Æquatoris Meridiano applicantur, & Colurus abscindit in Horizonte. 53 . gra. 24 . mi. Pro quinta demum hora ubi. 75 . gradus Æquatoris meridiano iunxero, Colurus in horizõte notat gra. 71 . ferè. Iam describe in plana superficie circulũ pro arbitrio magnũ. Hunc duobus diametris ad angulos rectos sese secãtib. in quatuor quadrãtes partire. Quorum alter linea erit horæ duodecimæ, alter linea erit sextæ horæ & ante meridianæ & pomeridianæ. Pro reliquis iam horis partire vnũ

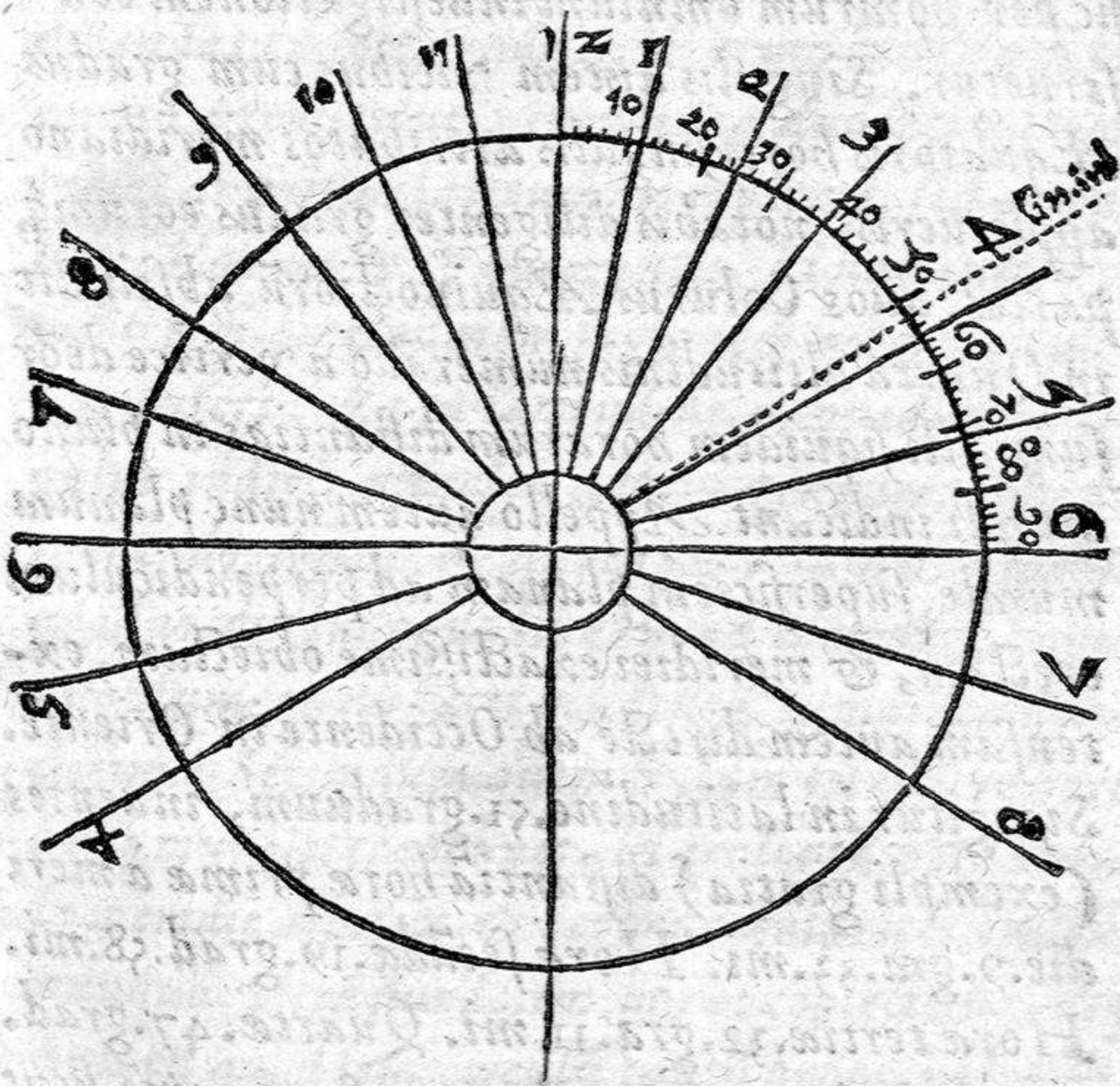
quadrantem in .90. partes more consueto. Mox ab hora .12. exorsus cōputa distantias horarum antea annotatas ex sphaera. Nempe pro prima hora .11. grad. 45. mi. pro secunda .24. gra. 9. mi. atque ita de reliquis. Ex notis his in quadrante acceptis ducantur lineæ ad centrum circuli. Sic igitur quadrantem vnum absoluiisti. Sed quantum linea horæ primæ distat in ortum à meridie tantundem linea horæ vndecimæ in alterâ partem distat. Sic hora secūda & decima equaliter hinc inde à meridie distant. Itidem hora .3. & .9. Itemq; hora .4. & .8. Hora etiam .5. & .7. Ex vno ergo quadrante reliquum facies traducendo hinc inde à linea horæ duodecimæ quæ erat alter diameterum, equalia horarum spacia.

Index horarius.

Completo itaq; semicirculo si lineas ad centrum ductas produxeris in oppositam circumferentiâ habebis omnes horas. Index autem erit stylus ex centro circuli eleuatus supra lineâ horæ duodecimæ, atque inclinatus secundum axis mundi inclinationem, hoc est secundum angulum latitudinis regionum. Numerando igitur in quadrante latitudinem regionis, atque per eam ex centro ducendo lineam rectam: qualem angulum ea facit cū linea duodecimæ, talem faciet index cum eadem linea duodecimæ. Cōfice igitur tibi tabellam desinentem in angulum equalem

illi quem in plano didicisti, ex ligno aut ære, ac per eam styli elevationem corrige. Aut ipsam tabellam super linea duodecimæ firma, ita ut anguli conus in centro desinat circuli, atque ipsa tabella ad angulos rectos consistat. Sic habes horologium quod in plano horizontis collocatū secundum mundi plagas, ita ut linea duodecimæ recte meridiem aspiciat, sole lucente ac non impedito horas indicabit.

Horologium Horizontale
ad latitud. 51.

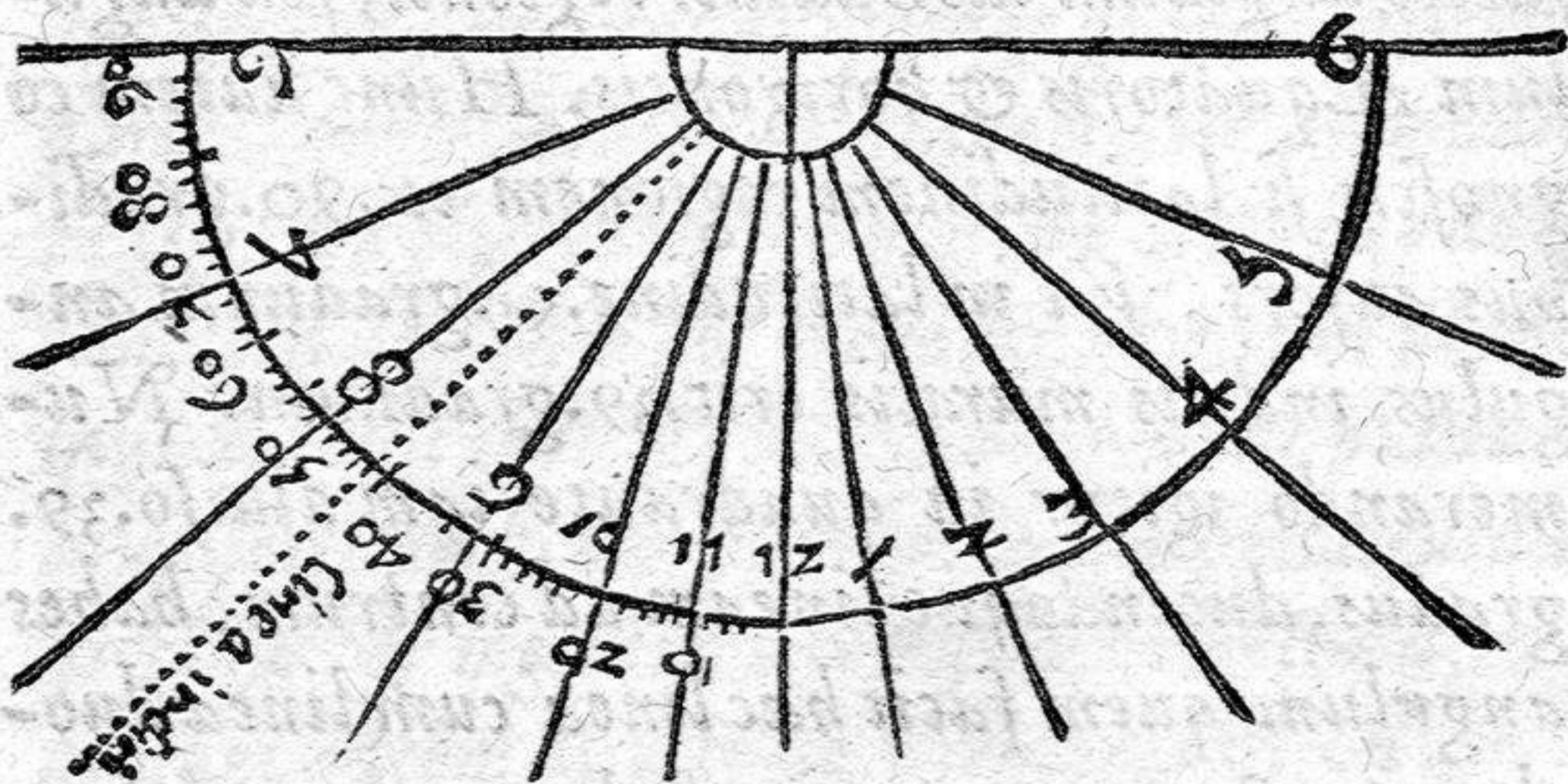
Quo pacto Horologium murale describatur ex sphaera ad quamuis latitudinem regionis.

Componatur sphaera quemadmodum in praecedenti capite dictum est. Pro horis quoque prima, secunda, tertia, & reliquis per ordinem applicetur meridiano gradus Aequatoris. 15. 30. 45. 60. 75. Quadrans verò altitudinis ad verticis punctum aptetur, ac pes eius in occidentem Aequinoctialem dirigatur, atque sic per horarum omnium investigationem conseruetur. Singulis autem vicibus cum gradus Aequatoris horis singulis attributos meridiano applicaueris, notabis diligenter gradus eorumque partes, quos Colurus Aequinoctiorum abscindit in Quarta altitudinis numerando à vertice deorsum. Illi siquidem horarum distantias in plano murali indicant. Appello autem nunc planum murale, superficiem planam ad perpendicularum erectam, & meridiei exactissime obiectam, extensam autem directe ab Occidente in Orientem. Sic igitur in latitudine. 51. graduum, inuenies (exempli gratia) distantiam horae primae à meridie. 9. gra. 33. mi. Horae secundae. 19. grad. 58. mi. Horae tertiae. 32. gra. 11. mi. Quarta. 47. grad. 28. mi. Quinta. 66. grad. 55. mi. Sexta autem, sicut

in præcedenti, quadrante distat à duodecima. Describe igitur in plano semicirculum, eumque in duos quadrantes diuide, ducto semidiametro ex centro ad mediũ semicircumferentiæ. Hæc erit linea duodecimæ. Diuide iam quadrantem in 90. partes. Numera quoq; distantias horarum ex sphaera deprehensas à duodecima hora, quas distantias hinc inde à duodecima æquales effice: atq; ex notis ad centrũ lineas ducito. Erit itaque completum horologium quod si ad murum componas, ita vt directe meridiei obuertatur, ac perpendiculariter stet: sufficiet ad horas indicandas ex solis vmbra. Verum index qui ex centro producetur, cum linea duodecimæ non faciet angulum latitudinis regionis, sed angulum *Æquatoris* & *horizontis*. Hunc autem cognoscis si latitudinem regionem ex 90. gradibus aufers. Vt in latitudine 5. graduum angulus indicis muralis erit 39. graduum. Numerando igitur in quadrante iam diuiso 39. gradus, ducendoque lineam ad centrum, habes angulum quem facit hæc linea cum linea duodecimæ. Secundum quem stylum ex centro horologij muralis compones. Horologiũ verò murale meridie aspiciens, & perpendiculariter erectũ, nunquã ultra duodecim horas cõplectitur, atq; hinc est quòd semicirculũ tantũ proposuerimus.

Posset quoque ex sphaera horologium ad quamcunque superficiem designari, verum sufficiunt haec pro nostro instituto. Nam multo plura atque infinita quodammodo de vsu globi praecipua adicere liceret: nisi modus in omni re seruandus esset. Potissimū verò in hoc instrumento, quod ipsum sua facilitate prompta sese explicat, ac captui discentium quasi sponte obuiat. Nisi sanè quis omnium rerum ignarus, ac nullis initiatus mathematicis artibus accedat. At sapienti dictum sat est.

Horologium murale
ad latitud. 51.

Finis secundæ partis.

89

TERTIA PARS

de orbis diuisione.

CAPVT PRIMVM.

Orbis habitabilis portio, à veteribus oïbus in tres diuisa fuit præcipuas partes: scilicet Europã, Asiã, & Aphricã: quibus nunc quartam adiungimus cæteris non imparem Americam. Europam licet omnium minimam primũ describere solent geographi, cum ob frequentiores in ea cultores, tum ob præclara eorum gesta qui hanc incoluere. Aliæ enim partes licet maiores ac vastiores pateant, minus tamẽ sunt habitatæ, adeo quidẽ vt quæ de Asiæ maiori parte tradantur, fabulæ loco habeantur: Similiter de Aphricæ parte quæ in Austrũ vergit. Americæ verò quasi Megarensiũ nulla apud eos fuit mentio facta. Terminatur autem Europa vndique ferè pelago: ab occidentis enim parte oceanum habet occidentalem aut Vergium, deinde mare Cantabricum: à boreali, Aquitanicũ & Britannicum: à septentrione Germanico aluitur oceano & hyperboreo: pars orientalis ab Asia Tanai fluuio dirimitur, qui ex montibus Hyperboreis prorumpens in paludem Mæotidis

Europæ
descriptio

Tanais
fluuius.

**Strictum
Sibilia.**

dis decurrit. Idem hic fluuius à Barbaris Silis dicitur & Don. Deinde palude ipsa Mœotidis clauditur, postea Cimmerico Bosphoro, pōto Euxino: hinc propontide & Hellesponto: sequitur deinde mare Aegæum. Partem quæ Austrum aspicit mare mediterraneum ab Africa seiungit: quod varia tamen interim pro locorum, nationum, insularum, euentorumq; diuersa ratione nomina sortitur. Post Aegæum sequitur Mirtoum, deinde Lybicum vel Punicum, deinde magis in occidentem & boream mare Adriaticum vel mare Superum vel Venetum: Sub Italia mare Tyrrhenum aut inferum, Ligusticum, Sardoum, Siculum à Sicilia, Balearicum, ab insulis illius nominis: postea Ibericum ab Hispania, quæ grecis Iberia ab Ibero fluuiio dicta fuit. Demum quod angusta via Iberiam à Mauritania separat mare, Herculeum fretum à geographis dicitur, nunc verò strictum Sibilia vel strictum de Gibraltar. Hæc de Europæ descriptione aut circumscriptione animo hæerere oportet, vt sciamus, & in præceptu habeamus quæ regio, aut quis mons, cuius sit partis mundi, si forte aut scribere aut dicere aliquando animus fuerit, quod quidem Momi auribus dignum erit. Figura autem continentis ipsius Europæ, draconis ferè effigiem reddit, cuius caput in occidentem spectat,

spēdat, & vtrinque in Austrum aduersamque par-
tem alas expandit, quæ sunt Italia, & Cymbri-
ca Chersonesus. Partes autem Europæ præci-
pue sunt Hispania, Gallia, Germania, Ita-
lia, Rætia, Vindelitia, Pannonia, Dacia, Græ-
cia, Sarmacia, &c.

Partes
Europæ

CAP. II. De Hispania.

Hispania quæ & Iberia, prima pars con-
tinentis vndique oceano clauditur, nisi vbi
Pyrenæi montes ipsam à Gallia separant
ac determinant, ab ortu videlicet: ab occasu
enim habet oceanum occidentale: à septentrione
Cantabricum: ab opposita parte mare mediter-
raneanum, quod ibi fretum Herculeum & mare
Balearicum appellatur. Ptolomæus hæc in tres
diuisit partes, sicut etiam Strabo, & plerique vete-
rum: scilicet in Bethycam, Lusitaniam, et Tar-
raconensem. Nonnullis in sex, aliis in quinque
diuiditur partes: vt in Carpentaniã, Bethycã,
Lusitaniã, Caleciã, Tarraconensem, & Cartagi-
nensem. Nunc in octo ferè regna distincta est. Be-
thyca, aliis Betica, à Bethy fluuio vulgo Gua-
dalqueuir, qui mediam abluit nomē sortita est,
nunc regnum Granatæ vocatur. Determinatur
autē à Lusitania, fluuio Ana, qui nunc Guadia-
na dicitur: deinde recta linea ad Balearem vs-
que ciuitatē quam Bariã putant: reliqua latera
mari occiduo & Herculeo freto includuntur.

Granata.

Hanc regionem Plin. li. 3. Italiae cōfert, quod pulchritudine regionis, ingeniorum fecunditate, fructuum magnitudine facile ceteras regiones antecellat: tum quia in vicino fortunatae insulae adsunt, tum etiam quia quarto climati subest, quod optimam ad omnia temperiem praestat. Haec itē regio Plinio in ulteriore Hispania continetur cum parte aliqua Lusitaniae.

Huic vicina est in mari occiduo non longe à continenti insula fertilis oleastri Gades, graecis γὰδ εἶρα: Dyonisio Cotynusa, Volunt alij dictā fuisse Erythream. Dicitur hodie Calix siue Calys. Lusitania à lusu Liberi patris dicta, habet à Septentrione Tarraconensem Hispaniam diuisam ab ea Durio fluuio: hinc linea ad Anam fluuium latus orientale finit: Anas verò fluuius meridionale: demum occidentalis pars oceano alluitur occiduo. Hanc nostra aetas Portugalia vocat, quanquam limites eius nonnihil à veterum distinctione varient: vnde & hodie ad insulas Moluccas sub India sitas nauigatur. Vnicus in ea est mons lunae, in latere occiduo situs, vnde promontorium Lunarium, Pons de luna. Tarraconēsis Hispaniae tertia pars, habet à meridie mare Balearicum, ex aduerso Cantabricum: ab occasu occiduum, & partem Lusitaniae: ab ortu Pyrenaeos montes qui Gal

lia

Gades
insula.

Portugalia

liae obiciuntur. Tota hæc pars quinque iam re-
 gna complectitur, Gallitiam primam ab occi- Gallicia.
 dentali parte, regnum Navarre statim à Py- Navarra.
 renæis montibus supra Durium fluvium, qui
 & Dorias dicitur: Regnum Castellæ, alius Ca- Castellæ.
 stilia, inter Gallitiam & Navarræ regnum in
 gradibus longitu. 12. la. 42. Regnum Catello- Catelloniæ
 niæ supra Baleares insulas ad mare nostrum, si-
 ue Ibericum. Regnum Tarraconense, quod alij Tarraconis
 omiſſa vnica litera Aragoniæ dicunt, proximum
 etiam à montibus Pyrenæis, verum ad partem
 meridionalem, ita vt mare nostrum ipsum al-
 luat. Quibus etiam Legionis & Toleti regna
 adnumerantur. Fluvij Hispaniæ partim dicti
 sunt. Est præterea Tagus fluvius notus ab au- Tagus flu.
 ri arenulis. Item Iberus fluvius vulgo Ebro Iberus flu.
 ex Vindio monte in mare Balearicum progre-
 ditur. Idem mons nunc Ronciuallis dicitur &
 Rauanella. Demum sub Tarraconensi Hispania,
 due iacent insule non longe distitæ Balea- Baleares.
 res, quarum quæ magis spectat in occidentem ma-
 ior aut maiorica dicitur, reliqua minor aut mi- Maior.
 norica. Minor.
 Adiacet etiam Lusitaniæ Londobris
 insula quæ nunc cum aliis paruis insulis Ber-
 lingæ dicuntur, longitudine. 3. grad. latitudine
 41. ferè.

CAP. III. De Gallia terminis.

D Escriptis Hispania limitibus nō solum secundum Ptolomæi, Plinij, Strabonis, aliorumq̄ scriptorum classicorum opiniones, verum etiam secundum neotericorum assignationem, occurrit proxima Hispanis Gallia: cuius latus occidentale Pyrenæis montibus ab Hispania, oppositum Rheno fluuio à Germania disterminatur. Reliqua duo latera oceano & nostro mari includuntur. Atque hic fuit antiquioribus limes Gallia, nunc non eousque protēditur, verum magna pars Germaniæ inferiori accessit: vt Hannonia, Flandria, Brabantia, &c. Caesar omnem Galliam in tres diuisit partes, Aquitaniã, Celticam, & Belgicam. Aquitaniam distinxit à Celtis Garumno fluuio, Has à Belgis Sequana fluuio, Belgas demum à Germanis fluuio Rheno. Ptolomæus verò, ac posteriores Geographi quatuor adsignant partes Gallia: scilicet, Aquitaniã, Lugdunensem, Belgicam, ac Narbonensem. Aquitania fines describunt, ab occasu oceanus Aquitanicus: à septentrione & ortu Liger fluuius: à meridie tum Pyrenæi montes, tum etiam Narbonensis Gallia. Distinguitur hodie in has provincias, Auerniam, Gasconiam, Andegauiam, Borboniam, Armiacum, Barim. Populi verò

eius

Diuisio
Gallia.

Aquitania.

Auernia.

eius sunt Bituriges, Vascones, Auerni, Lemoices, Pictones, Xantones, & nonnulli alij.

Lugdunensis Gallia finitur oceano Britannico à septentrione: ab occasu partim oceano, partim Aquitaniæ dictis terminis: ab ortu Sequana fluuio: ab austro Narbonensem Galliam habet diuisam ab ea Iura monte. Huius populi

olim fuere Bellocassi, Cenomanni, Redones, Nannetes, Eburaci, Sennones, Carnutes, Parisij, Segusiani, Hedui, ac alij nonnulli. Nunc

verò Normandiam ad partem orientalem & septentrionalem, iuxta Sequanam fluuium con-

tinet. Item Britanniam (cuius etiam Plinius mentionem facit) ad occidentem & boream: sub

hac verò Turoniam, & populos Samnitas, Cōsopitenses & Arubios. Belgica veterum descri-

ptione à septentrione Britannicum oceanū: ab occasu Lugdunensem Galliã discretã ab ea fluuio Sequana: ab aduersa parte Rhenū fluuiū: deinde à meridie Narbonensem Galliã habet.

Diuiditur nūc in plures prouincias: scilicet in Picardiã proximã à Sequana fluuio ad oceanū

ferè Britanicū: In Campaniã deinde magis australẽ apud eundẽ fluuiū: In Borgodiã, quæ ferè

Narbonensem attingit Galliã apud fluuiū Ararim qui Rodano coit: in quo situ Pro. Mediom-

trices, Lingones, Sequanos, & Eluetios (quos nūc Suiceros vocat) posuit. Picardiæ loco Pro.

Normandia.

Britannia.

Turoniam.

Picardia.

Campania.

Ambianos posuit, *Atrebates*, et *Cameracenses*.
Pro Campania. *Bellouacos*, *Vessones* siue *Suessiones*, & proximos *Renos* & *Romandos*, hoc est *Veromandos* collocavit. Continet autem *Belgica* plures alias *provincias*, quas nostra *ætas Germaniæ* attribuit inferiori, ut *Flandriam* & *Hannoniam* ad oceanum *Germanicum*, ubi *Pto. Morinos* descripsit, atque ut ait *Volatera*. *Bellocaßios*. Postea in ortum ac *Boream Hollandiam*: Cuius populum *Batauos* appellat *Ptolomæus*. Hinc redeundo versus *Austrum Brabantiam* habet loco quo *Ptolomæus* *Tongros*, ac alij *Grudios* collocant sub gra. long. 26. mi. quasi. 30. lat. 51. mi. 30. Deinde *Geldriam* ducatū, cuius incolæ & *Sicambri* & *Ptolomæo* *Menapij* dicti videtur. Hinc *Austrum* versus *Luxemburgensis* ducatus cōtinetur apud *Mosellam* fluvium, quem *Obrincum* nominat *Ptol.* Atque hinc etiam magis in *Austrum* *Lotharingiæ* ducatus est loco quo *Ptolomæus* *Leucos* & *Tullenses* descripsit, proximosq; *Nemetos*. Quibus etiam vicina est *Alsatia* vini optimi ferax neque frumenti indiga, in gra. lon. 28. lat. 48. ferè. Hinc etiam atque etiã versus *meridiem* apud fontes *Rheni* atq; *Alpes*, *Suitia*, siue *Suiceri*, veteribus *Heluetij*, *Marte* clari. Hæ verò posteriores *provinciæ Germaniæ superioris*

perioris sunt partes: Illæ verò, inferioris: cuius populi moribus ac linguis proxime accedunt ad Germanos: Imò vult Plin. hanc Gallia partem per M. Agrippam populis transrhenanis occupatam fuisse. In hac Gallia parte ingens est sylva (Arduennam vocant) 30. miliaribus ab austro in septentrionem protensa, cuius medium habet gra. longitu. 29. mi. 40. lati. verò. 49. mi. 24. Sequitur nunc quarta Gallia pars Narbonensis, quæ & Transalpina Cæsari dicitur, ab occasu montibus pyrenæis contenta, E regione Alpibus: à septentrione Lugdunensis & Belgicæ Gallia parte: A meridie mari Gallico.

Arduenna
sylva.

Continet nunc regiunculas, Prouinciã & Delphinatum, apud Alpes & mare Ligusticum.

Prouincia
Delphinatus.

Prouinciã maritimã prorsus, Delphinatum ad Rhodanũ, magisq; ad Boream. Deinde magis in occasum ultra Rhodanum fluuium, Longodocham, in quo loco Pto. Teetosaces & Volcas describit: Demum apud Gallia Belgicæ limites, Sabaudiam: cuius olim gentes Allobro-

Longo
docha.

ga Ptolomæo dictæ fuisse videtur & Memini.

Sabaudia

Montes præcipui Gallia sunt Cemeni vel Cameni, nunc Cauerna, in gra. lon. 22. la. 46. Vorgesus mōs alpibus iunctus. Fluuij Garumpna, ex Cemenis montibus in mare Aquitanicũ fluens: Liger ex eodẽ monte versus mare Britan-

Cauerna
mons.

Fluuij. *nicum: Sequana ferè ex V ogeso in Britanicum oceanum: Rhodanus ex Alpibus in mare Ligusticum, cõstituens interim lacum Lemannum ingentẽ, cuius accolæ Alemanni sunt & regio Alemania dicitur. Scaldæ flu. quẽ Pto. Tabudã vocat, ex Veromãduorũ regione ortus, variisq; auctus et fluuiis & riuulis Antuerpiã præterfluens in mare Germanicũ se exonerat. Cuius ostio obiectæ partim sunt, partim vicinæ, insulæ Zelandiæ hodie vocatæ. In quibus ex salis apparatus quæstũ haud cõtemnẽdum faciũt incolæ. Creduntur olim cõtinẽtis fuisse partes, at nũc ita diuisæ sunt, vt vix aggeribus maximo sumptu congestis se ab oceani impetu tueri queãt. Sitæ sunt in lon. 26. gra. la. 52. gra. 20. mi. ferè.*

CAP IIII. De insulis Britannicis.

G *Alliæ iamiam à nobis descriptæ, sup̄iminet à septentrione insulæ duæ Britannicæ, quarum quæ magis in occasum vergit Hybernia dicitur hodie Irlandt. Gens est immanis, ferox & inculta. Equos mittit oneribus ferẽdis q̄ aptissimos. Hinc versus Boream sita est insula Islandia ad mare glaciale, cuius incolæ Ictiophagi sunt, habet autem latitudinem ab Aequatore tantam vt Circulus Arcticus mediam secet, hoc est. 66. grad. cum semisse ferè. Longitudinem verò. 8. aut. 9. graduum.*

Sunt

Sunt in ea montes perpetuo ardentes, qui tamen nivem in verticibus nunquam amittunt. Paret regi Noruegiæ. Albion insula Britannica Hyberniæ ad ortum sita, naturaq; (vt ait Cæsar) triquetra, cuius latus imum contra Galliam est, habet à septentrione oceanum Deucalidonium: ab ortu Germanicum, ab austro Britannicum, ab occasu Vergium. Hæc insula iã nomine mutato in duo diuisa est regna, Angliam & Scotiam, limite (vbi arctior est) duorum plus minus passuum. Angliam autem ab Angilis Teutonorum populis qui eam occuparunt, nomen sortitam esse scribit Volateranus. Angliæ solū fertile est, maxime pecoribus alendis aptum. Vnde & lanificiis ditatur. Nam vt lupos non habet, ita oues plurimas alit. Mittit & stannum, & plumbum: Habetq; non solum metallorū fodinas, sed et salis. Nec caret gemis. Potissimū verò Gagatem lapidē abunde profert. Mores, lingua, cultusq; Anglis Scotisq; nō multum dissimiles: Animorum tamen consensus rarus est. Huius item insulæ extremitati Aquilonari obiectæ sunt insulæ triginta numero, vocatæ Orchades, Regi Scotiæ subditæ: Orchades sub grad. longitud. 30. vt Pto. ponit, Verum vt recentiores. 22. gra. cū semisse ferè. Latitudo circa mediū earum est. 61. gra. ac paulò amplius.

Anglia.

Orchades.

Ebudæ. Sunt etiam inter Hyberniam & Scotiam plu-
Hetlandia. res insulæ Ebudæ vocatæ, Quarum longitudo
 est. 15. aut. 16. ferè grad. latitudo. 59. circa medi-
Thyle. um ipsarum. Porro & magis in Arctum Het-
 landiæ insulæ ponantur non parvæ magnitudi-
 nis, circa latitudinem. 63. ferè gra. longitu. qua-
 si. 15. An verò vna ex istis sit ea quæ Ptolomæo
 veteribusq; scriptoribus dicta fuit Thyle, an po-
 tius ingens illa insula dicta Islandia ego neq;
 constanter affirmare, neque etiam prorsum ne-
 gare ausim: eo quòd nūc nulla eo loco deprehen-
 datur insula quo Ptolomæus stavit Thylen.
 Nec mirum adeo quia nunc recentiores longe
 aliam faciunt longitudinem regionum, præci-
 pue circa Scotiam vicinasq; insulas, quam Pto-
 lomæus crediderit. Sed de his satis.

CAP. V. De Germania.

Germania
unde dicta.
Germania cognomine magna, versus oc-
 casum Rhenum attingit, à Septentrione
 oceano alluitur Germanico. Ab ortu
 Vistulam fluvium habet & Carpatum montē:
 Reliqua pars Danubio fluvio & Alpibus clau-
 ditur. Dicta autem est Germania eo quòd eius
 gentes germani siue fratres viderentur Gallo-
 rum. Regiones eius nominibus parū cū veterū
 descriptione nūc cōveniūt. Pli. uniuersam Ger-
 maniam in quinque diuidit genera, Isthæuones
pro-

proximos rheno, deinde in Hermiones, Ingeu-
nes, Vindelos, & Peucinos. Pto. in tres præci-
puas diuisit partes, scilicet in Germaniã supe-
riore, Inferiore, ac magnã. illæ iam dictæ sunt.

Restat tertia Germaniæ pars, cuius à septentri-
one circa Rheni ostia, prima regio occurrit
Phrysia vel Frisia, nomẽ adhuc vetus retinẽs.

Phrysia

Nunc in tres diuisa partes, occidentalem, orien-
talem, & mediã Grueningensem, Proxima est

Saxonia sub Cymbrica Chersoneso aut sub Da-
nis, cuius populi proximi à Danis Saxones apud

Saxonia

Pto. li. 2. dicuntur: reliqui verò Teutonarij, Cau-
chi, Angruarij, &c. Habet deinde Saxonia

ab occasu, prope Rhenũ flu. Busactores paruos,
quos Pli. Isthæuones appellat, & proximos Sy-

cãbros. Quorũ loco nunc Geldriæ ducatus pars
est, cũ Zutphania comitatu, & proximis ciuita-

tibus. Sequuntur paulũ ad Austrũ magis Lõgo-
bardi, Casuari, Tenceri, & Incriones, eã inco-

lentes regionẽ quæ nũc partim Hassia est, par-
tim Vuestphalia. Alioqui Busactori maiores et

Vuestphæ-
lia.

Chama Vuestphaliæ partẽ incolebãt: & Chat-
tæ, Hassiæ partẽ magis oriẽtalẽ vsq; ad Turin-

Hassia.
Turingia.

giã, quæ & à Casuaris colebatur. Hinc rursus
ad Rheni latus magisq; in austrũ, Intuergi, Var-

giones, & Carithni habitabãt, quæ nũc Frãco-
nia creditur, nobilis Germaniæ regio in lon. 30

Franconia

Misnia.

ferè grad. la. 50. Misnia verò regio circa Albis
fluuij ductū est vbi Ptol. Camanos & Tubātos
designauit sub grad. lon. 36. la. 51. Rursus apud

Sueuia.

Rhenū & Danubij ortū Sueuia est nomē adhuc
vetus retinens, & Valesia circa Rodani fontes
inter alpiū iuga illā nōnulli apud Albim flu.
describūt: verū Straboni nostra descriptio & ho
dierna respōdet, Pto. tamē Sueuorū sitū statuit
vbi nos Saxoniā descripsimus apud Angilos et
Lōgobardos. Huc vsq; in Germania descripti
one à septentrione in meridiē inter duos fluuios
Rhenū atq; Albim processimus, nūc eodē ordine
regiones quæ sunt inter Albim & Vistulā flu
uios pcurremus. In quibus tñ enarrādis nostrā
nō prorsus adstringimus fidē: sed tantū dicturi,
quantū cōiectura adsequi licet, facta collatione
nouæ descriptiōis orbis cū Ptolomæi tabulis cos
mographicis. Extremum igitur cōtinētis in Ar
ctos extēsum Cymbrica Chersonesus est: Cuius
populi Cymbri, Charudes, Phundusij, Cobādi,
& Chali dicti sunt, à Ptolō. nos verò vno noīe

Dania.

Danos dicimus, & Chersonesum, Daniam, alij
Iutiā & Holsatiā. Qui magis austrū et ortum
spectāt populi, Veruni sunt & Pharodini, Me
chelburgēses à neotericis dicti, sub gra. lō. 37. la.

**Mechel
burgēses****Pomerania**

56. ferè. Deinde ad Vistulā vsq; flu. Pomerania
regio extēditur, quā incolebant olim Sidini &
Ruticlij. Marca antiqua regio sic dicta ultra

Marca.

Albim ponitur, Cuius populos Pto. Sennones,
 Loccobardos, & Batinos appellat. His oriēta
 liores Lutyburi sub Marchia noua cōtinētur in Marchia
 gra. lō. 40. ferè. la. 53. Sequitur ad austrū Schle- Schlesia
 sia & Vratislauia regiones sic satis agrorū vber
 tate präditæ quarū populi Danduti et Cogni di
 eti sunt, sub gra. lon. 40. lat. 50. & mi. 40. Inde
 ad Albis fontes occurrit Boëmiæ regnū mōtib. Boëmia
 et syluæ Herciniæ parte interclusum, frumētīq;
 ferax, sub grad. lon. 36. mi. 20. la. 49. mi. 40. In
 eodē ferè situ Pto. Boëmos describit, verū paulò
 magis versus Danubium flu. Postea paulò plus
 ad ortum & Danubium Morauia regio est, in Morauia
 montes vsq; Sarmaticos extensa, vini frumen
 tiq; fertilitate gaudens. Huius populi Marco
 manni Pto. dicuntur, sub gra. lon. 40. la. 48. &
 semisse. Hæc de Germaniæ regionibus & popu
 lis maxime celebratis huc vsq; Montes Germa Montes
 niæ præcipui sunt Alpes qui eam ab Italia se
 iungūt, sub gra. lon. 30. la. 45. 46. & 47. Carpa
 thus mons sub. gra. lon. 44. 45. 46. & 47. la. 48
 Hic tamen nō tam Germaniā occupat, q̄ finit.
 Abnobius mōs sub gra. lō. 37. la. 51. ferè, qui nūc
 Hassiæ sunt et vicinarū regionū mōtes. Est in
 sup Germania multis ac dēsissimis syluis cōsita,
 Præcipua tñ vnde oēs aliæ ortū habere videtur
 Hercinia sylua est, aut secūdū Pto. Orciniū ne Hercinia
sylua.

mus, apud Abnobium montē orta, & circa Boë-
 miam, deinde per totā Germaniam ac per Sar-
 matiam Europæ serpens ad hyperboreos vsque
 montes extenditur: verum interim diuersa pro
 diuersis regionibus nomina accipit. In princi-
 pio enim Nigra sylua dicitur: deinde alia atq;
 alia in successu admittēs nomina. Est item alia
 ingens sylua Semana à Ptol. dicta circa Thu-
 ringiam orta & in diuersas etiam partes Ger-
 manie diffusa. Quæ nunc Picearia dici vide-
 tur. Fluij hij sunt: Danubius haud admodum
 longe ab Alpibus in nigra sylua, in longitu. 30
 grad. lat. 48. gra. 10. mi. quasi ortus, multisq; af-
 sumptis fluuiis sex ostiis in portum Euxinum
 erūpit. Rhenus ex alpibus in ea parte vbi Adu-
 la est mons eminentissimus in oceanum Ger-
 manicum inter Phrysiā & Hollandiam tri-
 bus potissimum ostiis egreditur. Obrincus flu-
 qui nūc Mosella putatur, circa Vogesum mon-
 tem fontes habens, Rheno coniungitur. Mosa
 etiam nō longe à Vogeso ortus, itidem cū Rhe-
 no se admiscet circa Brabantiam. Amasus per
 Phrysiā in Vuestphalia ortus in mare Germa-
 nicum profluit. Visurgus in Thuringia inci-
 piens, in mare Germanicum desinit. Hic nunc
 Besera dicitur. Albis fluuius prope Boëmiā
 exortus, in mare Germanicum Daniam à de-

Fluij.

Mosella.

Besera.

xtris relinquens sese exonerat. Suevus fluvius, quem nunc Spre vocant, in montanis Boëmiæ Spre.flu. & Schlesiæ ortus, in mare Sarmaticum egreditur. Sequitur hunc ad ortum Viadus fluvius aut Odera. Demum Vistula fluvius in mōtibus Sarmaticis ortus, Germaniam à Sarmatia disterminans in mare Sarmaticum defluit. Hic etiam Isula dicitur Melæ.

CAP. VI. De Sarmatia Europæ.

Sarmatia Europæa, cuius gentes omnes cū Sarmatia Asiaticæ populis Scythas veteres vocauerunt, deinde Sauromatas tantum, quas nunc Sarmatas dicimus: ab Arctis habet mare Sarmaticum cum sinu Venedico ab occasu Vistulam fluvium, secernentem eam à Germania, ab opposita parte Thanaim fluvium cum palude Meotidis, deinde meridionale latus terminat Carpatus mons cum Sarmaticis montibus. Plurimas nunc continet regiones Poloniã Polonia maiorem & minorem, illa à Pomeriana Ducatu incipiens utrunq; latus Vistulæ occupat & versus occidentem ad Oderam fluvium usque protenditur, huius gentes Vandali & nonnullis Vindali dictæ fuerunt sub gra. lon. 45. la. 52. Altera versus Austrum in mōtes Sarmaticos & Carpatum montem incidit, proprium habens regem sub gra. lon. 46. la. 51. huius olim gentes

fuere Burgiones, Cistoboci, & Visburgi. Regiones autem sunt non multum frequētes habitatoribus. Magis ad mare Sarmaticū in ora cōtinentis post Pomeraniā ad ortum sita est Prussia re-

Prussia.

gio frequēs habitatoribus, et pascuis pecoribusque diues. Hic etiā Succinū quod græci Electrū vocāt abundē colligitur. Incolæ olim Gothones siue Gythones Venedæ & Sudini dicti. quorum mediū ferē habet lon. 47.30. lat. 54. Sequitur

Rusia.

versus orientē & meridiem Russia rubea vel Rhutenia, cuius gentes Roxolani Pli. dicuntur.

Post ad Tanaim flu. Podolia. Hæ regiones mel & ceram affatim gignunt, populi verò earū à Pto. Cariones, Gillones, Amazobij & Exobigita dicuntur sub grad. lon. 55. la. 52. Huic

Podolia.

Podoliæ cōnectitur Isthmo penitus arcto Taurica Chersonesus contra Achillæū promontorium Asiæ: inde nomē sortita, quod quidā ibi boues primus aratro iungere tentauerit, Peninsula est vt ex descriptione nostra videre licet, nunc

Tartaria

minor.

Gazaria.

minor Tartaria dicta, barbaris Gazaria sub gra. lon. 62. la. 48. Deinde rursus ad Oceanum

paulo que plus ad ortū sita est Littouia quæ eadē Samogitia neotericis dicitur vel Lituania, vbi Pto. Alauni Scythas describit & Surnos.

Lituania
Samogitia

Idem Vbiones, Aribos, Scauros, Boruscos, qui hodie Prusiæ creduntur incolæ, & Voltas

ad

ad montes Ripheos locavit. Quanquã verò ii qui hodie regiones frequẽtius lustrarũt, negẽt vlllos hic esse mōtes, sed vastas sylvas. nos tamẽ locum notauimus in nostra descriptione propter veterũ autoritatẽ, scilicet inter Thuruntũ et Chersinũ flu. quorũ ille ab aris Alexandri, aut à Tanai flu. hostiis, in mare Sarmaticũ delabitur. Hęc regiuncula Curlandia quibusdã est, non vsque ad eò ciuitatibus atq; syluis cõsita. Hinc sequitur Liuonia vltima inter veteribus cognitas regiones Sarmatiæ, longe in septentrionẽ distita Hyperboreis proxima, Cuius populi Pagiri thæ & Careotæ & Carbones. huius situs est in longitudine 63. gra. la. 60. partiũ & 40. mi. Sequũtur hinc in Arctos ad eò extensæ regiones vt etiam circulum Arcticum transcendant, quarum descriptio versus Germaniam & Sarmatiam reducta in Austrum peninsula figurã efficit. Et quanquã hodie regna habeat terna ac insuper incolas admodũ varios, lateq; in septentrionẽ effusos, ex quibus olim Gothi, Vuandali, ac etiam Huni creduntur prodisse, qui Europam penẽ totam occuparunt: incognita tamẽ veteribus mansit. Cõtinet autẽ regnũ Daniæ et Schandiæ sub lon. 38. lat. 60. Regnũ Sueciæ in quo Gothia oriẽtalis sub longitudine 45. grad. lat. 64. & 65. gra. Hic & auri fodinæ extant.

Regnum

Regnum demū Norvuegiæ magis in occasum
 & Septentrionem, circa longitudinem 42. gra.
 lat. 66. Hæ verò regiones magnis sinibus & flu-
 uis intercisa longe excurrunt versus Septen-
 trionem, vbi & Pilappi & Vuillappi habitāt
 homines admodum agrestes. In orientali verò
 peninsulæ dictæ Finlandia est regio, hoc est
 pulchræ nunc sub Sueciæ regno contenta. Ter-
 ra plana fertilis et amœna, sed frigida admodū,
 nempe quæ proximè circulum Arcticū attin-
 git in longit. 53. ferè grad. lat. 65. Deinceps ve-
 rò incultæ regiones sequuntur & frigida adeò,
 vt perpetua ferè glacie concretæ sint. Quo fit vt
 bella commodius hyeme quàm æstate gerantur.
 Atq; in æstate mensem totum solem conspicuū
 habent, quidam etiam diutius, pro sphæræ incli-
 natione. Varia circūquaq; monstra visuntur.
 Quin & cacodæmones varia sub spectri specie
 sese visui obiiciunt, ac nonnunquā operam suā
 certo tempore locant. Adiacent his regnis insu-
 læ non exiguæ, quarum præcipua Zelandia est,
 in qua & regia ciuitas est Coppenhaga siue
 Hafnia: sub grad. long. 37. fere latitud. 57. grad.
 Ab hac versus occasum propè littora Cymbri-
 cæ Chersonesi Fionia est, sub long. 35. propè gra-
 duum: Latitudine 56. gra. 30. mi. Femara sub
 long. 35. grad. 20. mi. latitud. 56. graduum. La-

landia in longitud. 36. grad. 30. mi. lat. 56. gra. 25. mi. Falster insula sub long. 36. gra. 45. mi. latitudine verò 56. grad. 15. mi. Atque hæc postremæ propè iunguntur sibi inuicè. Hinc longius in Ortum Olandia est vicina continentis Scandiae sub longitudine grad. 43. mi. 30. latit. 56. grad. 30. mi. Deinceps in ortum est Gottua insula sub longitud. 46. grad. 40. mi. latitud. verò 57. fere graduum. Sunt & alia minores quas breuitatis gratia omisimus. Mare ipsum in quo sitæ sunt prædictæ insulæ, veteribus Sarmaticum, Neotericis Pontus sabulosus dicitur.

CAPVT SEPTIMVM.

De Rhætia & Vindelicia.

Rhætia (vt ait Volaterranus autoritate Trogi) à Rheto duce Hetruscorum dicta, qui expulsus à Gallis in proximis Alpibus consedere, ob occasu Heluetiis seiunctis ab ea monte Adula, qui ab Alpibus in Boream extenditur, deinde linea quæ coniungit capita duorum amnium Rheni & Danubij: A septentrione Danubio vsque in gra. lon. 32. la. 47. & 10. minutorum: Ab ortu Lico fluuio, cuius finis australior gradus habet. 34. la. 45. 15. Ab austro alpibus finitur. Hæc olim tempore Augusti iura cum Vindelicia & Norico à Romanis

manis possidebatur per quingentos penè annos.
 Nunc verò Sueui maximã partẽ occupant, &
 Alpiũ incolæ, Cuius etiam pars est Algoia siue
Algauia. Algauia, & Brisgoia proxima Alpibus. Vin-
 delicia ab occasu Rhetiã habet, à septentrione
 Danubiũ vsq; in gra. lon. 34. vbi Enus flu. ex
 Danubio in meridiẽ vergit Noricũ à Vindelici-
 a disterminãs iuxta oriẽtale latus, meridiona-
 le latus alpibus terminatur, Huius nũc partẽ
 maiorẽ incolunt Bauari, vnde & regio Baua-
 ria dicitur. Ptolomæus Boios appellat. partem
 quoq; aliquã Sueui obtinent. Sequitur Noricũ
 inter Enũ fluuiũ & Cetiũ montẽ qui ab Alpi-
 bus in Septentrionẽ longè protenditur, ab Ar-
 etis Danubio terminatur. ab Austro verò Al-
 pibus & Carauãca monte. Huius quoq; incolæ
 occidentaliores Bauari sunt, Regio non æque
 vini ac frumẽti ferax. sub lon. 36. gra. 30. mi.
 lat. 47. ferè graduũ. Ab hac inter alpes Tyro-
 lensiũ regio cõtra magis vini q̃ frumẽti ferax.
Pannonia. Pãnonias duas descripsit Pto. Superiore ac in-
 feriolem, Illa ab occasu Norico: à septentrio-
 ne Danubio: ab ortu Pãnonia inferiori claudi-
 tur: quæ ab eadem distinguitur, linea quæ per
 41. gradus longitudinis à Danubio ad montem
 Bebiũ ducitur: Mons autem hic Bebius ab
 alpibus versus Græciam procedit. Hæc eadem

est quam nunc Austriam dicimus, regio non inamœna: fontium, piscium, ac lignorum copia nobilitata, sub grad. long. 30. lat. 47. Pars deinde quæ alpibus coniuncta est Stiria dicitur, regio ferri dives atq; etiam argenti fodinis non penitus orbata. Ab hac verò plus in occasum ultra Cetium montem Carinthia est & Fororum Iulij ducatus, regiuncula eò quòd alpibus proximæ sint aquosæ: niues enim quæ inter alpes copiosissimæ sunt, cum calore solis resolvuntur, aquæ magnam vim in has regiones mittunt. Pannonia inferior ab occasu præscripta linea determinatur, à septentrione & ortu Danubij parte, deinde Bebij montanis. dicitur nunc ferè tota Hungaria, ab Hunnis qui æstum maris fugientes ex Sarmatia Europa, huc aduentasse feruntur: eius regionis rex inclitus Ferdinandus quinti Caroli Imperatoris frater & Christianæ fidei propugnator & Athleta strenuissimus, continuè sumptibus ac laboribus inenarrabilibus bellum gemit adversus Turcos, qui tantis viribus in has regiones irruunt, vt ægrè resisti possit, imò totam hanc regionem ferè vastam nostro ævo reddiderunt cum magna copia vsque ad Viennâ urbem nobilem Austriæ, nostro magno timore & accolarum destructione miseranda peruen-

rant,

Austria.

Stiria.

Carinthia.
Forū Iulij.

Hungaria.

rant, vnde tamen Dei auxilio & Christianorū
 praclara & memoratu digna victoria profliga
 ti sunt. Huius demū Pannoniae pars quae Dal
 Croatia. matiae coniungitur & montibus, Croatia regio
 dicitur. Dictae autem iamiam regiones à Ptol.
 seorsum descriptae nunc à nonnullis Germaniae
 annumerantur, nam & germanica lingua vtū
 tur, & moribus non sunt dissimiles. Montes ve
 rò & Fluij earum inter describendum enar
 rati sunt. Illyris vel Liburnia duobus iis ex
 Sclauonia. aequo nominibus vocata, nunc vocatur Scla
 Dalmatia. uonia, Ptolomaeo etiam Dalmatia, quam Gla
 reanus seorsum versus meridiem & ortū descri
 bendā censet. Cingitur haec ab occasu Histria,
 à septentrione vtraque Pannonia siue Austria
 & Hungaria, intercedente monte Bebio, qui
 deinde mutato nomine Sardonius à Ptolomaeo
 dicitur, partemq; ortum aspicientem à Mysia
 superiori diducit, reliquum latus mari Adri
 atico aut supero alluitur. Populi sunt inculti
 & inertes, nisi quòd bello apti sint, qua in re no
 bis aduersus Turcorum impetum non paruo
 sunt adiumento. Dicti sunt olim Delmatae à
 Nominis ratio. Delminio, quem Scipio Nasica Cons. deuicit,
 hinc Dalmatia: deinde Sclauī vel Sclaueni ex
 gente Scythica quae Illyricū occupauit, & hinc
 Sclauonia, sub est gra. long. 42. lat. 44.

CAPVT OCTAVVM.

De Italia, & Insulis vicinis

Italiam cū omnium regionum celeberrima, tum etiā fertilitate soli nulli posthabenda, cingitur ab occidente mari thyrreno, quod etiā inferū dicitur, à septentrione alpiū iugis, ab ortu mari Hadriatico Veneto vel Supero, reliquā vero partē Ioniū mare & Lybicū alluūt. Strabo eā tybiæ demortui hoīs, Pli. querno folio adsimilat. Dicta autē est ab Italo rege. Gel. lib. 11. ex Tymæo. et M. Varrone dicit à græco vocabulo *Ἰταλοῖ* quod boues significat dictā esse, quorum ibi copia fuit. Trogus Saturniā appellat, Linius Ausoniā. Dyonisius œnotriam, demū Ver. Hesperia magnam in differentiā Hesperia. i. Hispania. Pars eius alpibus proxima Gallia cisalpina & togata dicta fuit, cū altera Gallia Transalpina & Brachata diceretur, nūc Longobardia dicitur, regio fluminibus & lacubus innumeris exornata, huic attinet etiam regiuncula Venetia & Teruisa apud sinū Hadriaticum. Populi Taurini Cenomanni & Insubri secundū Ptol. Regionis mediū est sub gra. long. 31. mi. 30. la. 44. & 30. minutorum. Sequitur in Isthmo Italiae Flaminea regio quæ & Romandiola & Emilia & Liguria dicta fuit, alij partem Longobardiae faciunt sub gra. long. 32.

Longobardia.

H & se

- & semis, la. 43. & semis. In medio verò Italiae
 Tuscia regio & Latium cuius est Roma, populi
 Aborigenes, Rutili, Volsci, Hernici, Equi.
- Tuscia.** Tuscia eadē & Hetruria dicta fuit, regio om-
 niū rerū fertilis ferè quæ ad vitam necessariae
 sunt, habet gradus lon. 35. la. 42. & semis. Item
- Vmbria.** Vmbria cuius gentes Vmbri & Sabini propi-
 us ad sinū Adriaticū ultra Apenninū mon-
 tem sita sunt, vocatur nunc Ducatus Spoleta-
 nus sub gra. lō. 36. la. 43. Picenū Marchia Fir-
 miana nunc Anconitana sub gra. lon. 36. & se-
 mis. la. 43. graduum. Campania Latium sequi-
 tur sub grad. long. 30. mi. 40. la. 41. dicitur nūc
 Terra laboris, regio vt omnis Italia multarū
 rerum fertilis. In extremo Italiae Apulia re-
 gio & Aprutium vbi Ptol. Aetolos descripsit,
 regiones auri, argenti, frugū, vini, oleiq; ditissi-
 mæ, sub grad. long. 41. & triente la. 40. Deinde
- Calabria.** Calabria Fauonios & Sicilia respiciens sub lō.
 40. gra. & semis, la. 39. et semis. Demum vt se-
 mel finiam tota Italia adeò est vrbibus consi-
 ta, tam est cæli tēperie prædita & frugifera, vt
 facile omnem Europæ prouinciam superet. Mō-
 tes Italiae præcipui hi sunt: Primū Apenninus
 ab Alpibus exorsus totam Italiā dirimit per-
 inde atq; spina tergum hominis, hinc omnes aliq;
 oriuntur quorū est Garganus in Apulia diui
- Garganus.** Micha-

Michaëlis miraculo celebris. Vesuvius mons
 igniuomus Campaniæ. Eiusdem est Phalernus Phalernus.
 mons vini fertilitate celebris. Fluvij & si mul-
 ti sunt non tamen adeò celebres: Præcipui sunt
 Tyberis flu. ex Apennino per Romam in ma-
 re Thyrrenum decurrens. Padus siue Erida-
 nus ex alpibus tribus hostiis in sinum Hadria-
 ticum egreditur, Italiae etiam attinet Istria Istria.
 aut tantum vna pars, reliqua Sclauoniæ tribu-
 itur: lingua vtuntur Italica, Habet hæc ab oc-
 cidente Gallia Cisalpinæ partem, à septentrio-
 ne Rhetiam, ab ortu Illyridem siue Dalmati-
 am, deinde mare Adriaticum, sub gra. lō. 37.
 la. 45. & triente.

CAPVT NONVM.

De Sicilia, Corsica, Sardinia &c.

A Diacet Italiae à sinistris si arctos aspici-
 as insula Sicilia nobilis à fertilitate soli,
 & monte Aetna memorabilis qui perpe- Aetna.
 tuis flagrat ignibus, Habet autem ab occasu Nominis
 Thyrrenum mare & à septentrione, ab ortu Io- origo.
 nium & Italiam, deinde mare africanum. Dicta
 fuit Sicilia à Sicaniis Hispaniæ populis qui ferè
 primi eam incoluere, & adhuc partē, quæ occi-
 dentem respicit incolūt, Habet autem tria pro-
 montoria autoribus trita, & hinc Trinacria
 fuit dicta, appellantur hoc modo. Pelorus

Italiam & septentrionē aspicit, Lelibaēū occa-
 sum, Pachynus Græciam, vnde quidam naues
 ex Carthaginensiu portu prodeuntes videre po-
 tuisse fertur. Hic regem egit Æolus qui vento-
 rū deus habitus fuit. Cyrnos à Græcis dicta La-
 Corfica. tinis Corsica, sub gra. lon. 31. la. 40. & 40. mi.
 insula vini fertilis, agrorumq̄ fertilitate prædi-
 Sardinia. ta. Sardinia sub Corsica versus Africam, agro-
 rū fœcunditate ipsa Corsica beatior, habet gra.
 lon. 31. la. 38. Hæc quia plantam humani pedis
 Ichnusa. ferè refert Ichnusa dicta fuit, IΧVΘ enim ve-
 stigiū significat, In stricto mari quod inter hæc
 & Corsicam interfluit insulæ sunt parvæ cuni-
 culariæ à Plinio dictæ. Ab hac Sardinia profe-
 ctum est adagium Sardonicus risus. Herbã
 enim quandam profert lappæ similem qua ve-
 scentes ridendo emoriuntur. Sunt etiam in si-
 nu Adriatico plures insulæ quarum præci-
 puæ sic dicuntur: Tragurium, Arba, Pharus,
 Pharus. vel Parus, aut Pharia Ptolomæo circa gradus
 lon. 36. & min. 30. la. 44. & semis, Deinde Lis-
 Lissa. sa vsq̄ ad nostra tempora sic dicta, Item Chissa
 secundum alios Gissa, quæ nunc putatur Pago
 Meliten. dici sub lon. 38. la. 44. Meliten quæ apud Pto.
 Meligina vnde canes Melitei, hodie Maltha,
 sub lon. 40. grad. mi. 40. la. 43. & semis. Ap-
 sorrus quæ nūc Querle videtur, sub lon. 42. &
 la. 42.

la. 42. Absyrtides insulae parvae sub lon. 43. la. Absyrtides
 41. Portunaca quæ & Vigilia sub lon. 44. la.
 41. & 20. minorum.

CAPVT DECIMVM.

De Dacia, Iazygibus, & Mysis.

IAzyges metanastæ quorum regio hodie Se- Septem
 ptem castra dicuntur, inter Danubium occi castra.
 duum & Tibiscum orientalem & inter Sar Tibiscus.
 maticos montes continetur, Carpato monte au-
 stralior, nunc Germaniæ adiicitur, in gra. lon.
 45. & 30. mi. la. 48. Dacia sequitur orientale
 latus Iazygium post Tibiscum flu. Regio in-
 gens & vasta cuius gentes Pto. Bastarnas &
 Getas dicit, Pli. eas à Romanis Dacos, à Græ-
 cis Getas appellari autor est: alij Dacos occi-
 duos esse Getas orientalem plagam incolere con-
 tendunt, dicitur nunc Vualachia, sub lon. 51. la. Vualachia.
 48. & Transyluania, sub lon. 50. grad. la. 49. Transyl-
 ferè. Cingitur autem Dacia ab occasu Iazygi- uania.
 bus & Tibisco fluuio. A septentrione Sarma-
 tia Europæ, Ab ortu Danubio, qui hinc Ister
 dicitur & sex hostiis in pontum Euxinum exit.
 A meridie rursus Danubio. Mysia duplex est,
 Inferior quæ nunc Bulgariam, Bosphinam, & Bulgaria
 Rasciam regiunculas complectitur, septentri- Bosphina.
 onalior est superiori. Ab occidente habet
 Vualachiam, Ab ortu pontum Euxinum, A

Septentrione Sarmatiam, deinde Thraciam. Moësiam dici contendit Volaterranus, eam ve-
 rò quæ est in Asia Mysiam, medium huius re-
 gionis habet gra. lon. 55. la. 47. Ptol. has adsi-
 gnat nationes Bulensios, Epiarensios, Tribal-
 los, Troglodytas, Peucinos inter hostia Danu-
 bij, qui hic Ister (vt diximus) vocatur, his au-
 tē ostiis obiecta est Peucen insula. Mysia su-
 perior à septentrione Danubio & Dacia, ab oc-
 casu Dalmatia, ab aduersa parte Thracia, de-
 inde Macedonia clauditur. Eius gentes Ptol.
 lib. 3. enumerat, qui sunt Tryconesij, Pycensij,
 & Darfani, nunc partim Bofina dicitur, &
 Zerua: partemq; Rascia complectitur. sita est
 sub lon. 47. graduum & semissis, la. 44. ferè.

Mysia.

Bofina
Zerua

CAPVT XI.

De Thracia & reliquis Græcię partibus.

Thracia nunc Græcię portio, quæ & Sy-
 thon dicta fertur, circūscribitur hoc mo-
 do. Ab arctis Istro flu. & Mysia inferio-
 ri, ab occasu Mysia superiori, ab ortu solis pon-
 to & Propontide, à meridie mari Ægeo. Eius
 gentes sunt pugnaces & feritate prædita, dictæ
 Besi, Odones, Odrysij, & Bryges, qui deinde
 transeuntes in Asiam Phryges dicti sunt. Mō-
 tes habet insigniores, Anum & Rhodopen, hi
 nostris dicuntur Cathena mūdi. Flumina sunt
 Nesus

Cathena.
mundi
mons.

Nessus & Hebrus in mare Ægæum: Bythinus & Athyra in propontidem sese exonerantes. Medium regionis habet gradus lon. 54. la. 42. & semis. Adhæret Thraciæ pars quæ proprie Chersonesus dicitur, in qua est vrbs Sestus & Calipolis. Macedonia in medio duorum marium, Ionij ab occasu, & Ægæi ab ortu continetur. Latus autem septentrionale, partes Dalmatiæ, Mysiæ superioris, & Thraciæ terminant: Reliquum Epirus & Achaia. Pars eius quæ inter montes Camelæos & mare Ionium clauditur Albania dicitur, cuius est Dirrachium emporium nobile. Sequuntur hinc versus ortum Orestæ populi. Annumerant alij plures harum regionum provincias, vt Pelasgiam, Æmathiam siue Pharsaliam, quarum Lucretius sæpe mentionem facit, nam hic ferè conseruere manus Pompeius & C. Cæsar. Item Calcidicam, Pieriam Stymphaliam Ptolomæus & alias incerta ferè designatione. Volaterranus Edones pop. adsignat ad partem orientalem statim à Thracia, vnde sinus Edonicus nomen habet. Idem Peones adsignat mediterraneos. Omnia autem hæc sub Græcia continentur nunc Turchia: Regiones sanè non infœlices, auri enim argentiq; venas habent. Suntque multum auctoribus decantata. Medium earum est sub

Fluuij.

Chersonesus.

Albania
Dirrachium.

Æmathia.

Thessalia.

gra. lon. 47.30. la. 40. Thessalia apud Pto. sub Macedonia continetur; ab aliis tamen sigillatim describitur. Est igitur pars Macedoniae vel Graeciae, proxima Epiro & Achaiae, undique ferè montibus theatrali (ut ait Plin.) modo inflexis cincta. Ab oriente Pelion & Ossa poëtis celebratos habet mōtes. Ab aquilone Olympū, ab occidente Pindū: ex quo Peneus amnis mediam secans regionem, praeter Ossa in Aegæum mare prolabitur. Deucalion Pyrrheam appellavit, ut ait Strabo: Hemon verò Hemoniam, Eius filius Thessalus Thessaliam. Huius est Emonia regio & ciuitas: Itē Aethices gēs, Demetrias regio ab euictore dicta, Dolopes à Mercurij filio, Lapithæ populi, Mynia, Malienses, Pelasgi, Aestioti &c. Montes Macedoniae præclariores, quibus ferè tota cingitur, atque ob id crebris laborat terræmotibus, sunt Candauia vel Camelai ab occasu: Bertiscus Ptolomæo, à parte Thracia. Cittarius qui à montibus Achaiae in septentrionem assurgit. Athos mons in promontorio maris Aegæi. Mediterranei verò, Olympus mons altissimus, & Pelion. Item Pindus, iuxta Epyrum cum Othry: qui Lapitharum sedes fuere ut ait Plin. lib. 4. Sunt item Ossa, & Pieris, et Oëtha, vnde Sperchius flu. inter Macedoniae & Acha-

Montes.

Pieris.

& Achaïam transiens, in mare Ægæum exit. Sunt præterea fluij Strimon, Axius Erigonon, Demum Peneus amnis, hic (vt ait Pli.) ortus iuxta Gomphos, interq; Oſſam & Olympum nemorosa conualle defluens. 50. stadiis dimidio eius spatium nauigabilis, deinde in sinum Thermaicum egreditur. Hæc est illa Macedonia (vt idem Pli.) terrarū imperio potita quorundam: hæc Asiam, Armeniam, Iberiam, Albaniam, Cappadociam, Syriam, Ægyptum, Taurum, Caucasum transgressa: hæc in Bactris, Medis, Persis dominata, toto oriente possesso: hæc etiã Indiæ victrix, per vestigia Liberi patris, atq; Herculis vagata: hæc eadem est Macedonia, cuius vno die Paulus Æmilius imperator noster. 72. vrbes direptas vendidit.

CAPVT XII.

De Epiro, Achaia, & Peloponneso.

E Piri termini sunt, Albania & Thessalia descriptæ ab aquilone, mare Ionicum ab occasu, linea verò à monte Oetha ascēdens ad ostiū Acheloi fluij ab ortu, reliquum latus mari circūscribitur Ionio. Regiones eius particulares sunt Chaonia montana apud Ionium pelagus: Thesprotia mediterranea: deinde Cassiopeia & Acarnania versus Achaïam, Gentes sunt Dolopes, Tymphæi, Amynæi,

H 5 Amphi-

- Amphilochi, Casiopi, Molossi, vnde tota Epirotarum regio Molossa: Item Amyctæ, Argyrivi, & Chauni apud montem Oetham: vnde*
- Montes** *Achelous fluvius originē sumit. Montes Epiri, Acroceraunia ab Ionio pelago imminetia: Pindus à parte Thessaliæ: Leucathes vel Actium promontorium versus peninsulam. Fluvij, Achelous qui ex monte Pindo in mare Adriaticum descendit: Acheron versus Corcyram insulam incedit: Aractus inter duos transit.*
- Achaia.** *Achaiam describit Pto. lib. 3. cap. 15. habere ab occasu Epirum, ab aquilone Macedoniam secundum limites præsc. ab ortu autem partem Egæi maris, à meridie mare Adriaticū, deinde Histmum & mare Creticum, Pars Græcia est, nunc Turciæ attinet: Regiones eius particulares sunt. Etolia ab Etolo Endymionis filio, hæc sita est apud Acarnaniam intercedente Acheloo fluvio, huius Etoliæ gētes Ephyri, Enienses, Dolopes, Atraces. A quibus Atrax amnis Ionio mari infunditur. Sub Achaia etiam*
- Locris** *am Pto. comprehendit Locros vel Locrenses, quorum regio Locris: idem Ozolæ vel Epicnemidij cognominati sunt: siti apud sinum Corinthiacum, cuius est Castalius fons, amnis Cephissus, oppidum liberum Delphi. Post Locrēses ad*
- Phocis** *ortum adiacent Phocenses & Phocis regio: & Dryo-*

Dryopes iuxta Parnassum montem. Bœotia in
 medio Achaiae, Doris. Postea Megaris & Me- Megaris.
 garēsēs in prouerbis triti: huius situs est ab Ist-
 mo ad ortum. Extremum autē Achaiae versus
 ortū occupat Attica, in qua Athenæ vrbs præ- Attica.
 clara. Mōtes Achaiae Callidromus, qui deinde Montes.
 Corax. Parnasus mōs biceps vt testatur Persi.
 Citheron musarū habitatio, vbi Orpheus canta-
 re solebat. Fluuij, Euenus flu. ex Callidromo Fluuij.
 ortus versus ortum Cephissi nomē accipit: Hic
 idem ab iisdē mōtibus ortus, cū Asopo & Isme-
 no flu. in mare Aegæum delabitur. Peloponne-
 sus, Apia, Pelasgia, Danaa, & peninsula ap-
 pellata nūc Morea dicitur: haud vlli terræ no- Morea.
 bilitate postferēda, inter duo maria Ionium et
 aegæū cōtenta, angusta ceruice Achaiae cōnexa,
 duobus vtrinq; sinub. quorū occiduus Corinthia-
 cus, oppositus Saronicus. Regiones cōtinet mul-
 tas quæ sunt. Corīthia statim ab Istmo, in qua Corinthia.
 Corinthus, Ephyra siue Heliopolis ciuitas no-
 bilis, vnde prouerbiū: Nō cuiuis homini contin-
 git adire Corinthum: & Κορινθιάζειν, lasciuire.
 Deinde Sicyonia regio inter Corinthum & Sicyonia
 Achaiam proprie, proxime sequentē in eadem
 peninsula: in hac multa oleæ. Mesenia verò ad Mesenia.
 occasum solis & meridiem peninsulae vergit:
 Supra quam Helida, Helis vel Hellas regio. Hellas.

In

Arcadia.

In medio verò peninsulæ Arcadia, ab Arcæo de Iouis filio dicta: eadem & Parrhasia, Lycaonia, Azania, Pania, & Pelasgia appellata fuit: Regio montuosa, & quæ asinos præstantes mittit. Post hanc versus ortum solis & meridiem

Lacedæmonia
Argia

Laconica vel Lacedæmonia. In ipso autem Istmo Argia, vnde Argiui & Argi: hæc etiam Doricum Hippium et Dixium appellata fuit.

Montes

Montes Peloponnesi Pholoë, Stymphalus, Minoë, Taygeta: qui ab Aquilone per occasum in austrum tendunt, imitando literam C, ab altera parte scilicet orientis Cronicus mons, & Zax

Fluuii

rex. Fluuij, Asopus, in sinum Corinthiacum ex Cronio profluens. Syos, ex phole in eundem sinum. Aphæus amnis per mediam peninsulam in mare Ionium, interim congressus cum Paniso flu. qui idem in austrum digreditur. Postremo Inachus flu. cuius fons in Stymphalo monte, ostium ad mare Creticum.

CAP. XIII.

De Insulis maris Ionii, & Ægæi.

Primum ab Ionio pelago incipiemus, in quo apud Epyrum Corcyra insula, nunc Corfunium: sedes Pheacium ad quos Vlyses naufragium passus, appulit. habet grad. lon. 45.36. la. 37.45. Cephalenia, quondam Melena, apud sinum Ambratium. lon. 47.40. la. 37.

Corfuniū.

Eri-

Ericusa, sub gra. lon. 46. 40. la. 38. Echinades, ab Echinorū copia, apud sinum Ambratium, lon. 48. 10. la. 37. 15. Ab hac versus austrū parua insula Ithaca, in qua mons Nerithus. Zazynthus, à Dardani filio Zazyntho, hæc etiam Hyria, sub gra. lon. 47. mi. 30. la. 36. 30. Apud hanc parua insula Letoia versus occasum.

Apud Peloponnesum Strophades duæ ab aliis Plotæ dictæ, sub lon. 47. 30. lati. 36. Spasia vel Spagia (vt habet Plinius) sub lon. 48. lat. 35. Cythera antea Porphyris, sub longi. 50. la. 34. 40. Ægina antea Oenone sedes Myrmidonum in sinu Megarico, sub gra. lon. 2. mi. 20. lat. 36. mi. 45. Ab hac versus austrum parua insula Sælacis. Hic obiter notandum volo, quod in adsignatione longitudinis & latitudinis regionum, primus numerus significat longitudinem, alter latitudinem: Si verò prior duplex reperiat, prior pars gradus, altera minuta valebit, si verò vnicus in priori ordine sit numerus, gradus significare certum est. Similis est ratio de posteriori ordine siue latitudine. Sequuntur nunc insulæ maris Ægæi, quarū maxima Creta quæ nunc Candia dicitur terminatur à septentrione Candia. Cretico mari, à meridie Punico, ab ortu Carpathico, Extensa in longum. 270000. pass. Habet multas præclarasq; ciuitates. 100. enim vr-
bium

bium clara fertur, hinc $\epsilon\kappa\alpha\tau\omicron\mu\pi\omicron\lambda\iota\varsigma$ dicta fuit
 ab Homero, Mittit vinum optimum: Habet
 Montes montes insigniores Idaum vel Idam, Leucos,
 Cadiscum, Dictam vel Dictæum. Fluvios Ma
 saliam, Helectram, Lithæum, & Pycnum. Me
 dium insulæ est sub longitu. 54. latitud. 34. 45
 Cretæ adjacent insulæ plures: Claudos ab occa
 su, longit. 52. 30. la. 34. Latoa versus austrum,
 longitud. 54. 30. latitudinis. 34. 30. Dia insula
 ab Arctos Plinius Driam vocat, longitud. 54.
 30. latitu. 35. 40. Cimolis insula ad orientem so
 lem, longitu. 55. 30. latit. 34. 30. Melos non lon
 ge à Dia sub longitu. 54. la. 35. 30. Quæ apud
 Achaiam describuntur. Euboëa insula satis ma
 gna, plus tamen in longum quàm in latum pro
 tensa: Hodie Negropontus dicitur, Turco
 rumq; imperio subest. Habet autem gra. longi.
 53. 40. latit. 38. 15. In ea aquæ calidæ reperiun
 tur Hellopia dictæ. Ab hac versus Cretam &
 Achaiam, Thera sub lon. 54. latit. 36. 25. Plus
 ad Arctos Cia & Chy insulæ non longo disti
 dentes interstitio sub grad. lon. 54. 25. lati. 37.
 Therasia sub lon. 54. 45. lat. 36. 18. Sequuntur
 dehinc plures insulæ in orbem collatæ, vnde no
 men traxere Cyclades, quarum præcipuæ hæ sunt.
 Delos à mercatu & templo Apollinis celebra
 ta, omniumq; Cycladum longe nobilissima, vbi
 primum

primum ignem repertum esse autor est Plin.
 Olearos, quæ primo Padia, postea Minoida ap-
 pellata, marmore clara. Cythnos, Rhena, My-
 conos cum monte Dimasto: Item Andros, Te-
 nos, quæ propter aquæ copiam Hydrusa dicta
 fuit, Scyros, Paros, Subium, Syphnus ante Me-
 ropia, Naxos. harum omnium medium est sub
 gra. lon. 55. la. 36. 8. Sequuntur hinc versus Thra-
 ciam Sporades sic dictæ, quòd in mari sint spar **Sporades.**
 se. Sunt autem Helena, Phocusa, Hecaria,
 Schinusa, Pholegandros & Naxo, circa grad.
 lō. 56. la. 37. & semissis. Adiacet Thraciæ Lem **Lemnos.**
 nos insula Vulcani fabulis clara, & cuius fœmi-
 næ vna nocte facta conspiratione omnes mari-
 tos à bello reuersos occiderunt, habet grad. lon.
 52. 30. la. 41. Ab hac versus Achaiam Sciathos
 sub longitu. 52. 10. la. 39. 15. Peparuetos insula
 & ciuitas, lon. 52. 30. latitu. 39. 30. Scopelos ha-
 bet lon. 52. 30. la. 39. 20. Demum Scyros insula
 sub lon. 54. la. 39. Plures sunt in hoc mari par-
 uæ insulæ, quas tum ob multitudinē omisimus,
 tum etiam quia non multis autoribus decanta-
 tæ sint. Partem tamen in Asiæ descriptione enu-
 merabimus. Huc vsq; de Europæ descriptione,
 nunc de Aphrica.

De Aphrica.

Aphrica quasi sine frigore (Φγιμη enim frigus significat) dicta putatur: apud alios Africa scribitur, à Græcis Lybia & Hesperia appellata fuit: Ea freto Herculeo, & linea à mari rubro in mare mediterraneum extensa, ab Europa & Asia diducitur. Reliqua pars omnis oceano alluitur. Diuiditur primū in Mauritaniam, quæ ab occiduo mari, & mediterraneo incipiens, in duplicē diuiditur Mauritaniam, Tingitanam scilicet, & Cæsariensem. Mauritaniam Tingitanam ab occasu oceano clauditur, à septentrione mediterraneo mari, ab oriente Malua flu. à meridie Atlante maiori monte: huius populi quondam fuere Masices iuxta columnas Herculis, deinde Cauni, Marenij, & Herpesigani. Nunc regnum Fessæ continet, & Fessam urbem, iuxta gradus longitu. 7. gra. latitud. 34. & semissis: in hac est Abyla mons, vna de columnis Herculis quam Hispani Simicam appellauerunt, eo quòd simiarum copia circa hunc locum reperiatur. Altera est Mauritaniam Cæsariensis, quæ ab ortu Ampsaga flu. terminatur, à meridie Atlante monte. Sumpsit nomen à Cæsarea ciuitate, sicut & illa à Tingi dicta fuit. Eius gētes sunt Taladusij, Nacbus

Mauritania.

Fessa.

Simica.

Nacbus

Nacbusij, Aquensij, Myceni, Metagonitæ, Socosij, Volibiliani, Durdi: Omnes autem harum regionum incolæ, Barbari, & ipsæ regiones Barbaria dicuntur. Barbaria
 Aphrica minor deinde sequitur Aphrica
 post Ampsagam fluvium, usque ad Cyrenes extensa. Huius ea pars quæ proxima Mauritania est Numidia dicitur, Massinissæ clara Numidia
 nomine. Numidarum autem ortum scribit Salustius ex Persis esse & Medis, de quibus postea sermo erit. Numidæ verò Nomades appellati fuerunt, eo quòd huc illucq; mapalia sua plaustris circumuehentes oberraret. Reliquæ Aphricæ gentes sunt Massyli & regio Massylia, quæ Massylia
 equos præstantes mittit: deinde Lotophagi, qui Loto genere arboris victitant quod fructus fert fabæ magnitudine, crocei coloris, soporisq; tam delectabilis, ut aduenis obliuionem patriæ inducere, fama sit: horum situs est apud Syrtim minorem. Sunt præterea Syrtesij, Iontij, Medemi, Nictij, Eleones, Misulani, Nattabutæ:
 Versus interiora Saburbures, Bazacites, Zeta, Mimaces, Astacures, Eropæi, Dolopes, Nycpij, Macæ, Sigiplosi. Nihil harum regionum insigne, præter marmoris Numidici ferarumq; prouentum, præterea circa Bizantium terra tanta est fertilitatis, ut agricolis cum ceterisima fruge fœnus reddat: Libyphœnices vo-

cantur qui hanc partem incolunt. Sequitur ad orientem post Syrtim maiorem Cyrenaica vel
 Cyrene. Cyrene versus Marmaricam & Ægyptum, dicta etiam Pentapolitana à numero ciuitatum. In hac sunt horti Hesperidum, aurea poma ferentes: Fons solis versus Marmarides, quæ notus. Etu calidum, interdum frigidum ferunt. Populi eius Barcitæ, Ararauceles, Asbytæ, Macautæ: deinde versus austrum inter montana Silphio phora regio, hoc est, Balsamum ferens. Psylli, quibus naturale robur aduersus serpentes inditum est.

CAPVT XV.

De Marmarica & Ægypto.

Marmaricam Libyæ cum Ægypto Pto. simul indistincteque describit: Illa tamen occidentalior est magisque ad Cyrenen & mare Punicum attinet, diciturque à Pli. Libya Mareotis: Ægyptus verò ad sinum vsque Arabicum & montana Æthiopiæ. Marmaricæ autem populi apud Pto. quos nomos, hoc est, præturas appellat, hij sunt: Libyarchæ, Aniritæ, Bassacithæ, Apotamitæ. i. penuria aquarum laborantes, Augilæ versus Libyã interiorem, Ammoniaca regio circa gra. lon. 55. mi. 20. la. 28. Nasamones quos Plin. prius Mesamones, hoc est, inter harenas medios dictos ait: Anachisæ,

chisæ, Tapanitæ, Azari, Zigritæ, Chatani, Ogdeni. Sequuntur Adimaschidua, Iobachi, Ruditæ, Profoditæ: demum Sciatica regio proxima *Ægypto*. Deinde sequitur *Ægyptus* regio diuisa in duas præcipuas partes Inferiorē & Superiorem. Inferior proxima oceano inter Nili brachia findete se Nilo ita vt triquetram terræ figuram efficiat Delta dicitur, ob similitudinem literæ græcæ Δ , atque hæc à nonnullis inter insulas reputatur: Superior *Ægyptus* cui à meridie *Æthiopum* regio prætenditur Thebais dicitur, in qua Thebæ centum portis nobilitata vrbs. Mediam verò *Ægyptum* Nilus flu. *Nilus* percurrit, qui ex montibus Lunæ (vt putatur) ortus per *Æthiopum* regionem interim sese ad spatium aliquod condens, dedignatus scilicet fluere per harenosa & squalentia, aliquando etiam in duas sese diffindens partes, insulas vastas efficit: & tandem compositis fluctibus placidoq; cursu per mediam *Ægyptum* in mare mediterraneum. 7. ostiis egreditur. Hic singulis annis stato tempore per totam spaciatur *Ægyptum*, & sua inundatione terram fecundam reddit, & interdum ad. 18. cubitus sese extollit. Sunt qui ortum in Mauritania putent, eo quòd decidente pluriæ copia apud Mauros, tum Nilus plurimum augeatur.

Populi autem *Aegypti* sunt *Goniata*, *Profodita*, *Scythiaca regio Mastita*, *Nitriata*, *Oasita*. Item *Libyæ Aegyptij*. Extremum verò eius et *Marmaricæ* est *Diammos* & *Abrochos* regiones, quibus ferè *Tropicus Cancræ* per verticis punctum transit. Oram deniq; sinus *Arabici* incolunt *Arabes Aegyptij*: *Australiores* iis *Ichthiophagi*. *Montes Mauritaniæ* sunt iam à nobis enarrati, quos diximus esse *Atlantem* maiorem, qui eam à *Getulia* distinguit: hunc noctibus micare crebris ignibus ferunt, & fistularum tibiaramq; cantu impleri, & tympanorum sonitu resonare, adeoque in altum erigi vt orbem

Atlas. *Lunæ* contingere videatur. Est item *Atlas* minor in *Mauritania Tingitana*, & mare quod

Montes. hos montes alluit *Atlanticum* vocatur. *Durdus* mons mediam ferè *Mauritaniam Tingitanam* diuidit. *Byrinus* mons *Cæsariensi Mauritania* adiacet ex *Atlante* ortus. Sequuntur deinde *Libyci* montes qui *Agyptum* à *Marmarica* disterminant. Item *Climax* mons & *Anagombra*.

Fluuij. *Fluuij* harum regionum multi sunt *Salla flu.* ex *Durdo* monte ortus per *Mauritaniam* in *Herculeum fretum* exit. *Malua flu.* in eodem monte ortus in idem mare se exonerat, *Mauritaniam Tangitanam* à *Cæsariensi* diuidens. *Sanus flu.* ex *Atlante* ortus versus *Iu-*

liam Casaream insulam defluit. Mulus ex Atlante, ubi Cinnaba dicitur, versus sinum Numidicum. Sequitur versus ortū Ampsaga fluvius cuius fons in Busara monte, qui ex Atlante oritur, ostium in sinu Numidico. Postea est Rubricatus flu. In Cyrenæica regione Lacenus flu. qui Paliurum lacum efficit ingētem, in quo piscium magna copia: In Marmarica deinde ingētes reperiuntur paludes, Lycomedis palus, Mœridis lacus, fons solis de quo diximus. Lacus palus iuxta Anagombrum montem.

CAPVT XVI.

De Lybia interiori & Æthiopum regionibus.

Super has quas diximus regiones, Lybia interior describitur ingens et vasta, in qua solitudines montesque plures occurrunt, vario genere animantium impleta. In primis à Mauritania versus meridiem adest Getulia, Getulia. cuius incolæ feri sunt & vagi, regioque aspera: Sequuntur qui Melanogetuli appellantur & Pharusij, qui per deserta vagantes vtres cum aquis secum deferunt. Nigrity Æthiopes qui Nigrity. magnam partem Aphricæ occupant, atque ad littora oceani occidentalis extenduntur, versus austrum verò ad Nigritim usque fluuium,

cuius ea natura est quæ Nili, nam & eodem tempore augetur minuiturq̃, eademq̃ animalia gignit, ut crocodilos. Hunc puto eundem fluvium esse quem Lusitani Senegam vocant, nam & huiusmodi naturæ est hic fluvius: Præterea mirum circa hunc fluvium referunt, ab una parte accolæ prolixæ esse stature nigrosq̃, ab altera fuscos & breves. Sunt præterea Libyæ populi Garamantes, quorum fœminæ (ut fertur) cuius cōmunes sunt: nulla enim inter eos matrimonia contrahuntur, nullaq̃ fides thori servatur. Sequuntur Pyrei, Sathiodaphnitæ, Odrangi, Mimaces, Lynxamata, Dolopes, Agangina, Leucæ Ethiopes, Xilicæi Ethiopes, Calcæi Ethiopes, Nubi. Hi eum situm habent apud Ptolomæum quem nunc tribuunt regno Nubiæ. Hic Christianos nonnullos agere fama est sub ditione Presbyteri Ioannis. Ab his versus occasum Africerones sunt magna gens: quorum regio (quantum coniectura assequi datur) Regnum Orguene dicitur. Hinc ad occidentem plagã pauloq̃ ad Aquilonem Regnũ Gambre, Item Budomel regnum, non longe à Senega fluvio. Versus interiora regionum Ginoia, vel Guinea. Hic promontorium est quod caput viride dicunt, ad quod primum iter dirigunt Portugalenses, ubi in Americam contendunt.

dunt: deinde hoc relicto, iter ad dextram versus Garbinum hoc est inter occidentē & meridiem conuertunt, Harum regionū littora iam satis lustrata sunt à Lusitanis: Incolæ verò penitus nudi incedunt, neq; contractus exercent. Restat *Aethiopia* describenda, quamuis & multi regio num dictarū populi *Aethiopum* nomine appellandi veniant. Est autē duplex: Vna sub *Agypto* regio ingens & diues: huius est *Meroë* insula inter *Nili* amplexus contenta: ei foeminas præfuisse ferunt. Ab hac versus ortum & Austrum *Preto* *Ioannes* quem & presbyterum *Ioannem* & papam *Io.* appellant longe lateq; extensum suū habet imperiū, vsq; ad littora maris *Indici*, & ultra *Nilum* quoq; protensum: Huius incolæ *Christianos* se profitentur. Habent tamen suos quosdā peculiare ritus. medium regionis ferè est in grad. longitud. 66. latitud. 12. Circa hanc regionem habitant *Clodij*, *Rizophagi*, *Babylonij*, *Axiunitæ*, & *Mosyli*, *Molybæ*. Post hos sequitur *Troglodytica* regio, cuius incolæ specus excauant: hæ illis domus: victus serpentium carnes, vt inquit *Plinius*, stridorq; non vox, adeo sermonis commercio carent. *Blemines* capite carentes oculos & os in pectore habere creduntur. *Strutophagi*, *Gamphasantes* nudi. *Satyri*, quibus præter

*Aethiopia**Papa Ioannes*

formam nihil moris humani. Oripæi venatores, Mennonēs. Smyrnophora regio quæ myrrham profert. Deinde est Azania regio in qua plurimi sunt elephātes. Pars magna regno Melinde nunc tribuitur quod citra Equatorem situm est. Incolæ contrabunt cum Arabia nationibus, regiꝫ huius magna intercessit cum rege Lusitaniæ amicitia: redditꝫ tributa presbytero Ioanni. Altera Æthiopia quæ interior dicitur, nondum ob sui magnitudinem nisi secundum littora in cognitionem venit. Describitur tamen hoc modo. In primis ab æquinoctiali versus austrum ingēs regio Æthiopum, in qua elephantes albi & rhinocerontes, & tygrides gignuntur. Cinamomifera regio inter Nili complexus. Habesch regnum siue Habaschia christianicolarum regio, ultra citraque Nilum locata. Ichthyophagi Æthiopes, quondam Alexandri magni armis devicti. Antropophagi. Rhapsij Æthiopes iuxta montes lunæ. Gazatia sub tropico Capricorni. Deinde est frons Aphricæ, caput bonæ spei, quod transcēdunt qui ab Hispania Callicutium nauigāt. Qualiter verò nomina promonteriorū et sinuū appellentur, cum id satis lucide ex nostro globo haberi possit, superfluum esse putamus hic recensere.

Melinde.

Habaschia

Gazatia.

Caput bonæ spei.

CAP. XVII.

De insularum nomenclatura quæ
circa Aphricam sunt.

Quæ in mari mediterraneo sunt : Iulia
Cæsarea supra Mauros ad gradus lon.
17. mi. 30. lati. 33. mi. 40. Supra Numi-
das, Hydras insu. habet grad. 28. latitudi. 33.
Plus in ortum duæ, Calatha, Egimius in gra.
31. 15. 33. 20. Contra Aphricam minorem Dra-
contius. 33. 15. 33. 15. Supra Siciliam, Glauco-
nis. 37. 20. 34. 40. Melita. 38. 45. 34. 40. Cosy-
ra. 37. 20. 34. 18. Herculis templum. 38. 45. 34.
5. Larunesiæ duæ. 37. 33. 30. Lopadusa. 39. 33.
20. Æthusa. 39. 30. 33. 15. Cercinna deinde. 39.
32. 15. In Syrti minori, Lotophagitis. 39. 20.
31. 18. In Syrti maiori, Misynus, Pontia, Gea.
medium habet. 45. 20. 30. 15. In mari Punico:
Myrmex. 48. 40. 31. 50. Læa Veneris insu. in
gra. 50. 12. 31. 55. In mari Lybic. Ædonis insu.
52. 40. 31. 50. Tyndarij scopuli tres. 55. 50. 31.
30. Ænesippa. 56. 30. 31. 30. Phocuse duæ. 56.
50. 31. 15. Pedonia. 58. 30. 31. 30. Dydime duæ
60. 31. 30. Pharos habet long. 60. minu. 20. lat.
32. graduum. Quæ adiacent ad orientem solem,
in sinu Arabico. Prima est Saspirena: deinde
Aphrodite siue Veneris insula. Agathonis in-
sula. 65. 15. 23. 40. Astarta. deinde Ara Palla-

dis. Gypsites, Gomadeorum duæ in longit. gra.
67.30. lat. 19. Myronis insula: deinde Catha-
tra duæ. Magorū insu. 68. latit. 16. Acanthina,
Daphnina. Macaria. 68.30. latitu. 14. Orneon
australior. Bachi & Antibachi, Panis insula.
Isidis orientaliior. Diodori in gradi. 71. latitu.
12.30. Mōdi in sinu Analitico sub lon. 75. la. 8.
30. Quæ verò restant in sinu Arabico, in Ara-
bia descriptione dicentur. Sequuntur insulæ quæ
in mari Atlantico & occidentali oceano sunt.
E regione Durdi mōris qui in Mauritania est.

Madera. Madera insula sic incolarū lingua dicta, q̄ li-
gnis abundet: insula quæ nullo quo vita susten-
tatur humana indiget, sub longit. 359. ferè gra-
duum latitudi. 20. Ab hac non longa distidet

**Portus
sanctus.**

intercapedine, insula quæ Portus sanctus dici-
tur, sub lōg. 30. quasi minorū, lati. 20. & 40.
mi. Sequuntur decem insulæ fortunatæ Atlan-

Canariæ. tem aspicientes montem: etiam Canariæ dictæ,
ob ingentes canes, quorum ibi copia est. Pto.
sex tantum adsignat & plus in austrum exten-
dit. Quæ autem incoluntur sunt: Fracta lācea,
Magna fors, Grancanaria, Teneriffa, Giene-
ra, Palma & Ferrum, Tanta est in his cœli
temperies, ut bis in anno fruges maturescant,
deinde habitationem amœnissimam præstant.
Ex aduerso ferè capitis viridis sub la. 18. grad.

magnus

magnus est numerus insularum, quibus non propria sunt nomina, sed ab euentu indita. S. Anthonij. S. Vincentij. S. Luciae. S. Iacobi & aliae quae cum nihil preciosi adferant, multum curae non sunt. Praeterea in sinu magno Africae, tres sunt nuper inuentae insulae primum incultae: Formosa, Principis, & S. Thomae quae sub S. Thomae. Equatore sita est: Iam ab aduenis Portugalsibus occupantur. Referunt in ea quae S. Thomae dicitur, eos qui nondum adoleuerint, & pueros natos nihil ferè crescere. Quae verò versus ortum Africae adiacent insulae ignotae ferè sunt, quales sunt S. Laurentij, quae etiam Madagascar vocata putatur. Sancti spiritus, Mofra, Myrsiaca, Mene, Amici, & reliquae, quarum situs ex globo facillime haberi possunt.

CAPVT XVIII.

De Asia eiusque partibus.

Asia tertia mundi pars & maxima nunc restat describenda, nudis tantum nominibus regionum & montium adsignatis. Est autè ab Europa Tanai fluuio, palude Maeotidis, Ponto, marique Aegeo: Ab Africa verò sinu Arabico, deinde linea quae hinc in mare mediterraneum ducitur, discreta. Nonnullis ab oceani filia Asia dici videtur: aliis à Promethei matre. Eius multae sunt partes. Prima, post

Europa

Tartaria. *Europæ terminos occurrit Sarmatia Asiatica, quæ nunc sub Tartaria continetur, ab occasu Tanai fluuio, Mæotidis palude vsq; ad Cimmerium Bosphorum terminatur. A meridie montibus inde ad mare Hircanum: Ab ortu linea ex Rha fluuio ad arctos extensa: Reliquum latus terra incognita. Eius gentes in Septentrionali plaga sunt Hyperborei Sarmatæ, quorū regio nunc partim Russia alba dicitur, regio ingens, syluis consita in qua argenti pelliumq; preciosarum copia: Partim Moscouia, & gens magna sed inculta Moscouitarum, qui cū Christianæ fidei sint professores, Pontificem tamen Romanum, Ecclesiamq; nostram aspernantur, seruant enī Græcorū ritus. Proximi sunt Hippophagi, Perierbidi magnū genus, Iaxamata, Chenides, Nesiotis regio ad ortum, Siraceni & Pseßij apud paludem Mæotidis, Apud montes Hippicos Amazonū regio, cui olim mulieres præsuere, bellumq; in vicinas nationes intenderunt, Tyrambæ, Arichi, versus Albaniam Zigi, Gerri, Conapseni, Mithrydatis regio. Postquam Melächleni, Sapothremi, Scymnitæ, Suarni, Serij, Thusci, ubi Thurci legendum Erasmus censet: hincq; originem Thurcos sumpsisse contendit. Verum maxima pars huius Sarmatiæ à Tartaris occupatur potius quàm*

quàm habitatur. Quorum studium omne ferè
 est vicinas nationes bello petere, ac aliena oc-
 cupare. At domi pecora per stationes pascere.
 Sequuntur Olonda, Vda, Bosphorani: Iuxta
 pontum, Achei, & Heniochi, Postremo Sana-
 rei. Adnumerant alij Hunnos, & Rhombita-
 nos. Montes harum regionum præcipui sunt **Montes.**
 Hippici & Cerauni in medio ferè: Corax con-
 tra Bosphorum situs, Caucasus sub Iberia &
 Albania ad mare Hircanum vsq₃. Fluvii, **Fluvii.**
 Tanais ex Ripheis montibus ortus in paludē Mœ-
 otidis decurrit: Rha maximus fluvius ex Hy-
 perboreis montibus duobus in locis ortus in ma-
 re Hircanum: quanquam hodie paucissimi in
 his regionibus deprehendantur montes, ac poti-
 us Rha fluvius qui nunc Volga dicitur, tum **Volga.**
 etiam Tanais, ac ipse quoq₃ Boristhenes ex pa-
 ludibus ac lacubus Moscoviæ siue Russiæ albæ **Boristhe-**
 haud longè ab invicem oriri conspiciuntur. Rhō **nes.**
 bites ex Hippicis montibus in paludem Mœo-
 tidis.

CAPVT XIX.

De Ponto, Bithinia, Asia minori,
 Lycia, Pamphylia, & Cilicia.

Pontus regio Ovidii exilium, cum Bithy-
 nia ex adverso Thraciæ sitæ sunt, interce-
 dente propontide ab occasu vsq₃ ad Olym-
 pum

pum montem qui est in grad. lon. 57. la. 43. 30.
 Deinde ab aquilone Ponto Euxino termina-
 tur, ab ortu Galacia: deinde Asia proprie di-
 cta. Eius regiones particulares sunt Chalcedo-
 nia, Timonitis, Bogdanis, apud propontidem.
 Populi qui multi & diuites sunt apud Gala-
 tiam & pontum Euxinum dicuntur, Mari-
 andini, deinde Zigiana. Montes Olympus sub
 Mysia: Horminius mons in grad. 59. 30. 42.
 40. Fluij. Sangarius mediam Bethyniam
 percurrens ex Dydimonte monte in pontum Eu-
 xinum. Ascanius fluuius, qui Ascanium la-
 cum efficit, Psyllus fluuius. Parthenius flu-
 uius ostium propè limites Bithynia & Galatia.
 Asia minor vel Asia proprie dicta, nunc Thur-
 cia appellatur vel Natolia. Limites eius occi-
 dentales, Hellespontus, deinde Aegæum, Icarium,
 & Myrtoum maria. Reliqua latera Galatia,
 Lycia, & Pamphylia confinia, in globo nostro
 suis lineis discernuntur. Multae sunt huius &
 copiosae regiones. Initio post Bithynia limites
 apud Hellespontum duae Mysiae: minor quae occi-
 dentalior est & maior quae orientalis. Inter-
 cedit autem Rhindacus fluuius. Inde versus
 austrum Phrygia, quae & Troas: quam olim
 sub Aolia contentam fuisse, author est Vola-
 terranus: & Troadas fuisse Aolias. Nonnulli

Asia.
Thurcia.

Mysia.

Phrygia.

dupli-

duplicem distinguunt Phrygiam, hanc minorem
 vocantes, maioremque inter Galatiam, Paphly-
 am & Cappadociam locantes. Proxima est
 Doridis regio: Postquam Pentademitæ sunt:
 Hinc è regione Euboëæ insulæ, Lydia Mæo- Lydia.
 niæ. Supra hanc Ionia. Demum Caria ex ad-
 verso Rhodi insulæ, Populi occidui Olympini,
 Mysomacedones, Trimenothuritæ, Pentade-
 mitæ, Orientaliores versus Galatiam, Mace-
 dones. Mæoniæ Erizeli, Apud Lyciam Lycæo-
 nes quorum regio Lycaonia: Themisonii. Apud Montes.
 Bithyniam Moccadyni & Phulacensij. Mon-
 tes harum regionum. Ida, ex quo quatuor flu-
 vij, Esepus, Grenius, Simoentes, & Scaman-
 drus, in Hellespontum vergunt. Phrygiæ mōs
 Cimeus. Mons Timnus in gra. 57. 40. 40. 30.
 Supra hunc Lydiæ montes Mesotes, Imolus
 & Mimas non lōge distiti. Micalæ mons inter
 Caistrum & Meandrum fluuios. Fluuij iam Fluuij.
 partim enarrati sunt: qui restant hi sunt: Cai-
 cus apud Timnum ortus mare Ægæum ingre-
 ditur, Hermus infra Sipylum montem ortus.
 Pactolus supra, in mare Ægæum. Hic postre- Pactolus.
 mus ab auri harenis clarus habetur. Caistrus
 ex Sipylo in mare Icarium. Meandrus ex Ce- Meandrus.
 lenorum montibus super Ioniam flexuosis
 adeo recursibus procedit, ut sæpius redire
 videat-

videatur, demū in Icarium mare sese exonerat.

Lycia.

Lycia omnis mōtibus Phœnice, Cadmo et Masicyto, à Caria, Asia minori, & Pamphylia distinguitur: deinde mari Lycio. Populi olī Tremyli & Solymi dicti fuerunt. Montes iamiam dicti sunt. Fluvij: Calbis ex monte Graga ortus: Xanthus ex Cadmo fluuius ingens: Lymyra ex monte Masicyto. Omnes versus meridiē mari se admiscentes, medium est sub gra. lon.

Pamphylia

60.30. la.36. Pamphylia Lyciam secundum litus ad ortum sequitur: à Cilicia fluuiio Cestro, deinde montibus & mari terminata. In ea Pto. has adsignat regiunculas: Carbaliam quæ etiam partē Lyciæ occupat. Phrygiā quā maiore nonnulli dicūt, in parte Septentrionali et Occidentali, Pysidiam deinde versus exorientē solem. Gēs est latrociniis multum dedita. Terra olearū fertilis. Habet autem montes continuos Lyciæ montanis, horum qui maxime in septentrionem extat Celenorum tumulus dicitur, qui deinde Lyciæ attinet. Taurus mons, qui per totā Asiā, Armeniam, Scythiamq; flexuosus serpit: innumeris flexibus nominibusq; subinde affectus. Ex hoc Cestrus flu. Pamphylia descendit in mare Aegyptiacum. Sunt præterea fluvii duo, Cataractus occidentalior Cestro: Eurymedon medius inter utrunque. Medium ob-

tinet

tinet gra. lō. 62. 30. la. 37. 20. Cilicia deinde vs-
 que ad sinum Issicum, & montem Amanū ex-
 tenditur, à septentrione monte Tauro: ab occa-
 su Cestro flu. deinde mari finita. Cilices à Cili-
 ce Agenoris filio per occupationem nomē sum-
 psere. Sunt autem eorum post Pamphyliam
 vsq; ad ortum hæ regiones: Leontidis, Thracia
 quam Ptolomæus asperam regionem appellat,
 Cetida & Lalassida à Cestro vsque ad Orimag-
 dum fluuiū. Hinc Characia ad Calydnium flu-
 uium. Lamotidis deinde ad Lamum fluuium.
 Postea Lacanitidis ad Sarum fluuium: mediā
 hanc Cydnus fluuius irrigat. Postremo est ad
 finem vsque regionis Cilicia propriè dicta, per
 quam Pyramus fluuius ex Tauro in mare Cy-
 prium descendit. Montes & Fluuij dicti sunt.
 Omnes autem hæ regiones hoc capite dictæ sub
 dominio Thurcorum sunt.

CAPVT XX.

De Galatia, Cappadocia, & insu-
 lis circa regiones dictas.

Galatia quæ etiam Gallogræcia fuit di-
 cta, qui post multos errores à Gallis oc-
 cupata, inter Bythiniam, Asiam mino-
 rem, Cappadociam, Pamphyliam, & pontum
 Euxinum continetur, Regio sanè ingens, ferti-
 lis, ac diues, quam etiam Thurcorū imperator

Montes
Galatiz.

Cappa-
docia.

sue adiecit ditioni. Diuiditur in regiones aut
prouincias has. Prima est ad littus Pōti Pa-
phlagonia. Deinde Isauria mōtanis Pāphyliaē
& Asiae minoris confinis. Eam Lycaonia ver-
sus ortum sequitur, partem etiam Cappadociae
possidens. Gentes Galatiae Tolibosti mōti Dy-
dimo vicini. Tectosagae à Gallis profecti, medi-
terranea incolūt. Proserliminitae, Tilistobogi.
Mōtes Oligas sub gra. 63. lat. 42. 20. Hinc Za-
liscus fluuius in Pontum exit. Didymus mons
61. latitu. 40. 30. Sumit hic originem Sangari-
us fluuius. Demum ex media Galatia Alis flu-
uius in pontum defluit. Cappadocia olim Leu-
cosyria, à Cappadoce eius regionis fluuio nomē
accepit. Regio frumento pecoribusq; praestanti-
bus nobilis, praesertim equorum laudibus exal-
tata. Haec inter Halim fluuium ab occasu, in-
ter Taurum, Antitaurum & Scordiscum mō-
tes & Thermodontem fluuiū continetur. Pto.
in praeturas ferè distinxit, scilicet Antiochianā
apud Ciliciam, deinde Thyranidis & praeturā
Gardauretā, Praeturam Ciliciae & Chamanē
sem. Praeterea in Pontum Galaticum apud pō-
tum Euxinum: in pontum deinde Polemonia-
cum. Extremum regionis Leucosyri incolunt.
Tenet mediterranea mons Argeus sub gradi-
bus longitudinis. 66. latitudin. 40. Vnde Me-

las fluvius per Armeniam minorem decurrēs
postea Euphrati admiscetur. Mediam autem
Cappadociam flexuoso ambitu Iris fluvius
peragrat, ex monte Scordisco, qui est in lon-
gitud. 68. 40. lati. 41. 30. in Pontum Euxinū.

Insulae verò quæ circa regiones præscriptas
adiacent hæ sunt. In Ponto Euxino contra
Bythiniam Cianeis insula in gradibus longitu-
dinis. 56. 20. lat. 44. Thynias è regione hostiū
Sangarii fluuij. 57. 40. 43. 20. Irythinus sco-
pulus plus in orientem sub longitudine. 58. 30.

43. 25. Lesbos insula magna in Aegeo mari ex
aduerso Asiae, etiam Mitylena vel Mitellinū

Insularum
descriptio.

Mitellinā.

dicta, diui Pauli actis clara sub gradibus lon-
55. 25. 39. 48. Tenedos à Tenide puella, dicta
prius Leucophris in Hellesponto ferè sita sub

long. 55. lat. 40. 45. Pathmos, Posidium, Chy,
vel Myndus vna insula maris Aegæi. 56. 20.

Pathmos.

38. 25. Icaria, vnde mare Icarium, quod aliis
à Dedali filio sic appellatum est, habet long. 56.

45. 37. 30. Samos, Parthenias, Athemus, Me-
lamphyllus Straboni nunc Samothracia dici-
tur, patria Pythagoræ sub longitudi. 56. 30.

Samo-
thracia.

37. 18. Mynia. 56. latitud. 36. 30. Choa vel Cos
insu. Hippocratis medici natale solum, quæ
etiam Merope dicta fuit, sub gradibus. 57.

latitudinis. 36. 25. Apud Cariam Astipalæa,

Rhodus.

56.30. 35.40. Carpathus insula, à qua mare
 Carpathicum. Hæc nonnullis Porphyris dici-
 tur sub longitudine. 57.20. la. 35. Rhodus sic di-
 cta, eò quòd ῥόδῳ, hoc est rosa, dum iaceren-
 tur fundamenta urbis Rhodi sit inuenta. Hæc
 à Christianis capta fuit annis hinc. 226. nūc ite-
 rum Thurcorū vi possessa. Habet grad. 58.30.
 lat. 35.30. Supra Lyciam Maxima, vel Megi-
 sta. 60.48. lat. 35.15. Dolochista. 60.48. 35.45.
 Chelidonia scopuli quinq. 61.30. 36.10. Crābu-
 sa in mari Pamphylico. 62.40. 35.50. Sequi-
 tur demū in sinu Issico Cyprus insula Venerē
 sacrata: vnde Venus dea Cypria vocatur.

Cyprus.

Hæc prius Crypta fuit dicta, quia maris vndis
 videatur abscondi: Item Cerastes, Amathusia
 & Minois. Mittit vinum optimum. Medium
 ipsius habet gradus 65.48. 35.30.

CAPVT XXI.

De Colchide, Albania, Iberia
 Duabus Armeniis.

Colchis, Iberia & Albania montibus in-
 ter se discernuntur qui ex Caucaso origi-
 nem habent. Colchis regio ad Pontū Eu-
 xinum terminatur, diues opum, & omnibus au-
 riferis nobilitata. Hinc fabula est Iasonem
 ex Thessalia cum Argonautis huc aduentasse,
 aureumq. vellus abstulisse. Continet regiones
 que

quæ dicuntur Erretica, Mauralia & Zala.
 Montes ab aquilone prætensi ex Caucaſo ori-
 untur, à meridie Moſchij adiacent. Fluvii Co-
 rax, Hippus Cyaneus, Phasis, omnes diuerſis
 locis ex Caucaſo orti, in pontum Euxinum ex-
 eunt. Proxima eſt Iberia, cuius gentes bello
 multum valent. Deinde ad mare Caſpium Al-
 bania ſic dicta, quia incolarũ pueri (vt inquit
 Gellius) albis capillis naſcuntur, aut in pueri-
 tia caneſcunt, & plus cernunt noctu per oculos
 quàm interdiu. Regio frigida & aſpera. Canes
 tanta corporis mole gignit, vt taurum & leonẽ
 premant. Tres autẽ dictæ regiones hodie Tar-
 tariae adſcribuntur: Mõs Caucaſus hanc à Sau-
 romatis dirimit. Habet autem idem mons por-
 tas, quas Sarmaticas vocant authores, circa
 gra. lon. 81. la. 48. 30. Item in grad. 77. la. 47.
 Et portas Albanias ſub grad. 80. la. 47. Flu-
 uij Albaniae Cyrus, Albanus, Caſius, Gerrus,
 & Soana ex Caucaſo profluentes in Caſpio ma-
 ri deſinunt. Sequuntur duæ Armeniae quarum
 quæ maior dicitur habet ab occaſu Euphratẽ,
 deinde Moſchios montes qui ſunt ſub gra. lon.
 72. 30. 43. 30. ab aquilone eoſdem Moſchios ad
 mare Hircanum uſque: ab ortu Caſpios mon-
 tes: à meridie Taurum montem. Diuiditur
 in Cotazenam apud Pontum: in Toſarenam

Iberia.

Albania.

Portæ ſar-
maticæ.Armenia
maior.

Georgiani.

& Totenam supra Iberiam, ubi nostri seculi Geographi Georgianos describunt quos Christi fidem defendere ferunt. Deinde est Siracena, Sacapena, Hobordena, Sophena, Astamitis, Acilifena vsque ad Caspios montes, Anzitenae, Gordena: Demum Coricea, Gordiaea, & Mardorum regio. Montes: Antitaurus qui ex

Periarden
mons.

Tauro procedit. Periarden in grad. long. 76.

Euphrates.

la. 42.40. Hinc Euphrates fluvius nominatissimus oritur qui Armeniam in duas diuidens partes dein post mille circuitus Tygri coniunctus iuxta Babyloniae limites in sinum Persicum egreditur. Ex eodem etiam monte fontes habet Araxes fluvius, verum hic versus ortum

Armenia
minor.
Ararath.

defertur. Armenia minor quam eandem volunt esse quae in libris Regum terra Ararath dicitur, continet Pontum Cappadociae iuxta litus Ponti. Gissos montanis Iberiae vicinos.

Deinde praeturas, Orbalissenam, Etulanam, Erethicam sub Antitauro, Horsenam, Orbisenam, Melitenam apud Melam fluvium.

Sub Cilicia Murianam, Cataoniam, Lanianam & Arauenam. Haec duae Armeniae Turcorum ditioni subsunt.

CAPUT XXII.

De Syria, Mesopotamia, Assyria,
Iudaea, & Babylonia.

Syria

SYRIA regio sacris literis multum celebrata
 terminatur ab occasu mari Syriaco & mō
 te Amanō. E regione fluvio Euphrate &
 parte Arabiae desertae. A meridie Iudaea, inter
 cedente Carmelo monte, à Septentrione Cilicia
 & parte Cappadociae. Plures eius sunt regio-
 nes Comagena apud montem Albanū. Cirresti-
 ca inter Singam & Euphratem flu. Pieria in
 littore sinus Issici, deinde Seleucis à Seleuco pri-
 mo rege Syriae. Calybonitis ad Euphratem flu.
 Cassiotis apud montem Casium. Chalcidica re.
 Apamena. Ad littus Phoenicia ex qua Phœ- Phœnicia
 nix autis. Sub Libano monte Laodicina regio
 & Palmyrina. Propè limites Arabiae desertae
 Saccæa regio & Bethanæa. Item Trachonitæ
 Arabes. Ultima est Cœlosyria vel Curua-
 syria sic dicta quia inter duos montes curuos
 Libanum & Antilibanum continetur. Ea-
 dē decapolis Plinio dicta est. Est autem tota re-
 gio Syriae variorum opū diues, frugum fertilis,
 & balsamis opima. Montes habet Pieriam in Montes.
 grad. 69. 40. 35. 35. Hinc Sinoas fluvius versus
 aquilonem ad Euphratem vsq; procedit. Casium
 montem. 68. 50. 34. 45. Libanum montem di- Libanus.
 versarum specierum fertilitate præditum. 69.
 20. 33. 30. Hinc quatuor fluvij labūtur, Adon
 in occasum, Eleutherus in occasum hybernum,

Orcus quem nunc Verne vocant in aquilonē,
 Chrysoroas in oppositam partem, Antiliba-
 num montem in longitud. 68. 40. la. 32. 40. Ex
 hoc Leon fluuius mare Syriacum petit: & Ior-
 danis fluuius latè per Iudæam spargitur. Hip-
 pum montem in lon. 68. 30. la. 30. Demū apud
 Arabiam desertam Aladamum montē in gra-
 lon. 71. la. 33. Iudæa inter Syriam Arabiam &
 Egyptū consistit, olim Palæstina Syria dicta.
 Galilæa. Diuiditur in Galilæam proximam Syriæ præ-
 scriptæ, quæ regio est frumenti, vini, & olearū
 Idumæa. fœcundissima: In Idumæam secundū littus ma-
 ris Egyptiaci quæ Nabathæa & terra Edom
 dicitur, regio etiam frugum fertilis. In Iudæā
 mediterraneā cuius est Hierosolyma longe cla-
 rissima vrbiū orientis. In Samariam orien-
 talem cuius sunt Samaritani quibus cū Iudæis
 parum cōueniebat. Mediā Palæstinam irrigat
 Iordanis fluuius qui se in tres lacus diffundit
 quarum prima Genesara (vt habet Pli.) aut
 Genesareth vocatur, deinde hic fluuius in mare
 mortuū sese immittit siue Sodomorū (Plinius
 Asphalitem lacum vocat) à quo postremo ebi-
 bitus aquas laudatas pestilentibus mixtas
 perdit. Mesopotamia inter duos fluuios Ty-
 grim & Euphratem contenta est, vnde &
 nomen accepit. Adsignatur regiones hæ. Initio
 post

post montana Armenia, Anthemusia Chalci-
tis & Gauzanitis, Apud Tigrim Acabena:
Sequitur mediterranea Ingena. Versus Arabi-
am Ancorabitis regio. Regiones sunt diuites,
fertiles, & ab armentorum pascuis laudatae.

Plinius omnes sub Syria complectitur. Mon-
tes Casij ab aquilone. Syngaras sub. gra. 77. lat.
36.25. Fluij Chaboras & Ascoras, vterq; ex
Casio monte ortus in Euphratem incurrit. As-

Assyria.

Syria ab Assur dicta secundum Iosephum de
anti. Tigri à Mesopotamia, ab aliis regionibus
montibus distinguitur vsq; ad Euphratis & Ti-
gris conuentum. Regio amœna & temperata di-

uisa in Calcenam proximã Mesopotamiae: Ar-
rapachitam versus Mediam: Adiabenam vi-
cinam Babyloniae. Mons Niphates ab Arme-
nia prætenditur, ex quo Lycus, Caprus, & Gor-
gus fluij in Tigrim vergunt. Babylonia inter

Babylonia.

Euphratis ambitus ab occasu & aquilone com-
prehenditur. Ab orientali Tigri, deinde sinu
Persico & mōtibus. Septentrionalior eius pars
Auchanitis regio dicitur. Media regio Chal-
dæa in qua campus Duran & Turris Babel,
hæc eadem Astronomos præclaros educavit.

Sequitur deinde Mardochea regio. Australem
plagam Strophades incolūt. Regio est cum fru-
gum, vitium fertilissima, tum etiam rerum pre-

ciosarum ditissima, in sacris literis Sennaar dicta.

CAPVT XXIII.

De triplici Arabia.

Arabia
petræa.

Arabia triplex est. Proxima Palestinæ Iudææ & Ægypto Petræa dicitur, à Petra oppido quod Nabatæi (vt inquit Pli.) incoluerunt. Continet regiones Munchiatim & Sarraceniã. Gentes sunt Pharanitæ, Ismaelitæ, Agareni, Fatheni, Moabitæ, Ammanitæ & Gerræi. Mons Syna quæ Pto. Melanem appellat sub gra. lon. 65. la. 30. Alte

Arabia
deserta.

ra est Arabia deserta regio ingens, montuosa, harenosa & vere deserta, cuius incolæ sunt Bathanei, Orcheni & Martemi. Tertia est Ara-

Arabia
fœlix.

bia quæ cognominatur fœlix: Nec iniuria, nam præter soli fertilitatẽ multis aromatum generibus abundat, qualia sunt Aloë, Myrrha, Cinnamonum. Camelos alit, Auri gemmarum copiã habet, quæ subinde ad regnum Melindæ Africæ deportantur. Clauditur autem regio à septentrione montibus à Meridia mari: deinde duobus sinubus Arabico et Persico quibus in modũ peninsulæ clauditur. Inter plures gentes quas Pto. adsignat sunt apud sinum Arabicum siue mare Rubrum Banubari, Sabæi, quorũ re-

Sabæa.

gio Saba vel Sabæa diues opum, aromatumq; fertilis.

fertilis. Elezara regio. Mediterranei sunt Oaditæ, Saraceni, Mesamanes, Alapeni, Scenitæ vagi hoïes, Ssynophora regio duplex, interior & exterior: hæc myrrhã fert. Homerita regio oceano proxima, Gerræi, Anaritæ, Ichthyophagi qui piscibus tantũ vescuntur. Versus ortum sunt Sophanitæ, Macæ et Thurifera regio. Mõtes, Zames in lon. 76. la. 25. Hippos lon. 67. la. 27. 15. Climãx in lon. 76. 30. la. 16. apud hunc Stygis aquæ fons est Maritha mons. 80. 30. la. 21. hinc duo fluuij Laris & Prion fluunt, hic in austrũ, ille in aduersam partẽ. Didymi montes & Zames versus ortũ recedunt, vnde Hormanus flu. oritur. Melas mons in gra. 81. 30. la. 12. in hoc oliuæ crescũt. Insulæ quæ in sinu Arabico sitæ sunt iuxta littus. Zygena, Dæmonũ insula in gra. 66. 45. la. 23. 15. Polybij. 67. 40. 21. 20. Ieracum. 69. 30. la. 19. Socratis ins. 70. la. 16 20. Cardamina, Combusta. 70. 30. 14. 20. Maliche duæ. 72. 30. 12. 30. Dioscoridis ins. 86. la. 11. 30. Zenobij septẽ. 91. la. 16. 30. Sarapiadis quã alibi Serapionis dictã vidi, sub lõ. 94. la. 17. 30. Scoyra Christiana cuius incolæ archiepiscopum habet, sub. 98. la. 8. Decliuus ad septentrionem duæ insulæ Virorũ & Fæminarũ. Alterã enim barũ quæ est in lon. 94. la. 13. 30. soli viri incolunt. Alteram verò sub eodẽ parallelo sitã, sed plus

Montes
Arabia.Virorum &
fæminarũ.

plus ad ortū solæ fœminæ quæ singulis annis semel conveniunt cum viris esseq; Christiani perhibentur. Ormus insula dives circa quam margaritarum copia inuenitur in lon. 94.30. la. 21 grad. In sinu Persico. Appha, Ichara, Tharo, Tylus & Arathos insulæ ignobiles.

CAPVT XXIIII.

De Media, Perside, Parthia, Hircania, Margiana, Ariana, Drangiana, vicinisq; regionibus.

MEdi nomen à Medea nacti maiore Armeniam & Assyriam versus ortum sequuntur, Caspiis & Thoatra montibus distincti. Strabo in Ecathanam & Atropatiam distinxit. Gens est dives & armis potēs. Continet regiones Marianā, in qua lacus eiusdem nominis, Cheliam, Marundiam, Ragianam. Gentes, Caspios apud Caspium montem & mare Caspium. Cadusios, Tapuros & Madassos. Montem Zagrum. Fluvios, Cambysim & Cyrum ex Caspiis montibus in mare Caspium, Amardum ex Zagro in idē mare, qui lacum Marianum efficit. Susiana australior est Media parte Babyloniæ, Assyriæ, Persidis, & sinus Persici intercepta: nonnullis sub Perside comprehensa, huius fructus feruntur perpetuo virere.

Sufiana.

virere. Persis seu Persidis, montibus, sinu Persi Persæ
 co, & Dara fluuio à Carmania terminata: con-
 tinet sub se Achæmeniã, Drangenã et Elymæã
 regiones. Rursus Caltapitim & Misdiam: Ra-
 psiam & Hipposagiam. Persæ solem deum sta-
 tuebant. Idem si cū suis matribus coirent, inde
 magos generari non dubitabāt. Huius impera-
 tor hodie Sophy dicitur: qui imperium à Sara-
 cenis & Turcis iam dudum ablatū, strenue quo-
 tidie recuperat. Sequitur Parthia montibus vn Parthia
 diq; cincta. Eius regiones sunt Comisena in par-
 te septentrionis, Sabiena in opposita: regiones
 quæ feras sæuissimas & serpentes alit, Parthi
 arcubus equisq; exercendis plurimum valent,
 adeo vt tam priuata q̄ publica officia equis obe-
 ant. Hircania ab occasu Medos habet, à meri- Hircania
 die Parthos quos Coronus mons dirimit: ab or-
 tu Margianam: deinde mare Hircanum. Re-
 gio vini ferax: vbi apes in arboribus mellifica-
 re autor est Strabo. Prouincias habet Siracena
 & Arsitim & Astauenã. Fluuios Moxeram et
 Secandam, vtrunq; duobus fontibus ex Corona
 monte in mare Caspium fluentem. Huic adia-
 cet in mari Hircano Talca insula, in gra. 94. Talca.
 la. 42. 30. Margiana regio admodum vitifera, Margiana.
 etiã vndiq; montibus obiectis finita est: qui ver-
 sus Ariam & austrum Sariphi dicuntur, versus
 Hircania

- Hircaniam Masdoranus.** Mediam regionem Margus fluvius (vnde regioni nomen est) dividit: qui duobus fontib. ex Saripho scaturies, in mare Hircanū cū Oxo flu. exit. Populi secundum Pto. Dereccæ Massagetæ Parni & Tapiri, hi meridionales, illi septentrionales, Massagetæ medij: qui parentū ac amicorū egrotatiū carnes esitare feruntur: nam miserū iudicāt quempiam morbo interire. Ideoq̄ sanos mactabant.
- Aria.** Ariam regionem cum aliquot sequentium, Plinius sub India aliquibus cōtentas esse ait. Pto. seorsum descripsit. Terminatur vndequaq̄ montibus, Masdorano ab occasu, è regione Paropaniso: à meridie Bago monte: qui regionem incolunt, septentrionales sunt Nisei & Astaeni: australes Borgi, Ceserotæ & Scorpiofera regio: medij Drachamæ, Paruti & Etymandri. Dyonisius regionem sterilis esse soli ob solis aī adustionem, corallium tamen proferre, vitesq̄ supra quàm aliæ regiones, ferunt. Drangiana Ariam sequitur versus austrum, intercedente Bago monte. Australe latus finit mons Bætius, Orientale linea ex Paropaniso monte ducta ad austrum. Diuiditur in Darandas, Batrios & Tatacenam regionem. Transit eam Arabs flu. cuius ostium in Bago monte. Incolæ lapidum preciosorum, vestiumq̄ copiam habent

bent sericarum. Arachofia Drangianam ad oc-
 casum reliquit, à septentrione Parueti montes
 sunt iuxta quem habitāt Pargyeta. Sydri ver-
 sus occidentem recedunt. Popluta mediam te-
 nent. Eorita australem plagam. Hos omnes
 Dyonisius ἀνορχλαίνοισι appellat. i. lineis vter-
 tes vestibus. Arachofus flu. sese in lacum ingen-
 tem diffundens ex Parueto monte ad Indū flu.
 transit. Carmania duplex est: Altera deserta
 cuius populi & situ & moribus Persis sunt affi-
 nes: sunt autem Yscithæ, Madomastæ, & Cu-
 chi. Altera quicquid inter montes Persicos &
 sinum Persicum est, complectitur: sub diuisa in
 Rhudianam, Agdenitim, Parepaphitim & Ca-
 badenam regiones, ad littus sinus Persici. Rur-
 sus in Aras, Caradras, Cautonicas & Chelo-
 nophagos, hoc est, testudines comedentes, ad lit-
 tus maris Indici. Demum sunt maxime septen-
 trionales Camelobosci vel Zozota gens belli-
 cosa quæ asinis in bello vtitur. Montes hu-
 ius regionis Strongilus & Semiramis, in grad.
 94. 20. latitud. 25. Sunt item ignobiles alij in
 medio regionis, ex quibus sex fluuij Dara, Ca-
 thrappis, Corius, Achindana, Andanis & Sa-
 ganus in sinum Persicum fluunt. Salaris
 verò fluuius ex iisdem montibus in sinum Pa-
 ragonicum Indici maris. Gedrosia Persicis
 montibus Boëtio, & Indo flu. intercepta est,

Carmania

Montes.

Fluuij.

Gedrosia.

cuius regiones, Paradena & Parissena: hæc apud Indum flu. illa apud Boëtium montem. Gentes Parsiræ, Carmania & montibus contiguæ, Rhamnæ apud Indum flu. Muzareni mediterranei, fortasse legendū est Guzareni: nam

Guzarath. in hac parte describitur hodie regio Guzarath.

Cambaia. Proxima est Cambaia, ad littus maris Indici etiam sub Gedrosia contenta: quæ regem habet & ciuitatem Cambaiam regalem.

Bactriana. Bactriana & Sogdiana duæ regiones, Oxi fluuij flexuoso ambitu distinctæ: terminantur ab occasu, Margianæ montanis: à septentrione & Scythia, Oxii montibus & Iaxarte flu. ab ortu Comedorū montanis, deinde Paropaniso. Bactriana sub se continet Chomaros, Salateras, Zariaspas septentrionales. Medij sunt Tochari, Aciuacæ, Scorda, Varni & Sauadij. Meridionales Comi, Tambysi, Orsipi & Amarispi. His mos est ne minem pro delicto morte, sed exilio tantum punire. Fluuij Gardamanis, Zariaspes, Dargædes ex Paropaniso originem trahentes, omnes cum Oxo fluuio congregiuntur qui etiam in eodem monte oritur. Sogdianorum incolæ Iatij, Thacori, Augali, Oxidraanæ, Drybaetæ & Candari septentrionales: Mardyeni & Drepiani apud Sogdios montes, qui sunt in gra. 115. la. 47. ferè. Pasitæ, quibus Oxij montes adiacent

cent in grad. 108. lat. 47. Chorasmiij & Vanda
banda regio versus Indiam. Oxiani medij. In
hac arbor papyrus foliis tam vastis nasci dici-
tur, vt quatuor pedes in longitudine æquet.

Sequitur Paropanifadum regio versus omnem
partem montium collibus ferè compressa, Paro
panifus ab occasu & septentrione, Caucasus qui
piper mittere fertur ab ortu, Paruetus ab au-
stro. Incolæ Bolitæ septentrionales, Aristophy-
li & Parusij occidentales, Ambautæ orienta-
les, Parsietæ australes. Fluvij, Gardamanis in
medio ortus versus aquilonem Oxo flu. adiun-
gitur, Choas flu. cuius fons in Parueto monte
Indo admiscetur. Regio (vt fertur) præter ole-
um omnia proferens quæ vitæ necessaria sunt,
quam Marcus Venetus regionem Torquesten-
sem videtur appellasse.

Paropa-
nifides.

Torqueste-
fis regio.

CAPVT XXV.

De Sacis & Scythis.

SAcæ vel Sacosani genus hominum est sa-
gittariæ artis peritissimum, sylvas lucosq̃
inhabitans: nulla enim in eorum regione
sunt oppida: totaq̃ montibus contiguis circum-
cepta est. Nonnulli sub Scythis comprehendunt.
Pto. Sacarum regionem distribuit in Caratas
septentrionales, in Comaros, in Grincos Scy-
thas Toornasq̃ mediam incolentes regionem.

in Aristes & Comedas vnde montes Comedo-
rum occidentales, in Byltas australes, in Mas-
sagetas orientales, quibus Ascatangas mons
adiacet in gra. 133. la. 47. Sacæ quas optant spō
sas prius bello adipiscuntur: qui si ibi vincantur
perpetuæ seruituti addicti in cauernis latitant.

Scythia.

Scythia omnis secundum Ptolomæum ab occa-
su habet Rha fluum terminum Sarmatiæ: à
septentrione terram incognitam: ab ortu Ser-
icam regionem, cuius limes est linea per montes
Casios sursum deorsumq; ducta. A meridie par-
tim Hircanum mare Sogdiosq;, partim Sacas
& Imaum montem. Plinius & alij etiam Sog-
dios, Margianos & Sacas sub Scythis compre-
hendunt, atq; hi Imao monte eam ab India se-
parant, ea scilicet parte montis quæ in ortum oc-
casumq; diffunditur. Altera Imai pars sursum
deorsumq; tensa Scythiam duplicem distinguit,
intra Imaum & extra Imaum occidentalem &
orientalem. Populi eius nullis constant termi-
nis, eo quòd agros non colant neq; conuenticula
celebrent. Nominantur his ferè nominibus:
Alani Scythæ, Suobeni & Alanorsi citra Ala-
num montem: Asmani, Canodipsas regio,
Erymni versus Sarmatas: Mologeni, Samni-
tæ, Machetegi, Scymbi, Iastæ, Galactophagi
comedentes lac medij: Asiota, Norossi, Iaxar-

Scythia
duplex.

ta ad

te ad mare Hircanum: Anaræ, Ascotancæ,
 Tectosacæ versus Imaum montem. Atque hi
 Scythiæ interioris sunt, quæ tota hodie Tartaria Tartaria.
 magna vocatur, multumq; ultra Hyperbo-
 reos montes ad septentrionem protenditur ubi
 multæ & sylvæ & feræ. His omnibus Scythis
 præesse creditur magnus ille Tartarorum prin-
 ceptus, ob id magnus Cham dictus, vocaturq; re-
 gnum Cathay ad extremum orientem extensum.
 Qui restant in vltiori Scythia sunt Abij, hoc
 est, non iniqui Scythæ. Hippophagi, Hippopo-
 des, Homobij. Cassia regio quæ Cassiam fistulã
 ferre dicitur, Achassa regio, Huius etiam fer-
 tur esse Tharsos regio cui præfuit Melchior
 magus. Item Arimaspi qui (vt refert Pli.)
 vnum oculum in fronte tantum habent. Neo-
 terici Mongalistarum regionem appellant. Mongal-
listæ.
 Montes harum regionum sunt: Rhymnici unde
 Rhymnus flu. in mare Hircanum abit, in
 gra. 94. la. 56. Sunt præterea Alani mōtes, No-
 rossus, Aspasi, Tapuri & Anaræi, omnes ferè
 ortum ex Imao sumentes.

CAPVT XXVI.

De India.

Tota regio Indiæ Indo fluuio ab occasu,
 Sero fluuio ab ortu: Imao, Emodis, Se-
 ricisque montibus ab aquilone, deinde

India intra
Gangem.

Narvinga.

Callecu-
tium.

oceano includitur. Mediam autē Ganges flu.
(quem nonnulli Phison credunt) diuidit: unde
de duæ distinguuntur India Cis Gangem & Ci-
tra Gangem. India intra Gangem populos con-
tinet multos & diuersos cum nominibus tum
etiam moribus: quorum qui statim Indum se-
quuntur Gymnosophistæ magi vocantur, hi ut
refert Pli. ab ortu solis ad occasum vsq; immo-
bilibus oculis solem intuentes perstare possunt:
Dardæ vel Daradæ inter amplexus Indi flu-
uij, apud quos formicas vulpium magnitudine
aurum effodere fama est, Suastena regio, Lam-
batæ, Varfa regio, Patalena inter ostia Indi,
Chatriæi, Pulindæ, Agriophagi, Cicopletes qui
unicum oculum in fronte habere perhibentur,
Sirastrena regio quæ nunc ferè Cambaiæ atti-
net apud sinum Canticolpum, Larica, deinde
versus austrū Arica & Viripyra regiones vbi
nostæ ætatis Geographi Narsingam latam re-
gionem describunt multorumq; aromatum fer-
tilem. Item Cananoia regnum cum oppido re-
gio: Callectium regnum & emporium fama-
tissimum, nam eo omnis generis merces & mer-
catores ab omni orbis parte confluunt, præterea
multa ferunt hæ regiones quæ aliunde petere
non opus est. Sequitur in eodē quasi tractu ver-
sus meridiem Gutschin vel Cuchinum regnum

& Colūm, quæ paulò latius in meridiem exten-
 duntur, quàm Ptolomæi descriptio habeat. Se-
 quuntur versus ortum Limyrice regio: Carei
 ad sinū Colchicum: Pandiones Bragmanæ ma-
 gi supra montem Betigum, qui est in gra. quasi
 126. la. 20. Hinc tres fluuij Pseudostomus, Ba-
 ris & Solenis in mare Indicum defluunt. Sub
 eodem monte sunt Ambasta, Caspiria regio, So-
 ræ, Biolingæ: Adysathri ad montem Adysa-
 thrum qui est in gra. 132. la. 22. 30. Hinc Cha-
 berus flu. in sinum Argaricum vergit. Deinde
 apud mōtem Vxentum qui habet gra. 140. la.
 23. 30. Mādala, Dryllophyllitæ, Salaceni, Me-
 soli Aruarni ad littus oceani. Demum iuxta
 Gangis exitum Sabaræ quibus Adamas in co-
 pia crescit. Item Cocconagæ & Gangaridæ osti-
 is Gangis circumfusi quarum regio Orphir in
 sacris literis dicitur. Adnumerant alij plures
 nationes tum monstrorum tum aliorum diuer-
 so viuentium ritu, incerta tamen designatione:
 veluti Bygmæos, Ophiophagos qui serpentibus
 vescuntur, Musicanos, Astacenos, Schiopodes Schio-
podes.
 vno pede tantæ (si credere fas est) magnitudi-
 nis, vt resupini æstum solis vmbra pedis vindi-
 cent, tantæ tum celeritatis vt leporem fugien-
 tem adsequi credantur. Feruntur & qui auer-
 sas plantas habēt digitos octonos. Cynocephali Cynoc-
phali

Astomi.

quorum capita canina sunt. Astomi. i. ore ca-
rentes. Plura præterea diuersaq; animantium,
herbarum, arborum, cæterarumq; rerum genera
scriptores hic comminiscuntur: eo quod ob rarū
huius regionis aditum, libere cuius quiduis ef-
fingere licitum sit. Montes præcipui dicti sunt
& fluuij. Sunt præterea Apocapi & Poenæ
deorum in gra. lon. 120. latit. 25. Item Vindius
mons. 131. la. 27. Oriuntur hinc Namadus flu.
& Nanagua qui Callectium pertuit: et Soas
flu. qui se Indo admiscet. Ex monte autē Vxen-
to oriuntur tres fluuij Tyndis, Dosaron et Ada-
mas, circa quem Adamas lapis gignitur. Pro-

India
maior

xima est India extra Gangem quam maio-
rem appellant, regio non adeo culta atq; illa in-
terior, aut saltem nobis nō tam exquisita. Sunt
autem secundum Ptolomæum hæ regiones seu
nationes, Ganganæ et Tacoræi proximi Sacis:
Marundæ secundum Gangis transitum: Cirra-
dia ad sinū Gangeticum, in qua galli gallina-
cei barbati reperiuntur & implumes & lanu-
ginosi. Deinde secundum littoris tractum Au-
rea regio & Argentea, in quibus multa metal-
la reperiuntur. Eodem deinde ordine Besyngi-
ti humane carnis voratores. Hinc Aurea
Chersonesus est, quæ nunc ab incolis Malacha
putatur dici, vt referunt Portugallensium nauig-
ationes.

Aurea
Cherso-
nesus.
Malacha.

gationes. Dicunt insuper quod regio sit urbibus in modum nostratum edificatis cōsita: quarum quæ caput est Chnigapola dicitur, regia Sian. Hæc terra præter aurum & margaritas Rhabbarum gignit arbore (vt narrant quædam nauigationum traditiones) crassa & putrida, nec sine putredine odoris præstantiam habente. Cum colligere esset animus, turba hominum noctu, præ timore leonum ac ferarum aliarum arborem conscendit, odoremq; Rhabbari vento perferente excipit: exorto dein sole, omnes eam viam arripiunt quam noctu ventus indicauerat, messiq; intendunt. Sunt præterea mediterranei Indaprathæ, Aminachæ, & alij. Orientales demum Cacobæ, Chalcitis regio, Cudutæ & Sindi genus hominum ferum, cutis adeo duræ vt sagittis traici nequeat.

CAPVT XXVII.

De Serica, Sinis, & regionibus orientalibus.

Serica regio ab occasu Scythia, ab austro India terminatur: reliqua latera incognita etiam nunc existunt. Incolæ sericum ex arboribus depectunt, quod vermiculus Ser conficit, indeq; ortum nomen est. Pro. hos describit populos. Anthropophagos, Garinæos septentrionales: Sizyges, Dānas, Rhabbanæos, & Asmi

ream regionem in medio. Sequuntur deinde Is
sedones ingens populus, qui parentum funera
cantu aliisque delitiis prosequuntur, corpora ve-
rò carnibus aliorum pecorum commiscentes esi-
tant. Sunt præterea Aspacaræ, Throani, Otto-
rocoræ, & Bata incerto ferè omnes loco, comer-
cia aliorum fugientes, quas autem vendere vo-
lunt merces iuxta vias collocant, cumque aliis com-
mutant. Hæ regiones ad Cathay regnum & Chin-
chitalim regionem pertinet. At singulatim partes
ex Marco Veneto difficile fuerit diuinare.

Sinarum
regio.

Hinc Sinarum regio est, quam nunc Chynam magnam
appellant, ab ortu solis Indiae maioris post Se-
rum fluvium. Huius rex potentissimus totius
ferè mundi celebratur, qui ne regium stemma
alieno polluatur sanguine sororem in coniu-
gem sumit. Nulli se conspicuum præbet. Pa-
latium habet mirifice extructum, septuplicique
muro communitum: inter quemque ambitum
perpetuo vice mutata, decies milleni custodes
excubant. Principes immorigeros pelle exuit.
Gens est candida sic satis, quæ vestibus men-
sæque pro epulis ritu ferè nostro utitur, le-
gis Christianæ expers, crucem tamen Domi-
ni (ignota causa) magnifice veneratur. De-
inde secundum littora versus ortum nationes
occurrunt margaritarum feraces Chienchij:

Lechij

Lechij autem mediterranea occupant, habentes regē qui 20. regibus dominatur sed regi Sinæ subiectum. Pto. Semanthinos mōtes eiusdemq; nominis populum describit. Item Spioras & Ambastas, fluvium Aspitharā. quicquid præterea versus ortum ultra. 180. gradus longitudinis restat, non est claris scriptoribus celebratum, ideoq; tam incertum ut fidem vix ausim adhibere. Describunt verò tales regiones seu prouincias. Chinchitalis prima est post Sericā regionem. Balor regio deinde quæ magna habet deserta, Iudæi clausi inter montana, Tangu, Cathay regiones potentissimæ quibus magnus ille Caam præesse dicitur, Chayram, Tbet. Cyamba, Mangi prouincia quæ omnes cū incertis limitibus nobis sint traditæ non adeò curandæ sunt. Regnum verò Murfuti, Var & Lac quæ longo protractu in meridiem describunt ab Hispanis non eo modo sunt inuenta, sed eo ferè situ insulæ Molucæ describuntur. Lac regnū.

Hanc autem partem Indiam superiorem vel orientalem appellamus in qua diuersa hominū instituta & mores comperiuntur voluntq; quosdam ibi agere Christianos alios syluestres alios alio modo viuentes, fides horum penes autores esto.

De insulis maris Indici.

Incipiemus primū ab eo loco in quo paulò ante insularum enarrationem omiseramus. Sūt ergo in sinu Persico iuxta Carmaniā Sagdana in grad. 94. lat. 23. 15. Vorochtha. 94. 20. 25. 30. Contra Persas Tabiana & Soptha, Item Alexandria vel Aracia in gra. 90. la. 29. 30. Deinde in Indico oceano Carmina. 102. lat. 18. Liba 103. 30. 19. 0. Quæ Gedrosiæ adiacēt Asthæa, Codana, Baraca, ignobiles sunt insulæ. Sequitur Seylana insula magna & diues in qua etiam multa aromata crescere fama est, potissimum cinamomum & Zingiber, habetq; montē excelsum quem montem Adæ vocant. Putant enim incolæ in hoc monte Adamum pœnitentiam egisse, sita est sub gra. lon. 118. 30. lat. 6. 40. Sequitur Taprabona insula totius mundi maxima quæ nunc Samotra vel Sumatra dicitur, diues multarum rerum & potens, cuius rex ne regnum hereditarium fiat liberis gignendis operam dare prohibetur. Referunt Lusitani iã in quatuor diuidi regna quæ & tributa pendunt magno Chamo Tartarorum ac Scythiæ totius principi potentissimo. Incolæ & si Christianæ religionis ignari sint, legibus tamen ac æquitati parent, signata vtuntur moneta aurea, argentea,

gentea & area. Mittit insula hæc piper abundanter & maximos elephantos. Hæc Ludovicus Rom. Ptolomæus eam antea Simondi dictam fuisse tradit, tempore verò suo Salicam populosque communi vocabulo Salas, præterea omnes utriusque sexus muliebribus ornamentis tectos incedere. Circum Taprabonam cohortes sunt insularum. 1378. numero, quarum tamen nomina extant hæc sunt: Nanigeris, Cory ad septentrionalem plagam, Vangana & Canathra ad latus occidentale. Hinc facile crediderim Samothram eandem esse cum Taprabona de qua tamen multi plurimum dubitant. Secundum idem latus Egidion, Orneos, & Ammina. Monacha sub Equatore, Carcus, Philigus, Irena, Calandadrua polum Antarcticum supra suum hæmisphærium conspicuum habent, Ad australe latus Taprabonæ Arana, Bassa Balaca, Alaba & Cumara. Versus orientem Zaba sub æquinoctiali, Ziba la sub primo parallelo arctico, Nagadeba sub secundo, Susuara sub tertio ferè. Sunt præterea Maniolæ insulæ decem duobus gradibus demissiores æquinoctiali, quarum incolæ anthropophagi feruntur, ibique lapis Herculeus naues quæ ferreis claviculis compactæ sunt detinere phibetur. Ex aduerso aureæ Chersonesi Barussæ,

Hæc ex
Ptolomæo.

Maniolæ.

Baruffæ, Sinda, & Sabadica insulae sitae sunt etiam anthropophagis occupatae. Demum Satyrorum insulae quarum incolae caudas habere perhibentur quales Satyris tribuere consueuimus.

CAPVT XXIX.

De insulis nuper inuentis.

HAtenus parum aut nihil à Ptolomæi veterumq; autorum vestigiis digressi sumus, sed nunc cum eo loco quo Ptol. Cattigaram longè ultra Aequatorè prominentè descripsit, & deinde alij adnectentes regnum Var Moabar & alia incerta ferè ratione, nulla post frequentes ultra citraq; Aequatorè navigationes terra continens inuenta fuerit, sed insularum infinitus penè numerus: de earum situ omissis veterum erroribus pauca subnectemus, quæ quidè ex Maximiliani Transyluani viri laudatae tum honestatis ac probitatis, tum etiã non mediocris eruditionis, epistola: deinde etiam ex pluribus Hispanorum navigationibus in epilogum quasi collegimus. Prima igitur occurrit Iaua maior cuius rex affinium insularum regibus dominatur, & ipsa in quatuor regna diuisa, sub gra. 155. la. 8. aust. magna pars incolarum anthropophagi sunt. Nam & agros quorum vita deplorata videtur, mactant, sic eos à longo mortis cruciatu liberantes. Ita quoq; Massagetarum instar parēs

Iaua
maior.

res senio confectos, atq; ob id vitæ actionibus in-
 commodos, aliis esitandos vendunt: Omnes fe-
 rè Idololatræ sunt, quos Caffranos nuncupant.
 Habent tamē suas quasdā æquitatis leges aut
 ritus quibus parent. Habent & æris & auri co-
 piam. Iava minor insula eiusdē long. la. 3. aust.
 Porne insula sub lon. 174. lat. 4. grad. Hæc ea-
 dem Burne vel Burnea dicitur, tantæ est ma-
 gnitudinis vt trimestri spatio vix obiri possit,
 Incolæ gentiles sunt, iustitiæ tamē pacisq; atq;
 amicitia strictissimi cultores, Aedes eorum exi-
 les ex ligno terraq; constructæ. Vxores ducunt
 quot alere possunt. Panē ex oriza cōficiunt, Po-
 tum liquor qui de concisis palmarū ramis ex-
 primitur præstat, Argento viuo epoto morbum
 depellunt, sanitatemq; tuentur, Margaritarū
 ferax est insula, nam aliquando ad oui gallinæ
 quantitatem reperiri ferunt. Non longe hinc
 duæ insulæ sub long. 180. ferè gra. la. 8. Bibalon
 & Cimbaubon vbi crocodilos esse dicunt, & ar-
 borem cuius folia defluxa vita assumpta mouē-
 tur animantium modo. Puloam ficuum fertilis
 lon. 179. la. 10. 30. Panilonga vel Panilongon
 Ethiopibus habitata lon. 181. la. 14. 20. Hoc
 tractu plures deinde sunt insulæ sparsim in ma-
 ri sitæ, quarum longitudines & latitudines in-
 certæ etiam nunc existunt, quarū sunt Baxbay
 Cathi-

Iava
minor.Puloana
Panilonga

- Subuth** Cathigan, Bohol, Culon, Canghu. Subuth insula sub lon. 189. 10. 11. minorum. Huius multi proxima navigatione fuerunt baptizati, alicui miraculo quo quidam aeger prorsus extenuatus & ab omni spe destitutus Christi nomine fuit sanitati restitutus. Truncus arboris palmis ferè similis eis pro pane est, Potus ex palmarum ramis conscissis exprimitur. Hinc
- Massana.** ad austrum sub la. 9. gra. Massana insula cuius incolæ aurū quod in copia habent pili faciunt, nam pro rebus vilibus & quisquiliis multum saepe auri commutarunt. Gens est agilis multū, nuda natura tantū obtecta, foeminae infra umbilicum obuelantur capillis ad talum usq, eadē in cadauerū iustis faciendis miserabiles luctus exercent, incumbentes cadaueri os ori manūq, manui applicando. Mauthan aut Mattā sub
- Mattan.** lat. 10. grad. non longe à Subuth. Huius incolæ bello multum valent, nam fecit huius periculum Magellanus praefectus classis qui ibi cum multis sociis cecidit. Hinc versus ortum & arctos plures sunt insulae Zuluan, Buthuan, Calagan, & Inuacana diuites auri, omniq, genere aromatum, quod nostra suspicit regio sunt impletæ, medium omnium est sub long.
- Inuacana.** 185. latitud. 10. Gelolo vel Syloli insula sub lon. 186. la. 2. eius incolæ id quod primum mane
- egre-

egredientibus sese obtulerit pro numine habet.

Nascuntur hic arundines pedali amplitudine
aquam potioni peraccommodam feretes, hicq;
fœminas vento concipere fabulantur. Ab hac

versus occasum ultra citraq; Equatorem exi-
gua inter se distantia, sub lon. 185. gra. nobiles

illæ insulæ Moluccæ describuntur, quarum

Moluccæ
insulæ.

beneficio totus penè orbis aromatibus imple-
tur. Quinq; numerantur Theodore vel Tadore,

Tarante vel Taranata, Muthil, Mare, &
Machian. Tadore septentrionalis est ad dimi-

Tadore.

dium quasi gradus, huic præest episcopus qua-
dragenis ex consuetudine fruens vxoribus. Ta-

rante versus antarcticū. 40. minutis ab Equa-
tore discedit. Machiã quindecim minutis, Mu-

thil sub Equatore consistit. Incolæ Caphræ

Incolarum
mores.

sunt, hoc est, gentiles, admodum egentes, quan-
doquidem præter aromata nihil ferè apud eos

proueniat, latent tuguriolis multum demissis,
denique vt ait Maximilianus Transj. omnia

apud eos sordida & humilia sunt præter pa-
cem, ociū, & aromata. Arbor Garyophylli siue

Arbor Ga-
ryophylli.

Caryophylli (propter foliorū similitudinē cum
iuglandium foliis) quæ in his insulis crescit pro-

cera assurgit, crassitudine mediij hominis, sen-
sim gracilescens, ex medio autem ramusculi lati

uscule effunduntur, folia specie laurinorum.

Garyo-

Garyophylla autē quæ clauos ob similitudinē
 vocamus extremis ramis coniuncta enascuntur.
 Crescit præcipue in tribus insulis Tarante, Ta-
 dore, & Machian. Muthil cinamomum mit-
 tit, corticem scilicet arboris cuiusdam surculosæ
 ad solem arefactum & detostum. Post has in
 austrum plures sunt insulæ quarum maxima
 Badam dicitur, hic myristica nux nascitur ge-
 mino cooperta operimento, exterius ligneū est,
 alterum quod nucem complectitur tenuis mem-
 brana nos florē muscatæ dicimus, ab Hispanis
 macis vocatur. Circa hanc duodecim sunt insu-
 læ parvæ sub lon. 180. la. 6. austr. In his zingi-
 ber passim prouenit, aliud sponte aliud semina-
 tum. Radix est cuiusdā herbæ adsimilis ei quæ
 crocum producit. Ambuon insula sub lon. 187.
 30. la. 6. austr. huius incolæ anthropophagi sunt.
 Buru ab illa versus occasum sub lon. 183. la. 6.
 austr. Tenetum in lon. eadem, la. 3. gra. austr. Se-
 quuntur Laboan, Bachian, & Caphi pluresq̃
 parvæ insulæ quas ob incertum situm omitti-
 mus: in vna harum Pygmæos degere fama est.
 Sullach anthropophagorum insula sub lati. 30.
 graduum australium. Malua sub lon. 177. gra.
 la. 8. 30. austr. Non lōga hinc intercapedine (vt
 ferebant accolæ) homines degunt cubitales, au-
 res tam vastas habentes, vt alteri pro strato in-

cumbentes altera sese cooperiant. Timor insula satis magna sub lon. 178. gra. la. 13. aust. Huius feminae in aurium ornamentis armillisque utitur. Sandalum vbertim hic prouenit, quod solenni & rata lunæ cursus obseruatione colligitur. Iacent in oceano versus Americam insulae duæ latronum sub æquinoctiali. Nomen dederunt mores incolarum, qui furto & latrocinis plurimum dediti sunt. Gens inops & solers. Mulieres formosæ admodum, longis nigrisque capillis, nudæ præter naturam, quam tenui membrana velut folio papiroce obtegunt. Aedes lignæ, conclauia lectosque habent quibus paleam palmeam molliusculam sanè substerunt. Nauiculas ex trunco excauato cum velis extructas, tanta arte regere norunt, vt volare videantur, puppim proræ proramque puppi commutantes, singulae singulos capiebant rectores. Demum sunt duæ insulae infortunatæ sub lon. 240. la. 23. 30. aust. Dictæ sunt infortunatæ, quia cum Portugallensium classis ad eas applicuisset, iamque ferè omnes inedia confecti essent nihil rerum necessariarum ibi inuenerunt sed desertas viderunt. Si præterea restent insulae (vt restant) quarum mentionem non fecimus, illæ aut exiguæ sunt aut propterea quòd nihil de earum situ certi constet omissæ. Nec

Insulae latronum.

Infortunatæ

moueat animos Lectorum si fortasse longitudi-
 nes & latitudines harum insularum nonnihil
 ab aliorum traditione discrepent. Supputaui-
 mus enim longitudes ab occasu in ortum, alij
 contrario ordine procedunt. Latitudinem secun-
 dum medium insularum sumpsimus, quam non-
 nulli ad locum tantum applicationis referunt.
 Verum neq; mirari oportet longitudinis magnã
 diuersitatem inter eos qui hodie regiones descri-
 bunt. Nam & ii qui alio atque alio tempore
 nauigant ad has insulas, non eodem modo con-
 ueniunt. Quod aut artis Astronomicæ error è
 fieri oportet, aut quod Lusitani Moluccas in-
 sulas in Occasum contrahant, quas reliqui Hi-
 spani versus Americam extendunt, vtraq; pars
 ad suam ditionem, quæ circa 180. gradus longi-
 tudinis finitur, tam diuites nobilesq; insulas re-
 ducere contendens. Ingenti sanè errore. Cum
 altera descriptio ab altera in longitudine 30.
 fermè gradibus discrepet. Nos sanè qui hanc li-
 tem absque experientia dirimere non possumus,
 secuti sumus descriptiones Lusitanorum nobis
 à Maximiliano Transyluano viro magnæ
 eruditionis & non parvæ auctoritatis (dum in
 viuis erat) apud Imperatorem nostrum Ca-
 rolum Quintum, à quo easdem acceperat.

Quòd si dies aliud doceat, non verebimur cum

Ptolomæo recentioribus obseruatis fidem adhibere modo cum ratione firmentur.

CAPVT XXX.

De America.

America ab inventore Americo Vesputio nomen habet, alij Bresiliam vocant, Bresilia
 quæ an continens an insula sit necdum satis constat. Incolæ qui propius Equatorem consistunt Canibales vocantur atrocissimum Canibales.
 genus anthropophagorum. Vicinas enim nationes dira infestant persecutione, & quoscunq;
 capiunt in suam regionem adducunt. Masculos autem statim occidunt, & comedunt carnes tostas aut aliter coctas, aut exedtis testibus madefactos alunt, fœminas seruitiis addicunt, nudi penitus incedunt. Qui deinde sequuntur ultra
 Tropicum Capricorni, mitiores sunt, numinis vice nihil colunt, lege tantum & instinctu nature viuunt, viri fœminæq; nudi agunt, nisi ex plumis psitacorum quasi palliũ longo post tergus relicto cymate conficerent. Tori maritalis illibatam fidem seruant. Labia, aures, genitaliaq; perfossa lapidibus preciosis ornant foras eminentibus. Omni genere ferè metalli carent, ideoq; tela osse muniunt, lignaq; pro scaphis
M 2 lapideæ

lapidea securi excavant. Sagittatores peritissimi, natatores expertissimi, & cursu admodum
 Bresilia veloces existunt. Regio Bresilia aut terra Papagalli vocatur. Propius ad polum antarcticum circa la. 48. grad. alia gens est cursu tã celeri vt equũ cursu vincere posse videatur. Gygantes non iniuria dixerim cum Lusitanorum vix aliquis eos æquarit qua mediij cinguntur. Vagi sunt, in tuguriolis latitantes eosq̃ secum transportantes. Pauperes sunt nihilq̃ eorũ terra preciosi producit. Integuntur pellibus ferinis bellè consutis, arcus ingentes telaq̃ secum deferunt, capillos in modum monachorum detonsos habent, obstructos funiculo lanugineo, ad quem venaturi tela connectunt, cum animam agunt morituri magnus numerus spirituum malignorum sese illis ostendit, ea figura qua apud nos pinguntur. Pars iam dicta Portugallensium nauigationibus lustrata est, qui vltra hæc transierunt ad insulas Moluccas. Iam verò paucis hinc annis cœpit & littus occidentale
 Peru ipsius Americae lustrari, in quo regio Peru deprehensa sub longitud. 290. grad. lat. Australi 8. 9. & 10. Regio tanta abundans auri copia, vt & vasa in vsum viliores ex auro conficiantur, & domus nonnullæ integantur. Frumẽto bis per annum gaudet, animalium omnium ferè

ferè genere dotata, feris ac lethiferis animalibus se liberam iactat. Ciuitates habet & regias & multas legibus atq; armis munitas. Incolæ humanitatis non sunt expertes, commerciaq; cū aduenis tractant. Verum hætenus Christum ignorarunt, quem precamur vt suum spiritum illis donet. Altera verò pars Americæ quæ ab Equatore versus septentrionem protenditur ea quotidie per Castellanos & lustratur & inhabitatur. Sunt autem tales regiones, **Parias** Parias regio, **Cutana**, **Dariena**, cuius vna pars tam Dariena arcta est, exedentibus vtrinq; oceani fluctibus, vt quatuor tantum miliaria contineat, hinc oceanus occidentalis est, illinc Eous. Gentes harum licet religionis Christianæ ignaræ sint, legibus tamen & viuendi institutis vtuntur, sacra faciunt suo ritu, alij penitus nulla, vt sunt qui **Pariam** regionem incolunt, in lectis pensilibus dormiunt, domus similes nostris tintinabulis aut campanis extruunt, aurum gemmasq; in copia habent. Quæ deinde sequuntur regiones terra **Florida** & **Bacalarum** regio, non Florida. adeò sunt lustratæ nisi secundum littus, Sunt hic regiones feracissimæ auri omniumq; animalium, campi amœnissimi, montes excelsi, & fluiuij placidissimi, ciuitates & turres & domus adfabre constructæ, adeò vt nostra Europa non

multò inferior habeatur hæc pars. Populi sunt affabiles & contractus non fugientes, plures eorum ichthiophagi sunt, alij ophiophagi. Inter omnia tamen oppida nullum præstantius in his regionibus aut maius eo quod Temistelan appellant, secundum nostram descriptionem ferè sub Tropico Capricorni situm, lociq; natura munitum. Est enim situm in lacu maximo, pontibus innumeris vndequaque egredientibus, Aedificiis cum Dedali structuris conferendis ornatum. Incolæ scribere norunt & legere. Hanc partem terræ multi Asiæ adnectunt dicuntq; continentem esse, sed horum ratio certa non est, igitur neq; temerè assentiendum puto, Ego cum ex navigationibus Hispanorum & aliorum possem multa adducere quibus huius descriptionis incommoditatem ostenderem, adducam tantum vnum argumentum, ne videar omnino frustra huic opinioni reclamare. Marcus Venetus qui omnes regiones Indiæ orientalis lustravit, ibiq; ad annos plures habitavit, scribit lib. 3. se per regionem Mangi ad oceanum vsque peruenisse, ibiq; nauem conscendisse, & per Garbinum (qui est inter meridiem & zephyrum) ad Cyambam nauigasse miliaribus italicis. 1500. A Cyamba delatus est deinde miliaribus totidem ad Iauam maiorem insulam

America cū
Asia non
coniun-
gitur.

lam versus austrum ferè. Quonam pacto posset quispiam ex terræ novæ latere orientali, cum per eam transitus non sit, versus meridiem ad Iauam maiorem nauigio proficisci? cum hæc insula nunc obseruata sit apud Indiam. At ego rem incertam experientiæ & Lectorum iudicio committo.

CAPVT XXXI.

De insulis apud Americam.

Hispaniola insula sub lō. 306. la. 22. grad. Hispaniola
 duum, admodum culta, urbibusq; constituta est, nam eius magnam partem nunc Hispani incolunt, qui auri fodinas possident, in eisq; operarios suo regi alunt, nascitur enī aurum & in montibus & in fluuiis: iidē agros colunt, semina iactant & ciuitates more suo ædificant. Insulari nudi ferè incedunt, panem ex radice quadam conficiunt, aurum auribus naribusq; suspendunt. Mittit etiam hæc insula lignum Guaiacum, quo nostri tanq; remedio presentissimo aduersus morbum gallicum vtuntur. Isabella
 Isabella Cuba vel Ferdinandina sub lon. 193. grad. la. 23. & semis longe in ortum occasumq; diffusa, moribus superiori haud dissimilis, ferro caret, sed eius vsum lapis pellucidus supplet. Iucatana
 Iucatana sub longitud. 281. grad. lat. 20. Incolæ benigni sunt & commercia non fu-

Cozumella

Sacrifici-
orum.

Iamaica

gientes, vestes ex gonsapio diuersimode tincto
conficiunt, Fœminæ ab vmbilico deorsum inte-
guntur, tanta verecundia vt vitio detur si pe-
de aut crure discooperto processerint. Huic
proxima est versus ortum Cozumella insula
eiusdem ritus ac instituti cum præcedenti insu-
la. Ab eadem Iucatana. 100. quasi miliari-
bus hispanicis in occasum tres sunt insulæ Sa-
crificiorum. Nomen indidit ritus nephan-
dus insulanorum, quippe qui marmoreis suis
deis proles suas immolant, primum pectore
aperto cor eruunt, eiusque sanguinem labiis de-
orum suorum illinunt, exta igni iniecta com-
burunt: alioqui gens satis familiaris & beni-
gna, habent lon. 268. la. 23. gra. Iamaica insula
sub long. 295. lat. 15. 30. Insulani adiacentibus
similes sunt in moribus & vitæ institutis. Est
item infinitus ferè numerus insularum in lon-
gitud. 315. latit. 12. ex quibus sunt Dominica,
Guadalupa, Sanctæ crucis, quarum incolæ Ca-
nibales sunt, de quorum moribus supra menti-
onem fecimus. In lon. rursus. 340. grad. la. 38.
Graciosa Ternera, S. Michaëlis, Fatalis & S.
Mariæ. Insula viridis quæ aliis Brasil dicitur
in lon. 354. la. 51. Deniq; vt semel finiam, tātus
est in hoc oceano numerus insularū, vt si omniū
descriptions & mores prosequi animus esset,
libellus

libellus in magnum volumen excresceret. Verum si quispiam est qui latiore harum rerum enarrationem cupiat, alios consulat: nobis satis visum fuit præcipuas tantum mundi partes brevibus verbis (ut principis artium opus est) indicare. Neque enim omnem Cosmographiæ, totiusq; orbis descriptionem ad unguem delinire præsentis fuit instituti, sed tantum maiores orbis partes rudiori ordine, veluti pictores, qui primum imaginem lineis exterioribus & principalioribus exprimunt, quales sunt capitis, colli, brachiorum, ventris & crurium, postea exactiora & minutiora ceu oculos, os, labra, singulosq; articulos produ-
cturi.

FINIS.

CANDIDO LECTORI

Gemma Phrysius

S. D.

Et si multos præclarosq; autores iamdu-
dum non sine magna omniũ laude de Cos-
mographia deq; aliis id genus artibus scri-
psisse minime inficias ire possim, non tamẽ
ob hoc candidè Lector ὅντι ἐμ πιθὺκοις vt
aiunt erimus, aut arrogantiæ & temeritatis
nota digni censebimur, si post tãtos tantãq; industriæ vi-
ros, quales fuere Ptolomæus, Strabo, Stephanus, Mela,
Plinius, & plures etiã nostræ ætatis viri doctissimi, tan-
dem aliquid in lucem ædere tentauerimus, quãdoquidem
non eo sunt à nobis animo incepta, vt eos æquare ne di-
cam excellere conemur, quorum ego scripta facta tectãq;
(vt dici solitum est) semper habui. Sed quum indies nouæ
terrarum partes lustrantur, quarum hi autores nõ memi-
nerunt, nec tamen ideo culpandi, deinde etiam alia atque
alia regionum nomina suboriantur, quod sanè non paulu-
lum tenebrarum studiosis offundis, demum quia iam nu-
per Globum cum summo labore ex autorum veterum de-
scriptionibus & Hispanorum Lusitanorumq; nauigatio-
nibus deliniatum æderemus, multosq; qui eius præclarũ
atq; iucundum vsum ignorarent videremus: His inducti
rationibus vno quasi fasce non omnia sed præcipua auto-
rum & veterum & recentiũ placita de regionum distin-
ctionibus comprehendimus, vsumq; nostri globi (Laconis-
mo quodam) explicuimus, ne Lectoribus aut emptoribus
globi nostri id eueniret, quod Gallo gallinaceo apud Æso-
pum, aut Graculo cum fidibus vt solet dici. Scio tamen fru-
tuos, vt suus cuiq; mos est, qui meam breuitatem culpa-
bunt, alios qui omniũ demonstrationes desiderabunt quo-
rum hic mentionem facio, sed eos triti iamdudum prouer-
bij meminisse velim, quod dici solet: Vt possimus quando
vt volumus non licet. Potuissẽ equidem diffusissime om-
niũ

EPISTOLA.

num regionum naturas, vrbes, & minima quæque ex di-
uersis autoribus collegisse, variisq; figuris libellum exor-
nasse, Verum præsens institutum aliud monebat: Nem-
pe compendio quodam coelum cum terra comparare: ac
vsum sphaeræ solidæ breuissimis præceptis manifestum
reddere. Vbi si libuisset, Dij boni quanta nobis erat aper-
ta fenestra digrediendi ac dilatandi quasi in infinitum sus-
ceptum opus. Sed hæc ex aliis colligenda dimittimus le-
ctoribus, cum extent passim multo plures de iis rebus
auctores, quàm antea enumerauimus. Ad quos san-
tè legendos, nos viam strauimus, ac fores pa-
tesfecimus. Vale. Ex Antuerpia. XVII.

Kalend. Octobris

M. D. XXX.

TABELLA CIVITA-

*tum aliquot insigniorum secundum
longitudinem & latitu-
dinem.*

Alexandria Ægypti	lon.60.30.la.31.0
Ancona Italiae	35.40 / 43.42
Antuerpia	26.36 / 51.28
Argentina	30.4 / 48.45
Amsterdama	27.34 / 52.40
Aquisgranum	28.52 / 51.5
Antiochia	70.15 / 37.20
Ambratia	48.0 / 38.20
Athenae	52.45 / 37.15
Augusta Vind.	33.0 / 48.15
Babylon	79.0 / 35.0
Bamberga	33.0 / 49.56
Barsalona	10.0 / 41.30
Basilea	29.50 / 47.40
Berlinum	36.30 / 52.50
Bononia	33.5 / 43.54
Brugae Flan.	25.6 / 51.30
Bruxella	26.42 / 51.24
Bizantium	28.20 / 47.36
Burdigala	18.30 / 46.0
Brundisium	42.30 / 39.40
Brema	30.0 / 52.25
Buda	44.30 / 47.0
Calecutium	116.0 / 16.0
Caschouia	46.0 / 50.0

Casa

TABELLA CIVITATVM.

Cæsarea	56.40 / 41.40
Cæsarea Strat.	66.15 / 32.30
Colonia Agr.	29.0 / 51.0
Compostella	6.0 / 44.20
Corduba	8.0 / 37.50
Cracouia	45.30 / 50.12
Constantia	30.30 / 47.30
Cleuia	29.35 / 51.58
Cartago Af.	34.40 / 32.40
Cyrenæ	50.0 / 31.15
Corinthus	51.15 / 36.55
Constantinopolis	55.30 / 43.0
Cayrum Bubalis	63.0 / 30.15
Dantiscum	44.15 / 54.50
Dauentria	28.44 / 52.30
Dirachium	45.0 / 40.50
Damascus	69.0 / 33.0
Edenburghum Scotiae	19.0 / 58.0
Erfordia	34.0 / 51.10
Ephesus	57.40 / 37.40
Edessa	72.30 / 37.30
Ferraria	33.45 / 44.20
Florentia	34.30 / 43.10
Francofordia Re.	30.30 / 50.12
Friburgum Bris.	28.0 / 48.15
Fessa Aphricæ	5.30 / 34.40
Gandauum	26.8 / 51.24
Genua	30.30 / 43.40
Geneuora	28.16 / 45.52
Groninga Frisiae	29.24 / 53.16

Grya

TABELLA CIVITATVM.

Gryphiswalda	36.30 / 54.18
Haphnia Daniae	37.30 / 57.20
Hybernia insula	12.0 / 56.0
Hierosolyma	66.0 / 31.40
Herbipolis	32.0 / 49.54
Hispalis	6.36 / 37.0
Ingolstadium	33.0 / 48.50
Ilium	55.50 / 41.0
Iuliacum	29.15 / 51.5
Louanium	27.8 / 50.56
Londinum Angl.	19.15 / 52.30
Leodium	28.0 / 50.51
Lubecum	34.0 / 54.50
Lugdunum Gal.	24.0 / 45.10
Lutetia Paris.	23.20 / 48.0
Lundis Gothiae	41.30 / 57.25
Lipsia	34.45 / 51.25
Lunenburgum	33.0 / 54.4
Machlinia	26.50 / 51.12
Magdeburgum	34.30 / 52.10
Mons Regius	46.45 / 54.17
Massilia	25.15 / 43.6
Mons pessulanus	24.56 / 43.5
Mediolanum	32.0 / 44.40
Metis	27.15 / 46.16
Moguntia	30.0 / 50.18
Mantua	32.0 / 44.28
Melita	38.45 / 34.0
Mecha	71.45 / 22.0
Neapolis	40.10 / 41.0
	Nidro

TABELLA CIVITATVM.

Nidrosia	39.45 / 60.50
Norinberga	33.0 / 49.24
Niniue	78.0 / 36.40
Nogardia	66.0 / 62.0
Oliosippo Lisboa	5.70 / 39.38
Onolsbachium	32.0 / 49.33
Patauia Germ.	35.0 / 48.30
Praga	37.30 / 50.4
Pons Aeni	35.0 / 46.55
Portogalla	5.48 / 41.35
Philippis	50.30 / 41.40
Roma	36.20 / 41.50
Riga Liuoniae	53.45 / 59.0
Reualia	54.15 / 62.30
Ratisbona	33.30 / 49.10
Rothomagus	21.15 / 49.0
Rostochium	34.0 / 54.36
Salmantua	8.32 / 40.15
Salsburgum	35.15 / 47.38
Salueldia Tur.	33.45 / 50.46
Stridona	43.30 / 44.30
Stockholma	47.0 / 60.30
Stetinum Pome.	37.45 / 54.0
Segina	39.0 / 44.45
Toletum Hisp.	10.0 / 39.56
Traiectum infer.	27.34 / 52.30
Tubinga	35.30 / 48.33
Treueris	28.0 / 49.55
Taurinum	31.30 / 43.0
Turonia	20.55 / 47.30
	Thes.

TABELLA CIVITATVM.

Theſſalonica	49.50 / 40.20
Tarentum	40.45 / 39.45
Tingis Afr.	6.30 / 35.30
Venetia	34.30 / 44.50
Vienna Gal.	24.15 / 44.48
Vienna Auſt.	37.45 / 48.20
Villacum	36.15 / 46.8
Vlma	32.0 / 48.0
Vratiſlavia	39.15 / 51.10
Vuitteberga	35.0 / 51.54
Valencenæ	26.29 / 50.10

Huius tabellæ numeri virgulam præcedentes longitudinem ab inſulis fortunatis ſignificant. Qui verò virgulam ſequuntur, latitudinem ab Equatore. Prior verò duorum, gradus ſeu partes notat: poſterior ſcrupula ſiue minuta.

FINIS.

Sequitur Tabula ſtellarum fixarum.

TABVLA

STELLARVM FIXARVM

verificata ad annum Christi M. D. L.

Nu me.	Stellæ.	Longi.			Latitu.			Ma gni.
		S.	G.	M.	P.	G.	M.	
VRSÆ MINORIS.								
1	In extr. cau. alrucaba.	II	21	5	S	66	0	3
2	Sequens in cauda	II	23	25	E	70	0	4
3	In educatione caudæ	♄	6	55		74	0	4
4	In late. quad. pr. austr.	♄	20	35	P	75	40	4
5	Eiusdē lateris Boreal.	♄	24	55		77	40	4
6	Earū quæ i la. se. austr.	♄	8	5		72	50	2
7	Eiusdē lateris Boreal.	♄	17	5		74	50	2
EXTRA FORMAM.								
1	Circa cynosuram	♄	3	55		71	10	4
VRSÆ MAIORIS.								
1	In rostro	♄	16	15		39	50	4
2	In binis ocul. præcedēs	♄	16	45	E	43	0	5
3	Sequens	♄	17	15		43	0	5
4	In frōte duarū præce.	♄	17	5	N	47	10	5
5	Sequens (dens.	♄	18	35		47	0	5
6	In dextra aur. præce.	♄	19	5	T	50	30	5
7	Duarū in collo antec.	♄	23	25		43	50	4
8	Sequens	♄	0	25	R	44	29	4
9	In pectore borealior	♄	1	55		42	0	4
10	Australior	♄	0	55	I	44	0	4
11	In genu sin. anteriori.	♄	26	35		35	0	3
12	Duarū in pede sin. pri.	♄	27	25	O	29	20	3
13	Australior (boreal.	♄	26	15		28	30	3
15	In genu dextropriori	♄	26	35	N	36	0	4
14	Sub ipso genu	♄	8	45		33	30	4
16	In humero Dubhe	♄	13	35	A	40	0	2
17	In ilibus	♄	13	5		44	30	2

DE COMPOSITIONE

Nu me.	Stelle	Longi.			Latitu.			Ma gni.
		Ω	S.	G. M.	P.	G. M.	gn.	
18	In educatione caudæ	Ω	24	5		51	0	3
19	In sinistro crure poste	Ω	24	55		46	30	2
20	Duarū præced. in pede	Ω	13	35	L	29	30	3
21	Sequens (finist. post.)	Ω	15	5		28	15	3
22	In sinistra cavitate	Ω	22	35	L	35	15	4
23	Duarū in pede dex. bo.	♃	0	45		25	50	3
24	Australior	♃	1	15	S	25	0	3
25	Prima trium in cauda	♃	3	5	S	53	30	2
26	Media (Alioth)	♃	8	55		55	40	2
27	Ultia Elkerd Bēnenaz	♃	20	45	E	54	0	2
		♃	18	45		39	45	3
		♃	11	5	P	41	20	5
		Ω	5	55		17	35	4
	Extraformam vrsæ	Ω	4	15		19	10	4
		Ω	7	5		20	0	ob
		Ω	3	5		22	45	scis
		Ω	2	5		23	15	rcæ
		Ω	20	55	T	22	15	
DRACONIS								
1	In lingua	♃	17	35	E	76	30	4
2	In ore	♃	2	45		78	30	4
3	Supra oculum	♃	4	5	N	75	40	3
4	In gena	♃	17	15		75	20	4
5	Supra caput Rasaben	♃	20	35	L	75	30	3
6	In prima col. inflex. bo.	♃	15	35		82	20	4
7	Australis earum	♃	23	24	R	78	15	4
8	Media	♃	19	45		80	20	4
9	Quæ se. in cō. seq. ab or.	♃	10	25	L	81	10	4
10	Aust. la. præ. quadrila.	♃	28	55		81	40	4

Boreæ

GLOBI COELESTIS.

Nu me.	Stellæ.	Longi.		Latitu.		Ma gni.
		S.	G. M.	P.	G. M.	
11	Borealis	✓	11 25	0	83 0	4
12	Borealis lateris sequen.	✓	28 35		78 50	4
13	Australis	✓	13 45	N	77 50	4
14	In inflex. tertia austr.	✗	1 35		80 30	4
15	Reliquarum præced.	✗	12 35	A	81 40	5
16	Sequens	✗	17 5		80 15	5
17	In trian. antece. trium	☉	4 15		83 30	4
18	Reliquarū trian. præ.	II	11 15		83 30	4
19	Superiorib. borealior	II	2 45	L	84 50	4
20	Duarū in trian. sequ.	Ω	17 35		87 30	6
21	Præcedens	Ω	12 35	I	86 50	6
22	Triū q̄ in re seq. aust.	♃	29 55		81 15	5
23	Media trium	♄	0 25	S	83 0	5
24	Borealis	♃	29 25		84 10	3
25	Ad oc. du. q̄ ma. ad bo.	♄	0 55		78 0	3
26	Austrum	♄	3 55	S	74 40	4
27	Ad occas. in cō. caudæ	♄	3 35	E	70 0	3
28	Duarū plu. dist. præce.	Ω	28 15		64 40	4
29	Sequens	♃	2 5	P	65 30	3
30	In cauda	Ω	20 5		61 15	3
31	Postrema	Ω	4 5		56 15	3
CEPHEVS						
1	In dextro	✗	26 5		75 40	4
2	In sinistro pede	✗	23 55		64 15	4
3	In latere dex. sub cin.	✓	28 15	I	71 10	4
4	Quæ sup. dex. hu. Ald.	✓	7 35		69 0	3
5	Quæ dex. ver. coxæ cō.	✓	0 15	E	72 0	4
6	Sequēs eandē attingēs	✓	0 55		74 0	4
7	In pectore	✓	19 25	N	65 30	5
8	In brachio sinistro	✓	28 25		62 30	4

N 2

Austra

DE COMPOSITIONE

Nu me.	Stellæ	Longi.			Latitu.			Ma gni.
		S.	G.	M.	P.	G.	M.	
9	<i>Australis in pileo</i>	γ	7	15		60	55	5
10	<i>Media</i>	γ	8	15		61	55	4
11	<i>Borealior</i>	γ	9	55	K	51	30	5
	<i>Informis</i>		4	35		64	0	5
BOOTES								
1	<i>In ma finist triu præ.</i>	μ	23	15	I	58	40	5
2	<i>Media australior</i>	μ	25	5		58	20	5
3	<i>Sequens</i>	μ	26	35	O	60	10	5
4	<i>In verte. finist coxæ</i>	π	0	35		54	40	5
5	<i>In finist humero Cegi.</i>	π	10	35	N	49	0	3
6	<i>In capite</i>	π	17	35		53	50	4
7	<i>In dextro humero</i>	π	26	35	A	48	40	4
8	<i>Colorobus cū can. infe.</i>	π	26	35		53	35	4
9	<i>Quæ magis ad boreã</i>	π	25	55		57	30	4
10	<i>Duarū sub hum in ve.</i>	π	28	35		46	10	4
11	<i>Australior</i>	π	29	35	L	45	30	5
12	<i>In extre. dex manus</i>	π	29	25		41	20	5
13	<i>Duarū in vola præced.</i>	π	27	35	L	41	40	5
14	<i>Quæ sequitur</i>	μ	27	55		42	30	5
15	<i>In ex. hastæ manubrio</i>	π	28	35	S	40	20	5
16	<i>In dextra aure</i>	π	20	55		40	15	3
17	<i>Duarū in angulo seq.</i>	π	16	35	E	41	40	4
18	<i>Antecedens</i>	π	15	55		42	10	4
19	<i>In calcaneo dextro</i>	π	26	15	P	28	0	3
20	<i>In finist. crure bo. triū</i>	π	12	15		28	0	3
21	<i>Media</i>	π	11	25	T	26	30	4
22	<i>Australior</i>	π	12	25		25	0	4
23	<i>Arcturus Alramech</i>	π	17	55		31	30	5
					E			

GLOBI COELESTIS.

Nu me.	Stellæ	Longi.			Latitu.		Ma gnit.	
		S.	G.	M.	P.	G.		M.
CORONAE								
1	Lucida coro. <i>Alpheta</i>	m	5	35		44	30	2
2	<i>Præcedens</i>	m	2	35		46	10	4
3	<i>Sequens in Boream</i>	m	2	45	N	48	0	5
4	<i>Sequēs magis Bo. ver.</i>	m	4	35		50	30	6
5	<i>Sequens ad austrum</i>	m	9	5		44	45	4
6	<i>Sequens</i>	m	10	5		44	50	4
7	<i>Sequens</i>	m	12	15		46	10	4
8	<i>Sequens omnes has.</i>	m	12	35	T	49	20	4
HERCVLIS								
1	<i>In capite Ras algeti</i>	+	8	35	R	37	30	3
2	<i>In axilla dextra</i>	m	24	35		43	0	3
3	<i>In dextro brachio</i>	m	22	35		40	10	3
4	<i>In dextris ilibus</i>	m	18	55		37	10	4
5	<i>in sinistro humero.</i>	+	7	35		48	0	3
6	<i>In sinistro brachio.</i>	+	12	55	L	49	30	4
7	<i>In sinistris ilibus</i>	+	18	35		52	0	4
8	<i>In sinistra vola</i>	+	26	25	O	52	50	4
9	<i>Borealior</i>	+	22	35		54	0	4
10	<i>Australior</i>	+	22	25	N	53	0	4
11	<i>In dextro latere</i>	m	24	45		56	10	3
12	<i>In sinistro</i>	+	1	5	A	53	30	4
13	<i>In clune sinistro</i>	+	0	55	L	56	10	5
14	<i>In eductione auris</i>	+	2	5	I	58	30	5
15	<i>In crure sinistro</i>	+	4	55	S	59	50	3
16	<i>Sequens</i>	+	6	15		66	20	4
17	<i>Tertia sequens</i>	+	7	15	S	61	15	4
18	<i>In sinistro genu</i>	+	21	45	E	61	0	4
19	<i>In sinistra nate</i>	+	13	5		69	20	4

DE COMPOSITIONE

Nu me.	Stellæ	Longi.			Latitu.			Ma gni.
		S.	G.	M.	P.	G.	M.	
20	In pedē sinist. triū præ.	→	6	15	P	70	15	6
21	Media	→	7	45		71	15	6
22	Sequens	→	10	35		72	0	6
23	In educt. dextri cruris	m	21	35		60	15	4
24	Borealior eiusdē cruris	m	16	15		63	0	4
25	In dextro genu	m	6	35		65	30	4
26	Austr. sub eodē genu	m	4	15	T	63	40	4
27	Borealior	m	1	5		64	15	4
28	In tibia dextra	m	2	5	E	60	0	4
29	In ex. dex. pe & colo.	≈	25	55		57	30	4
	Extra formam VULTVR CADENS	m	23	55	N	38	10	5
1	Lucida Lyre Vuega	∞	8	15	T	62	0	1
2	Duarū adiacentiū bo.	∞	11	15		62	40	4
3	Australior	∞	11	15	R	61	0	4
4	In medio educt. corniū	∞	19	35		60	0	4
5	Duarū cō. ad ortū bo.	∞	22	55		61	20	4
6	Australior	∞	22	35	L	60	20	4
7	Præced. in iūct. du. bo.	∞	11	55		56	10	3
8	Australior	∞	11	45	O	55	0	4
9	Sequen. in eodē iu. bor.	∞	15	5		55	20	3
10	Australior GALLINA	∞	14	55	N	54	45	4
1	In ore Albirto	∞	25	25	A	49	20	3
2	In capite	∞	29	55		50	30	5
3	In medio collo	≈	7	15		54	30	4
4	In pectore	≈	19	25		56	20	3
5	In cauda Ari. Deneba.	⋈	0	5	L	60	0	2
6	in ancone dextre alæ	≈	10	15		64	40	3

GLOBI COELESTIS.

Nu me.	Stellæ	Longi.		Latitu.		Ma gni.
		S.	G. M.	P.	G. M.	
7	Triū in dex. vo. Aust.	≈	13 25	I	69 40	4
8	Media	≈	12 5		71 30	4
9	Vltima & in extre. ala	≈	7 35	S	74 0	4
10	In ancone sinistra alæ	≈	21 45		49 30	3
11	In medio	≈	25 45	E	52 10	4
12	In extremo	≈	27 35		44 0	3
13	In pede sinistro	⋈	0 55		55 10	4
14	In genu sinistro	⋈	5 25		57 0	4
15	Duarū in dex. pe. præ.	≈	22 35		64 30	4
16	Sequens	≈	23 35		64 45	5
17	In dex genu nebulosa	⋈	3 5	P	63 45	5
	Informes duæ	⋈	3 35		49 40	4
	CASSIOPEAE	⋈	4 45	T	51 40	4
1	In capite	♊	28 45		45 20	4
2	In pectore Schedar	♋	1 45	E	46 45	3
3	In cingulo	♋	4 0		47 50	4
4	Super cathed. ad coxas	♋	7 35		49 0	3
5	Ad genua	♋	11 15		45 30	3
6	In crure	♋	17 55		47 45	3
7	In extremo pedis	♋	22 35		48 20	4
8	In sinistro brachio	♋	5 35	N	44 20	4
9	In sinistro cubito	♋	8 35	T	45 0	5
10	In dextro cubito	♊	25 15	R	50 0	6
11	In sedis pede	♋	5 55		52 40	4
12	In ascensu medio	♊	28 45	I	51 40	3
13	In extremo	♊	26 35		51 40	6
	PERSEI			N		
1	In ex. dex. ma. obuolu.	♋	18 35		40 35	ne

DE COMPOSITIONE

Nu me.	Stellæ	Longi.			Latitu.		Ma gni.	
		S.	G.	M.	P.	G.		M.
2	In dextro cubito	♂	22	5	A	37	30	4
3	In humero dextro	♂	23	35		34	30	4
4	In sinistro humero	♂	18	25	L	32	20	4
5	In capite	♂	21	35		34	30	4
6	In scapulis	♂	22	25	I	31	10	4
7	In dex. late. Alchenib.	♂	25	45		30	0	2
8	In eodē late. triū præ.	♂	26	15	S	27	30	4
9	Media	♂	27	55		27	40	4
10	Reliqua	♂	28	35	S	27	30	3
11	In cubito sinistro	♂	21	35	E	27	0	4
12	In si. ma. in ca. Al. Ras	♂	20	35	P	23	0	2
13	Eiusdē capitis sequēs	♂	20	5		21	0	4
14	Præcedens	♂	18	35	T	21	0	4
15	Præcedens etiam hęc	♂	17	45		22	15	4
16	In dextro genu	♂	5	45	E	28	15	4
17	Præcedens hanc	♂	4	45		28	10	4
18	In ventre dua. præce.	♂	3	15	N	25	10	4
19	Sequens	♂	4	55		26	35	4
20	In dextro coxēdice	♂	5	5	T	24	30	5
21	In dextra sura	♂	7	15		18	45	5
22	In sinistra coxa	♂	27	5	R	21	50	4
23	In sinistro genu	♂	29	35		19	55	3
24	In sinistro crure	♂	29	15	I	14	45	3
25	In sinistro calcaneo	♂	25	5		12	0	3
26	In summo pedis finist.	♂	27	5	O	11	0	3
	Informes tres	♂	2	45		18	0	5
		♂	5	55	N	31	0	5
		♂	15	35		20	40	ne

GLOBI COELESTIS.

Nu me.	Stellæ	Longi.			Latitu.		Ma gni.	
		S.	G.	M.	P.	G.		M.
AGITATORIS.					<i>A</i>			
1	Duarū in cap. australi	II	23	25		30	0	4
2	Borealior	II	23	15		30	50	4
3	In fin. hu. hir. Albaiot.	II	15	55		22	30	1
4	In dextro humero	II	23	45	<i>L</i>	20	0	2
5	In dextro cubito	II	22	5		15	15	4
6	In dextra vola	II	23	45		17	10	4
7	In sinistro cubito	II	12	55		20	40	4
8	Ante. hædo. Saclateni.	II	13	5		18	0	4
9	In finist. vola hæd. seq.	II	12	55	<i>L</i>	18	0	4
10	In sinistra sura	II	10	45		10	10	3
11	In dext. sura & extre.	II	16	35		5	0	3
12	In talo (cornu Tau.	II	16	55		8	30	5
13	In clune	II	17	15	<i>S</i>	12	20	5
14	In sinistro pede	II	21	35		10	20	6
SERPENTARI								
1	In capite Rasalanguæ	†	15	45	<i>S</i>	36	0	3
2	In dextro hu. dua. præ.	†	18	55		27	15	4
3	Sequens (præced.	†	19	55	<i>E</i>	29	45	4
4	In sinistro humer. dua	†	4	15		33	0	4
5	Sequens	†	5	35	<i>P</i>	31	50	4
6	In ancone sinistro	‡	29	15		24	50	4
7	In finist. ma. dua. præc.	‡	25	55	<i>T</i>	17	0	4
8	Sequens	‡	26	55		71	30	3
9	In dextro ancone	†	17	35		15	0	4
10	In dextra manu præce.	†	23	15	<i>E</i>	13	40	4
11	Sequens	†	25	15		14	20	4
12	In genu dextro	†	12	5	<i>M</i>	7	30	3

DE COMPOSITIONE

Nu me	Stellæ	Longi.		Latitu.		Ma gni.
		S.	G.M.	P.	G. M.	
13	In dextra tibia	→	14 35		2 15	3
14	In pede dext. et 4 præ.	→	13 55		2 15	4
15	Sequens	→	15 15	E	1 30	4
16	Sequens	→	15 55		0 20	4
17	Sequens	→	16 45	R	0 45	5
18	Quæ calcaneū cōtingit	→	17 5	L	1 0	5
19	In sinistro genu	→	3 5		11 50	3
20	In crure sin. triū bore.	→	2 35	D	5 20	5
21	Media	→	1 35		3 10	5
22	Australior	→	0 45		1 40	5
23	In sinistro calcaneo	→	3 15	L	0 40	5
24	Domesticā pedis sinist. (attingens	→	1 35		0 45	4
		→	22 55		28 10	4
	Informes quinque	→	23 55		26 20	4
		→	21 15		25 0	4
		→	24 35	O	27 0	4
		→	25 35		33 0	4
SERPENS				S		
1	In genu quadrilatero	m	9 45		38 0	4
2	Nares attingens	m	12 35	E	40 0	4
3	In tempore	m	15 15		35 0	3
4	In educatione colli	m	12 55	P	34 15	3
5	Medi. quadrila. in ore	m	12 15	T	37 15	4
6	A capite in septen.	m	19 5	E N	42 30	4
7	In prima colli cōuersio.	m	12 35	S	29 15	3
8	Sequentiū triū Boreal.	m	15 45	E	26 30	4
9	Media	m	15 15	P	25 20	3

Austra

GLOBI COELESTIS.

Nu me.	Stellæ	Longi.			Latitu.			Ma gni.
		S.	G.	M.	P.	G.	M.	
10	Australior	m	-	15		2	0	3
11	Dua. præ. in sin. serpen.	m	19	35	T	16	30	4
12	Sequens	m	29	5		16	15	5
13	Quæ post coxã dext.	†	14	35	E	10	30	4
14	Sequent. dua. austrina	†	17	55		8	30	4
15	Borealis	†	18	45	N	10	30	4
16	Post dex. in inflex. cau.	†	24	35		20	0	4
17	Sequens in cauda	†	29	35	T	21	10	4
18	In extrema cauda SAGITTAE.	∞	9	15		27	0	4
					R			
1	In cuspide	∞	1	5		39	20	4
2	In arund. triũ sequens	∞	27	35		39	10	6
3	Media	∞	26	45		39	50	5
4	Antecedens trium	∞	25	35	O	39	0	5
5	In glyphide AQUILA.	∞	24	15		38	45	5
					N			
1	In medio capite	∞	28	5		26	50	4
2	In collo	∞	25	45	A	27	10	3
3	In scapulis Alkair	∞	24	45		29	10	2
4	Proxi. huic in bore. ma.	∞	25	5		30	0	3
5	In finist. hume. præced.	∞	24	5		31	30	3
6	Sequens	∞	26	55	L	31	30	5
7	In dext. hume. anteced.	∞	20	35		28	40	5
8	Sequens	∞	22	5		26	40	5
9	In cauda lacteũq; circu (lũ tangens	∞	13	5		36	20	3
		∞	29	35		21	40	3
		∞	29	45	I	19	10	3
	Informes sex	∞	16	55		25	0	4
			19	5		20	0	3
			20	35		15	30	5
			12	5	S	18	10	3

DE COMPOSITIONE

Nu me.	Stellæ	Longi.		Latitu.		Ma gni.
		S.	G.M.	P.	G. M.	
DELPHINVS.						
1	In cauda trium præce	☞	8	35		29 10 3
2	Borealior	☞	9	35	S	29 0 4
3	Australior	☞	9	35		26 40 4
4	In Rōboide præce late.	☞	9	25	E	32 0 3
5	Borealior (austra.	☞	11	5		31 50 3
6	Sequentis Austrina	☞	12	15	P	32 0 3
7	Borealis	☞	14	25		33 10 3
8	Inter cau. & rhōb. triū	☞	8	25	T	34 15 6
9	Borealior (austr	☞	8	25		31 50 6
10	Sequens	☞	9	55	E	31 30 6
EQVI MINORIS.						
1	In cap. duarū præced.	☞	17	15		20 30 ne
2	Sequens	☞	18	55		20 40 bis
3	In ore duarū præced.	☞	17	15		25 30 lo
4	Sequens	☞	18	35	N	25 0 sa
PEGASI.						
1	In rictu Alpheratz	∇	8	45		20 0 2
2	In ca. dua. propin. Bor.	∇	3	5		12 30 2
3	Australior	✕	23	5		35 0 2
4	In iuba duarū australi	✕	17	35	T	19 40 2
5	Boreal. Marc. Alphe.	✕	25	25		25 30 4
6	In ceruice duarū præc.	✕	25	55		25 0 4
7	Sequens	✕	19	55	R	35 0 3
8	In sinistra suffragine	✕	19	25		34 30 5
9	In sinistro genu	✕	17	5		29 0 4

GLOBI COELESTIS.

Nu me.	Stellæ	Longi.			Latitu.			Mag nit.
		S.	G.	M.	P.	G.	M.	
10	In dextra suffragine	♄	17	55		29	30	4
11	In pect. dua præc. pro.	♄	19	45		18	0	3
12	Sequens	♄	11	25	I	19	0	4
13	In dextro genu Boreal.	♄	12	15		15	0	5
14	In austrum.	♄	11	25	O	16	0	5
15	In cor. dua sub alu bor.	♄	0	15		16	50	3
16	Australior (Alphe.	♄	28	55	N	16	0	4
17	In scap. & ar. alæ Enif	♃	26	15		21	30	3
18	In dext. hu & cru. edu.	♃	14	35	A	41	1	4
19	In extrema ala	♃	8	35	L	34	15	4
20	In umbi. quæ et ca. An. ANDROMEDAE.	♃	3	15	I S	36	30	4
1	In scapulis Sebeder	♃	16	15		24	30	3
2	In dextro humero	♃	17	15	S	27	0	4
3	In sinistro humero	♃	15	15	E	23	0	4
4	In dext. brach. triū au.	♃	14	35		32	0	4
5	Borealior	♃	15	35	P	31	30	4
6	Media	♃	15	55		32	20	5
7	In sum. manu dext triū	♃	10	35		41	0	4
8	Media (austra.	♃	21	35		42	0	4
9	Borealior	♃	13	5		44	0	4
10	In sinistro brachio	♃	15	5		17	30	4
11	In sinistro cubito	♃	16	35	T	15	50	3
12	In cingulo Australior	♃	24	45		26	20	3
13	Media	♃	22	45	E	30	0	3
14	Borealior	♃	22	55		32	30	3
15	In pede sinistro	♄	7	45	N	23	0	3
16	In dextro Alamac	♄	8	5		37	20	4
17	Australior ab his	♄	6	5		35	20	4
18	Sub poplite dua. borea	♄	3	15	T	29	0	4

DE COMPOSITIONE

Nu me.	Stellæ.	Longi.		Latitu.		Ma gni.
		S.	G. M.	P.	G. M.	
19	<i>Austrina</i>	♂	2 55		28 0	4
20	<i>In dextro genu</i>	♂	3 5	R	35 30	5
21	<i>In tractu borea.</i>	♂	3 35		34 30	5
22	<i>Austrina</i>	♂	5 5		32 30	5
23	<i>In dextro genu</i> TRIANGVLI.	♂	2 35	I	44 0	3
1	<i>In capite trianguli</i>	♂	1 55	O	16 30	3
2	<i>In basi præced. trium</i>	♂	6 55		20 40	3
3	<i>Media</i>	♂	7 5	N	19 40	4
4	<i>Sequens</i>	♂	7 45		19 0	3
	ARIETIS.			A		
1	<i>In cornu præceden.</i>	♂	27 35		7 20	3
2	<i>Sequens</i>	♂	28 35		8 20	3
3	<i>In rictu borealior</i>	♂	1 65		7 40	3
4	<i>Australior</i>	♂	2 25	L	0 0	5
5	<i>In ceruice</i>	♂	27 25		5 30	5
6	<i>In renibus</i>	♂	8 25	I	6 0	6
7	<i>In educatione caudæ</i>	♂	12 15		4 50	5
8	<i>In cauda præcedens</i>	♂	14 45	S	1 40	4
9	<i>Media</i>	♂	19 15		2 30	4
10	<i>Sequens trium</i>	♂	17 55	E	1 50	4
11	<i>In coxendice</i>	♂	10 35	P	1 10	5
12	<i>In poplite</i>	♂	8 55	M	1 30	5
13	<i>In extremo pede fini.</i>	♂	5 55	E	5 15	4
		♂	1 35	S	10 0	5
		♂	12 35	E	10 10	4
	<i>Extra formam</i>	♂	12 15	P	12 40	5
		♂	10 35	T	10 40	5
		♂	10 5	E	10 40	5

GLOBI COELESTIS.

Nu me.	Stella	Longi.			Latitu.			Ma gnit.
		S.	G.	M.	P.	G.	M.	
T A V R V S.								
1	In sectione ex quatuor	♄	17	15	M	6	0	4
2	Secunda (borea	♄	16	55	E	7	15	4
3	Tertia	♄	15	35	R	8	30	4
4	Austrina quarta	♄	15	25	L	9	15	4
5	In dextro a. mo	♄	20	35	D	9	30	5
6	In pectore	♄	24	35	L	8	0	3
7	In dextro genu	♄	27	35	O	12	40	4
8	In suffragine dextra	♄	23	55	N	14	50	4
9	In sinistro genu	♄	3	5	A	10	0	4
10	In sinistra suffragine	♄	3	55	L	13	30	4
11	In facie succula. in nari	♄	29	55	I	5	5	3
12	Inter hanc & boreu ocul.	♄	1	15	S	4	35	3
13	Inter eand & ocul. aust.	♄	1	45	P	5	50	3
14	In oculo Aldebaran	♄	3	35	A	5	10	1
15	In oculo boreo (aurē	♄	2	45	R	3	0	3
16	Qui in ori. aust. corn. et	♄	8	5	T	4	0	4
17	In eodem cornu Aust.	♄	11	15	I	5	0	4
18	Borealior	♄	10	55	S	3	30	5
19	In extremo eiusdem	♄	18	5		2	30	3
20	In origine cornu septē.	♄	6	35		4	0	4
21	In ext. eius quæ in dex.	♄	16	35	S	5	0	4
22	In boreali au. bor. (pe	♄	2	55	E	4	30	5
23	Australior	♄	2	35	P	4	0	5
24	In cerui duarū præce.	♄	27	55	T	0	40	5
25	Sequens	♄	29	55	E	1	0	6
26	In collo quadrila. præc.	♄	28	55	N	5	0	5
27	Borealior (merid.	♄	29	45		7	10	5

Australior

DE COMPOSITIONE

Nu me.	Stellæ.	Longi.			Latitu.			Ma gni.
		S.	G.	M.	P.	G.	M.	
28	<i>Austral. sequē. lateris.</i>	II	2	55	T	3	0	5
29	<i>Borealior</i>	II	2	35		5	0	5
30	<i>Pleiadū præc. late. bor.</i>	♃	23	5	R	4	30	5
31	<i>Australior</i>	♃	23	25		4	40	5
32	<i>Angust. termi. Pleiadū</i>	♃	24	35	I	5	20	5
33	<i>Exigua pleiadum</i>	♃	23	35		5	5	5
		II	15	55	M	17	30	4
		II	10	55	E	2	0	5
		II	15	55		I	45	5
		II	16	55	R	2	0	5
		II	19	55		6	20	5
		II	19	55	A	7	40	5
	<i>Informes vndecim</i>	II	17	55	S	2	40	5
		II	19	55	E	1	0	5
		II	21	55	P	1	20	5
		II	23	15	T	3	20	5
		II	24	15		1	15	5
	GEMINI.							
1	<i>In ca præc. Rasalgeuse</i>	♊	14	15		9	40	2
2	<i>In capite sequenti</i>	♊	17	35	E	6	15	2
3	<i>In sinistro cubi. præce.</i>	♊	7	35		10	0	4
4	<i>In sinistro brachio</i>	♊	9	35	N	7	20	4
5	<i>In scapulis</i>	♊	12	55		5	30	4
6	<i>In dextro humero</i>	♊	14	55		4	50	4
7	<i>In finist. hume. sequētis</i>	♊	17	35	T	2	40	4
8	<i>In dext. late. anteedē.</i>	♊	12	35		2	40	5
9	<i>In finist. latere sequens</i>	♊	14	5	R	3	0	5
10	<i>In sinistro genu præce.</i>	♊	3	55		1	30	3
11	<i>In finist. genu sequens</i>	♊	12	35	M	0	30	3
12	<i>In sinistro bubone</i>	♊	9	5	M	2	30	3

GLOBI COELESTIS.

Nu me.	Stellæ.	Longi.			Latitu.			Mā gni.
		S.	G.	M.	P.	G.	M.	
13	In cavitate dextra	♄	12	15	E	6	0	3
14	In pede præceden.	♄	27	35		1	30	4
15	In eodem sequens	♄	29	5		1	16	4
16	In extremo	♄	1	5		3	30	4
17	In summo seq.	♄	2	55		7	30	3
18	In infimo pedis	♄	5	35	I	10	30	4
		II	25	5		0	40	4
		II	27	25	S	5	50	4
		♄	6	5	M	2	15	5
Informes septem		♄	19	15		2	20	5
		♄	17	15	E	3	20	5
		♄	16	55		4	30	5
		♄	21	35	R	2	40	4
CANCER.					S			
1	In pect. med præsepe	♄	1	15		0	40	ne
2	Quadrila. du. præ. bor.	♄	28	35		1	15	4
3	Australior	♄	28	55	M	1	10	4
4	Sequentium borealior	♄	1	15	S	2	40	4
5	Australior Asini.	♄	2	15	M	0	10	4
6	In Chele seu bra. Aust.	♄	2	25		5	30	4
7	In brachio Septentrio.	♄	29	15	S	11	50	4
8	In extremo pedis Borei	♄	23	35		1	0	3
9	In extremo austrini	♄	28	5	M	7	3	4
Informes quatuor		♄	10	35		2	20	4
		♄	12	35		5	40	4
		♄	4	55	S	4	50	5
		♄	7	55		7	15	5

DE COMPOSITIONE

Nu me. n	Stelle	Longi.			Latitu.			Ma gnit.
		S.	G.	M.	P.	G.	M.	
	L E O							
1	In naribus	Ω	9	15	E	10	0	4
2	In biatu	Ω	12	15		7	30	4
3	In cap. duarū borealior	Ω	15	15	P	12	0	3
4	Australior	Ω	15	5		9	30	3
5	In ceruice triū boreal.	Ω	21	5	T	11	0	3
6	Media ceruix Ω	Ω	23	5		8	30	2
7	Australis	Ω	21	35	E	4	30	3
8	Cor Ω rex Basil. Kalb	Ω	23	25		0	10	1
9	In pect. Austr. (Ele.	Ω	24	25	M	1	50	4
10	Antecedens cor Ω	Ω	20	55		0	50	5
11	In genu dext. priori	Ω	18	15	E	0	0	5
12	In Drace dextra	Ω	15	5		3	40	6
13	In genu finist. anterio	Ω	18	15	R	4	10	4
14	In drace sinistra	Ω	23	25	M	4	15	4
15	In sinistra axilla	♊	0	5		0	10	4
16	In ventre triū antece.	Ω	23	55	S	4	0	6
17	Sequentium Borealior	♊	3	55	E	5	20	6
18	Australior	♊	3	15	P	2	20	6
19	In lūbis duarū præce.	♊	2	15		12	15	5
20	Sequens	♊	5	5	T	13	40	2
21	In clune boreal. duarū	♊	5	15		11	30	5
22	Austrina	♊	7	15	E	9	40	3
23	In posteriori coxa	♊	11	15		5	50	3
24	In cauitate	♊	12	35	N	1	15	4
25	In posteriori cubito	♊	12	35	M	0	50	4
26	In pede posteriori	♊	11	35	E	3	0	5
27	In ext. cau. Den. eleced	♊	15	25	S	12	50	E

GLOBI COELESTIS.

Nu me.	Stellæ.	Longi.			Latitu.			Mag gni.
		S.	G.	M.	P.	G.	M.	
		Ω	26	55	E	13	20	5
		Ω	29	5	P	15	30	5
		♊	7	25		1	10	4
		♊	8	5	M	0	30	5
	Informes octo	♊	9	55	E	2	40	5
		♊	15	45	S	30	0	ne
		♊	15	25	E	25	0	ob
		♊	19	25	P	25	30	ob
	VIRGO				T			
1	In sum. ca. du præ. au	♊	17	15	E	4	35	5
2	Sequens Borealior	♊	17	55	N	5	40	5
3	In vultu duarū Sept.	♊	21	35	T	8	40	5
4	Australis	♊	21	5	R	5	30	5
5	In ext. alæ aust. et fin.	♊	19	55	I	0	50	3
6	In finist. ala. 4. præce.		29	5	O	1	40	3
7	Alterâ sequens	♋	4	5	N	2	50	3
8	Tertia	♋	8	5	♄	2	50	5
9	Ultima	♋	11	55		1	40	4
10	In dext. lat. sub cingu.	♋	5	15	L	8	30	3
11	In de. et bo. ala tri. pr.	♊	25	5		13	50	5
12	Reliquar. duar. austr.	♋	1	5	I	11	40	6
13	Borealior Vindemiatr.	♋	3	5	S	15	10	3
14	In finist. ma. spi. Azi.	♋	17	35	M	2	0	1
15	In perizo. & in clu. de.	♋	15	45	S	8	40	3
16	In fini. coxa quat. præ.	♋	17	15	E	2	20	5
17	Australior	♋	17	55		0	20	6
18	Sequent. dua. borealior	♋	20	55	P	1	30	4
19	Austrina	♋	18	55	T	0	20	5
20	In genu sinistro	♋	22	35	E	1	30	5
21	In postre. coxæ dextræ	♋	18	55	N	8	30	5

DE COMPOSITIONE

Nu me.	Stelle	Longi.			Latitu.			Ma gni.
		S.	G.	M.	P.	G.	M.	
22	Media in syrmate	II	27	35	T	2	30	1
23	Austrina	II	28	15		2	40	4
24	Boreal.	II	29	15	R	II	40	4
25	In sin. & austrin. ped.	m	0	55		0	30	4
26	In dextro & boreo.	m	3	35		9	50	3
		II	5	35	M	3	30	5
		II	9	55	E	3	30	5
		II	13	10		3	20	5
	Informes sex	II	18	5	R	7	20	6
		II	19	5	I	8	20	5
		R	20	55	D	7	50	6
	LIBRAE.							
1	In extrema austr. chele	m	8	55	S	0	40	2
2	Borealior	m	7	55		2	30	5
3	In extre. boreali chele	m	13	5		8	30	2
4	Præcedens	m	8	35	E	8	30	5
5	In medio austrinæ	m	14	55		2	40	4
6	Præcedens	m	12	15	P	1	15	4
7	In media borealis	m	18	25	T	3	45	4
8	Sequens	m	23	55		4	30	4
		m	17	5	E	9	0	5
		m	24	35	N	6	40	4
		m	25	15	T	9	15	4
		m	23	25	R	5	30	6
	Informes nouem	m	21	15	I	2	0	4
		m	22	5	o	1	30	5
		m	13	55	M	7	30	3
		m	22	5	E	8	10	4
		m	22	55		9	40	4

GLOBI COELESTIS.

Num. me.	Stellæ	Longi.		Latitu.		Magni.
		S.	G. M.	P.	G. M.	
SCORPII						
1	In fronte triū Boreal.	m	27 15	S	1	20 3
2	Media	m	26 35	M	1	40 3
3	Australis	m	26 15		5	0 3
4	Australior & in pede	m	26 55	E	7	50 3
5	Duarū cōiunctarū bor.	m	27 55	S	1	40 4
6	Australis	m	28 15	E	0	30 4
7	In corpore triū præce.	+	2	35	M	3 45 3
8	Media Ant cor Scorp	+	3	35	E	4 0 2
9	Sequens (præced.	+	5	25	R	5 30 3
10	In vltim acetabu dua	+	0	15	E	6 10 5
11	Sequens	+	1	25		6 40 5
12	In primo corp. spōdylo	+	9	25	D	11 0 3
13	In secundo	+	8	55		15 0 4
14	In tertio duplici bore	+	10	55	I	18 40 4
15	Austrina	+	11	5		18 0 3
16	In quarto	+	14	5	O	19 30 3
17	In quinto	+	19	5		18 50 3
18	In sexto	+	21	25	N	16 40 3
19	In sept. q̄ proxi. aculeo	+	19	55		15 10 3
20	In ipso acu. dua sequēs	+	18	25	A	13 20 3
21	Præcedens	+	17	55		13 30 4
		+	22	5		13 15 18
	Informes tres	+	16	25		6 10 5
		+	20	25	L	4 10 5
SAGITTARII						
1	In cuspide Sagittæ	+	25 25		6	30 3
2	In manubr. fin. manus	+	28 35	I	6	30 3
3	In australi parte arcus	+	28 55		10	50 3

DE COMPOSITIONE

Nu me.	Stellæ	Longi.		Latitu.			Ma gni.	
		S.	G. M.	P.	G.	M.		
4	In septen. duar. austral	→	29	55	S	1	30	3
5	Boreal in extre arcus	→	27	35	M	2	50	4
6	In humero sinistro	↖	6	15		3	10	3
7	Præcedens in iaculo	↖	3	55	E	3	50	4
8	In oculo nebulosa dup.	↖	6	5	S	0	45	ne
9	In capite triū præced.	↖	9	35	E	2	10	4
10	Media	↖	8	35	P.	1	30	4
11	Sequens	↖	10	5	S	2	0	4
12	In bor: cont. triū austr.	↖	12	15	E	2	50	4
13	Media	↖	13	15	P	4	30	4
14	Borea	↖	13	45	T	6	40	4
15	Sequens (boreal.	↖	16	35	E	5	30	6
16	In austr. cōtact. duarū.	↖	20	25	N	5	30	5
17	Australis	↖	18	35	T	2	0	6
18	In humero dextro	↖	13	15	M	1	50	5
19	In dextro cubito	↖	15	45		2	50	5
20	In scapulis	↖	10	55	E	2	30	5
21	In armo	↖	8	35		4	30	4
22	Sub axilla	↖	7	15	R	6	45	3
23	In suffragine fin prio.	↖	8	35	L	23	0	2
24	In genu eiusdē cruris	↖	7	55	D	18	0	2
25	In poster dext. suffra.	→	27	35	L	13	0	3
26	In sinistra scapulo	↖	18	15	O	13	30	3
27	In anteriori dext. genu	↖	17	35	N	20	10	3
28	In edu. cau. 4. bo. la. pr.	↖	19	25	A	4	50	5
29	Sequens	↖	19	45		4	50	5
30	Austrini præced.	↖	19	25	L	5	50	5
31	Sequens	↖	20	35	L	6	30	5
32	Circa vngulā fin. poste.	↖	29	45	S	22	30	3

GLOBI COELESTIS.

Nu me.	Stellæ	Longi.		Latitu.		Ma gni.
		S.	G. M.	P.	G. M.	
CAPRICORNI						
1	In præ. cornu triū bor.	♊	28 15		7 30	3
2	Media	♊	28 35		6 40	6
3	Australis	♊	28 15	8	5 0	3
4	In extr. sequēt cornu	♊	29 55		8 0	6
5	In rictu trium austral.	♊	29 55	E	0 45	6
6	Reliquarū dua præce.	♊	29 35		1 45	6
7	Sequens	♊	29 45	P	1 30	6
8	Sub oculo dextro	♊	28 5		0 40	5
9	In ceruice duar. bore.	♋	2 35	T	4 50	6
10	Australis	♋	2 45	M	0 50	5
11	In dextro genu	♋	1 45	E	6 30	4
12	In fini genu suffracto.	♋	2 35		8 40	4
13	In sinistro humero	♋	7 35	R	7 40	4
14	Sub aluo dua. præced.	♋	11 5	M	6 50	4
15	Sequens	♋	11 15	E	6 0	5
16	In med. corp. triū seq.	♋	9 35	R	4 15	5
17	Reliquar. præce. Aust.	♋	7 35		4 0	5
18	Septentrionalis	♋	7 35	I	2 50	5
19	In dorso duar. anteced.	♋	7 15	D	0 0	4
20	Sequens	♋	11 55	L	0 50	4
21	In austr. spi. antece. du.	♋	14 15	O	4 45	4
22	Sequens	♋	15 55	N	4 30	4
23	In educt. caud. 2. præce.	♋	15 45	A	2 10	3
24	Sequēs (Deneb alchedi)	♋	17 15	L	2 0	3
25	In bor. par. cau. q̄tu. præ.	♋	17 45		2 20	4
26	Reliquarū triū Australis	♋	19 35	I	5 0	5

DE COMPOSITIONE

Nu me.	Stellæ	Longi.			Latitu.			Ma gni.
		S.	G.	M.	P.	G.	M.	
27	Media	☉	18	35	S	2	50	5
28	Borea in extre. caudæ	☉	19	35	S	4	20	5
AQUARI								
1	In capite	☉	21	15	E	15	45	5
2	In hume dext. clarior	☉	27	15		11	0	3
3	Obscurior	☉	26	5	P	9	40	5
4	In humero sinistro	☉	17	25		8	50	3
5	Sub axilla	☉	18	15	T	6	15	5
6	Sub sin. manu in veste	☉	8	35		5	30	3
7	Media (sequens 3)	☉	7	5		8	0	4
8	Præcedens	☉	5	35		8	40	3
9	In cubito dextro	☿	0	25	E	8	45	3
10	In dext. manu boreali.	☿	2	35		10	45	3
11	Reliqua. dua. aust. præ.	☿	2	55		9	0	3
12	Sequens	☿	4	15	N	8	30	3
13	In dext. coxa dua præ.	☉	27	5		3	0	4
14	Sequens	☉	27	55		3	10	5
15	In dextro clune	☉	29	35	M	0	50	4
16	In sin. clune dua. Aust.	☉	22	35		1	40	4
17	Septentrionalis	☉	24	5	S	4	0	6
18	In dext. ti. Aust. Scheat	☿	2	35	M	7	30	3
19	Borealis	☿	2	15	E	5	0	4
20	In sinistra coxa	☉	28	35	R	5	40	5
21	In sin. tibia dua. austr.	☉	28	15	M	10	0	5
22	Septent. sub genu	☉	29	45	E	9	0	5
23	In fusi aquæ à ma. pri.	☿	0	55	S	2	0	4
24	Sequens australis	☿	5	54	E	0	10	4
25	Seq. in pri flexu aquæ	☿	8	35	M	1	0	4
26	Sequens	☿	10	55	E	0	30	4

In ab.

GLOBI COELESTIS.

Nu me.	Stellæ	Longi.			Latitu.			Ma gni.
		S.	G.	M.	P.	G.	M.	
27	In altero flexu austr.	♋	11	15	R	1	40	4
28	Sequentiū duarum bo	♋	9	55		3	30	4
29	Australis	♋	10	25		4	10	4
30	In austrum auulsa	♋	11	5	I	8	15	5
31	Post hanc dua. cō. præ.	♋	14	35		12	0	5
32	Sequens	♋	14	5	D	10	50	5
33	In tertio aquæ flexu	♋	12	35	I	14	0	5
34	Media (triū borea.	♋	13	35		14	45	5
35	Sequens	♋	14	5	O	15	40	5
36	Sequentiū fimi. triū bo.	♋	7	55		14	10	4
37	Media	♋	8	25	N	15	0	4
38	Australis	♋	9	15	A	15	45	4
39	In vlt. inflex. triū præ.	♋	2	45		14	50	4
40	Sequēs duarū austral.	♋	3	35	L	15	20	4
41	Borealis	♋	4	5		14	0	4
42	Vltima aquæ fomahāt	♋	20	55		23	0	1
		♋	17	35	I	15	30	4
	Informes tres	♋	20	35	S	14	20	4
		♋	19	55		18	15	4
	PISCIVM				S			
1	In ore piscis præced.	♋	12	35		9	15	4
2	In occipi. duarū austr.	♋	15	5	E	7	30	4
3	Boreal.	♋	16	55		9	20	4
4	In dorso duarum præ.	♋	19	5	P	9	30	4
5	Sequens	♋	21	35		7	30	4
6	In aliud præced.	♋	16	55	T	4	30	4
7	Sequens	♋	20	35		2	30	4
8	In cauda	♋	26	55	E	6	20	4
9	In lino eius pri. à cauda	♋	1	55		5	45	6

DE COMPOSITIONE

Nu- me.	Stellæ	Longi.		Latitu.		Ma- gni.
		S.	G.M.	P.	G. M.	
10	Sequens	✓	3 55	N	2 45	6
11	Triū lucidarū præced.	✓	8 5	S	2 15	4
12	Media	✓	11 25	E	1 10	4
13	Sequens	✓	13 55	M	1 20	4
14	In flexura duarū bo.	✓	13 15	E	2 0	6
15	Australis	✓	13 55	R	5 0	6
16	Post flexionē triū præ.	✓	17 55		2 20	4
17	Media	✓	19 35	I	4 40	4
18	Sequens	✓	21 35	D	7 45	4
19	In nexu ambo. linorū	✓	23 25	I	8 30	3
20	In bo. lino à cōnex. præ	✓	21 25	O	5 20	4
21	Post hanc triū austral.	✓	21 5	S	1 55	5
22	Media	✓	21 15	E	5 20	3
23	Borea triū & vlt. in li.	✓	21 25	P	9 0	4
24	In ore seq. pis. dua. bo.	✓	22 55	F	21 45	5
25	Australis	✓	22 35	E	21 40	5
26	In capite trium sequēs	✓	19 35	N	20 0	6
27	Media	✓	18 35		19 55	6
28	Præcedens	✓	17 55	T	23 0	6
29	In aust. spina triū præ.	✓	16 35	R	14 20	4
30	Media	✓	17 15	L	13 0	4
31	Sequens trium	✓	13 35	O	12 0	4
32	In aluo duarū borea.	✓	23 5	N	17 0	4
33	Australior	✓	20 15	A	15 20	4
34	In spina seq. prope cau.	✓	20 55		11 45	4
		✕	22 5	M	2 40	4
	Informes quatuor	✕	23 5	E	2 30	4
		✕	21 35	R	5 50	4
		✕	23 15	I	5 30	4

GLOBI COELESTIS.

Nu me.	Stellæ	Longi.			Latitu.			Ma gni.
		S.	G.	M.	P.	G.	M.	
CETVS								
1	In extremitate naris	♄	8	35	D	7	45	4
2	In mā. seq. tri. Menkar	♄	8	35	O	12	20	3
3	Media in ore	♄	3	35	N	11	30	3
4	Præcedēs triū in gena	♄	1	25	A	14	0	3
5	In oculo	♄	1	5	L	8	10	4
6	In capillamēto boreal.	♄	3	35	I	6	20	4
7	In iuba præced.	♃	28	35	S	4	10	4
8	In pect. 4. præced. bor.	♃	22	55		24	30	4
9	Australior	♃	24	15	M	28	0	4
10	Sequentium boreal.	♃	27	35		29	10	4
11	Australior	♃	27	55	E	27	30	3
12	In corpore triū media	♃	12	55		25	20	3
13	Australior	♃	13	55		30	30	4
14	Boreal. Batakaitos	♃	15	55		20	0	3
15	Ad eandē duarū seq.	♃	10	35		15	20	3
16	Præcedens	♃	5	55		15	40	3
17	In cau. quadril seq. bo.	♃	2	35	R	11	40	5
18	Austral.	♃	1	35		13	40	5
19	Antecedētīū reliq. bo.	♃	0	15		13	0	5
20	Austral.	♃	29	55		14	0	5
21	In extre. septen. caudæ	♃	25	15		19	40	3
22	In ex. au. Denebkaitos	♃	26	35	I	20	20	3
ORION								
1	In capite	♃	17	55		14	0	ne
2	In hum. dex. Bedelgēse	♃	22	55		17	0	1
3	In hume. sin. Bellatrix	♃	11	15		17	30	2
4	Sequens	♃	15	55		18	0	4
5	In dextro cubito	♃	25	15	D	14	30	4

DE COMPOSITIONE

Nu me.	Stellæ	Longi.		Latitu.		Ma gni.
		S.	G.M.	P.	G. M.	
6	In vlna dextra	II	28 15		11 50	6
7	In dex.ma. 4. austr. seq	II	27 25		10 40	4
8	Præcedens	II	26 55		9 45	4
9	Septentrio. lateris seq.	II	27 15	I	8 15	6
10	Præcedens	II	27 35		8 15	6
11	In colorobo dua. pr.e.	II	22 35	O	3 45	5
12	Sequens (Etam seq.	II	25 15	N	3 15	5
13	In dorso. 4. ad lineã re	II	18 25		19 40	4
14	Secundo præced	II	17 15	A	20 0	6
15	Tertio præced.	II	16 15		20 20	6
16	Quarto præced.	II	15 5	L	20 40	5
17	In clypeo. 9. boreal.	II	11 25		8 0	4
18	Secunda	II	10 15	I	8 10	4
19	Tertia	II	8 55		10 15	4
20	Quarta	II	7 15	S	12 50	4
21	Quinta	II	6 5		14 15	4
22	Sexta	II	5 25	M	15 50	3
23	Septima	II	5 45		17 10	3
24	Octava	II	6 15	E	20 20	3
25	Nona max. australis	II	7 15		21 30	3
26	In baltheo præced.	II	16 15	R	24 10	2
27	Media	II	18 15		24 50	2
28	Sequens	II	19 5	I	25 40	2
29	In manubrio ensis	II	14 45		25 50	3
30	In ense boreal.	II	17 45		28 40	4
31	Media	II	17 35	D	29 40	3
32	Australis	II	17 55		29 50	3
33	In ex. ensis duarũ seq	II	18 35		30 40	4
34	Præcedens	II	17 5	I	30 50	4
35	In si pe. Alg. & Rigel	II	10 45		31 30	5

GLOBI COELESTIS.

Nu me.	Stellæ	Longi.			Latitu.			Ma gni
		S.	G.	M.	P.	G.	M.	
36	In tibia sinistra	II	11	55		30	15	4
37	In sinistro calcaneo	II	14	15	O	31	10	4
38	In dextro genu FRIDANI	II	21	5		33	30	3
1	Pedi si. Ori. et pri flu. cō.	II	9	15	N	31	50	4
2	Influxia ad crus Ori. bo.	II	9	45		28	15	4
3	Duarum sequens	II	8	55		29	50	4
4	Præcedens	II	5	35		28	15	4
5	Duarum sequens	II	4	5	A	25	50	4
6	Præcedens	II	1	5		25	20	4
7	Sequens trium	♂	27	15		26	0	4
8	Media	♂	26	35		27	0	4
9	Præcedens	♂	23	45	L	27	50	4
10	Sequens ex quarta	♂	17	55		32	50	3
11	Præcedens	♂	15	35		31	0	4
12	Tertio sequens	♂	15	5	I	28	50	3
13	Antecedens	♂	13	5		28	0	3
14	Seq. rurs. ex quatuor	♂	8	5		25	30	3
15	Præcedens	♂	5	45		23	50	4
16	Præcedens hanc	♂	3	5		23	10	3
17	Præced. has quatuor	♂	1	25	S	23	15	4
18	In cōuer. flu. attingēs	γ	26	5		32	10	4
19	Sequens Angetenar	γ	26	15		34	50	4
20	Sequentiū trium præ	γ	29	45	M	38	30	4
21	Media	♂	4	45		38	10	4
22	Sequens	♂	8	25		39	0	5
23	In quadril. duarū bo.	♂	12	15		41	30	4
24	Austrina	♂	12	25		42	30	4
25	Sequētis late. antece.	♂	13	5	E	43	10	4
26	Sequens	♂	15	35		43	20	4

DE COMPOSITIONE

Nu me	Stellæ.	Longi.			Latitu.			Ma gni
		S.	G.	M.	P.	G.	M.	
27	Versus ortū cōiun. du.	γ	25	5		50	20	4
28	Austral.	δ	25	55		51	45	4
29	In infle. du. seq. Beemim	δ	19	5	R	53	50	4
30	Antecedens	δ	16	45		53	10	4
31	In reliqua distātia triū	δ	8	45		53	0	4
32	Media	δ	5	45	I	53	30	4
33	Præcedens	δ	2	45		52	0	4
34	Extre. flu. Acarnar	γ	21	5		53	30	1
LEPORIS					D			
1	In aurib. præced bore.	II	10	35		35	0	5
2	Austral.	II	10	45	I	36	30	5
3	Sequentis lateris bore.	II	12	15		35	40	5
4	Austral.	II	12	15		36	40	5
5	In mento	II	10	5	O	39	40	4
6	In ex. ped. sinist. prioris	II	7	5		45	15	4
7	In medio corpore	II	16	25	N	41	30	3
8	Sub aluo	II	15	45		44	20	3
9	In post. pedib. du. præ.	II	21	55	A	44	0	4
10	Australior	II	19	55		45	50	4
11	In lumbis	II	20	55		38	20	4
12	In extrema cauda	II	23	35	L	38	10	4
CANIS								
1	In ore Asche. aliemini	ϑ	8	35		39	10	1
2	In auribus	ϑ	10	35		35	0	4
3	In capite	ϑ	12	15	I	36	30	5
4	In collo. duarū boreal.	ϑ	14	15		37	45	4
5	Austral.	ϑ	16	15		40	0	4
6	In pectore	ϑ	11	25	S	42	40	5
7	In genu dex. duarū bo	ϑ	7	5	M	41	15	5

A. S.

GLOBI COELESTIS.

Nu me.	Stellæ	Longi.			Latitu.		Ma gnit.	
		S.	G.	M.	P.	G.		M.
8	Austral.	♄	6	55		42	30	5
9	In extremo prio. pedis	♄	1	55		41	20	3
10	In genu sinist. du. præ.	♄	5	35		46	30	5
11	Sequens	♄	7	5	E	45	50	5
12	In hume. sinist. du. seq.	♄	15	35		46	0	4
13	Præcedens	♄	12	35		47	0	5
14	In coxa sinistra	♄	17	35	R	48	45	3
15	Sub aluo inter foemora	♄	14	35		51	30	3
16	In cavitate pe. dextri	♄	13	55		55	10	4
17	In extremo eiusdem	♄	0	35		53	45	3
18	In extrema cauda	♄	23	5		50	40	3
		♄	10	25	I	25	15	4
		♄	0	55		61	30	4
		♄	2	15	D	58	45	4
		♄	3	55		57	0	4
		♄	5	5		56	0	4
	Informes undecim	♄	18	55		55	30	4
		♄	21	15	I	57	40	4
		♄	23	15		59	30	4
		♄	19	55	O	59	40	4
		♄	16	55		57	40	4
		♄	13	5		59	30	4
	CANICULAE							
1	In ceruice	♄	15	55	N	14	0	4
2	In fœ. procyõ Algom.	♄	20	5		16	10	1
	NAVIS							
1	In extre. naue du. præ.	♄	1	15	A	42	40	5
2	Sequens	♄	5	15		43	20	3
3	In puppi duarũ boreal.	♄	29	45		44	0	4
4	Austral.	♄	29	45	L	46	0	4

DE COMPOSITIONE

Nu me.	Stellæ.	Longi.		Latitu.		Ma gni.
		S.	G. M.	P.	G. M.	
5	Præcedens duas	♄	26 15		45 30	4
6	In medio scu. Markeb	♄	27 15	I	47 15	4
7	Sub scuto præced. triū	♄	26 15		49 30	4
8	Sequens	♄	0 15		49 30	4
9	Media	♄	29 25	S	49 15	4
10	In extre. gubernaculo	♄	4 55		49 50	4
11	In cari. pup. duarū bor.	♄	24 5	M	53 0	4
12	Austral.	♄	24 5		58 40	3
13	In soleo puppis boreal.	♄	1 5		55 30	5
14	In eodē trium præced.	♄	3 5		58 30	5
15	Media	♄	4 15	E	57 15	4
16	Sequens	♄	7 25		57 45	4
17	Sequens in transtro	♄	12 0		58 20	2
18	Sub hac duarū præce.	♄	4 9		60 0	5
19	Sequens	♄	11 55		59 20	5
20	Duarū stellā trās. præ.	♄	14 5		56 40	5
21	Sequens (trium	♄	15 15		57 0	5
22	In scu. & sta. ma. bor.	♄	26 35	R	51 30	4
23	Media	♄	27 5		55 30	4
24	Austral.	♄	24 55		57 10	4
25	Sub his dua. cōiun. bo.	♄	0 5	I	60 0	4
26	Austral.	♄	29 55		61 15	4
27	In medio ma. du. aust.	♄	21 5	D	51 30	4
28	Boreal.	♄	20 15		49 0	4
29	In sum. veli du. antece.	♄	18 55		43 20	4
30	Sequens	♄	19 55		43 30	4
31	Sub tertia q̄ seq. scutū	♄	6 5	I	54 30	2
32	In sectione instrati.	♄	8 25		51 15	2
33	Inter remos in carina	♄	2 35		63 0	4

GLOBI COELESTIS.

Nu me.	Stellæ	Longi.			Latitu.			Ma gni.
		S.	G.	M.	P.	G.	M.	
34	Quæ sequitur b̄ac ob.	Ω	9	55	0	64	30	6
35	Lucida sequens	Ω	20	55		63	50	2
36	Infra carinam austral.	Ω	29	25	Λ	0	40	2
37	Sequen triū antecedēs	♊	6	5		65	40	3
38	Media	♊	12	20	A	65	50	3
39	Sequens	♊	16	55		65	50	2
40	Sequent. duar. ad sect.	♊	21	55	L	62	50	3
41	Sequens (præced.	♊	28	55		62	51	3
42	In temone boreo præ-	♈	22	55	I	65	50	4
43	Sequens (ced.	♈	11	5		65	40	3
44	In reliquo temone præ.	♈	8	5		75	0	2
45	Sequens (Canobus	♈	19	55		71	50	3
HYDRÆ					S			
2	In ca. 5 præ. du. in na.	Ω	4	55	M	15	0	4
1	Boreal. & in oculo	Ω	6	15		12	30	4
3	Sequen. du bo. in occip.	Ω	6	25		11	30	4
4	Austral. in hiatu	Ω	6	25		14	45	4
5	Sequens in gena	Ω	8	25	E	12	0	4
6	In product. cervicis du	Ω	11	15		11	50	5
7	Sequens (arū præ.	Ω	14	15		13	40	4
8	In flexu colli tri. media	Ω	19	15	R	15	20	4
9	Sequens	Ω	21	35		14	50	4
10	Austral. (boreal.	Ω	19	15		17	10	4
11	Ab austro dua. cōiun.	Ω	20	5		19	45	6
12	Lucida sequ. Alphard	Ω	20	55		20	30	2
13	Post flex. col. tri. præc.	Ω	26	55	I	26	30	4
14	Sequens	♊	29	35		26	0	4
15	Media	♊	2	5	D	23	35	4

P

Præ

DE COMPOSITIONE

Nu me.	Stellæ	Longi.		Latitu.		Ma gni.
		S.	G. M.	P.	G. M.	
16	Præcedēs trium in re-	♊	8 55		24 40	3
17	Media (Etam lineam	♊	10 55		23 0	4
18	Sequens	♊	13 55		22 10	3
19	Sub base cra. dua. bor.	♊	22 25	I	25 45	4
20	Austral.	♋	23 15		30 10	4
21	Præcedēs harū in tri.	♋	3 5	O	31 20	4
22	Austral.	♋	5 25		33 10	4
23	Sequens	♋	7 5		31 40	3
24	Post coruū prox. cau.	♌	20 55		13 40	4
25	In extrema cauda	♌	4 25	N	17 40	4
	Informes duæ	♌	3 35		23 15	3
		♌	1 55		26 0	3
	CRATERIS				A	
1	In ba. cra. q̄ & by. cō.	♊	17 15		23 0	4
2	In media crat. austral.	♊	23 25		19 30	4
3	Boreal.	♊	20 55	L	18 0	4
4	In austral. circūse. orifi.	♊	26 55		18 30	4
5	In boreal.	♊	20 15	I	13 40	4
6	In australi ansa	♋	0 5		16 40	4
7	In borea	♊	22 35		11 50	4
	CORVI				S	
1	In rostro cois hydræ	♋	6 15	M	21 40	3
2	In ceruice	♋	5 15		19 40	3
3	In pectore	♋	7 35		18 10	5
4	In ala dextra Algorab	♋	9 25		14 50	3
5	In sinist. duarū antece.	♋	3 35	E	12 30	3
6	Sequens	♋	7 55		11 45	4
7	In extremo pede com- (munis hydræ	♋	11 25		18 10	3

GLOBI COELESTIS.

Nu me.	Stellæ	Longi.		Latitu.		Ma gni.		
		S.	G. M.	P.	G. M.			
CENTAVRI								
1	In capite. 4. Austral.	R	1	25		21	40	5
2	Boreal.	R	0	55		13	50	5
3	Mediantiu duar. præ.	R	0	5		20	30	5
4	Sequens	R	0	55	R	20	0	5
5	In humero sinistro	R	7	5		25	40	3
6	In humero dextro	R	6	35		22	30	3
7	In armo sinistro	R	0	5	L	27	30	4
8	In scuto qua. præ. bo.	R	9	5		22	20	4
9	Austral. (mita. scu.	R	10	5	D	23	45	4
10	Reliquarū dua. in sum	R	7	55		18	15	4
11	Austral.	R	13	25		20	50	4
12	In latere dex. tri. præ.	R	4	15		28	20	4
13	Media	R	3	55	L	29	20	4
14	Sequens	R	6	5		28	0	4
15	In brachio dextro	R	7	15		26	30	4
16	In dextro cubito	R	13	45	O	25	15	3
17	In extrema manu dex.	R	18	25		24	0	4
18	In educt. corpo. huma.	R	8	55	N	33	30	3
19	Duarū obscur. sequēs	R	8	35		31	0	5
20	Præcedens	R	7	25	A	30	20	5
21	In ductu dorfi	R	28	5		34	50	5
22	Antec. hãc in dor. equi	R	29	55	L	37	40	5
23	In lumbis triū sequens	R	26	45		40	0	3
24	Media	R	25	55	I	40	20	4
25	Præcedens	R	23	35		41	0	5
26	In dex. coxa du. conti-	R	25	35		46	10	2
27	Sequēs (qua. præced.	R	29	25		46	45	4

DE COMPOSITIONE

Nu me.	Stellæ	Longi.		Latitu.		Mag gni.
		S.	G. M.	P.	G. M.	
28	In pectore sub ala equi	R	9 25	S	40 45	4
29	Sub alio duarū præce	R	7 15	M	43 0	2
30	Sequens	R	8 35		43 45	3
31	In cavo pedis dextri	R	0 55	E	51 10	2
32	In sura	R	6 15		51 40	3
33	In cavo pedis sinistri	R	20 15	R	55 10	4
34	Sub musculo eiusdem	R	2 5		55 20	2
35	In sum. dext. pede prio.	R	29 15	I	41 10	1
36	In genu sinistro	R	15 5		45 20	2
37	De foris sub foem. dex. LVPI.	R	5 35	D	49 10	3
1	In sum. adma. centauri	R	18 55		24 10	3
2	In cavo eiusdē pedis	R	16 45	I	29 10	3
3	In armo duarū præce.	R	18 55		21 15	4
4	Sequens	R	25 5		21 0	4
5	In medio corpore	R	23 55		25 10	4
6	In alio	R	21 5	O	27 0	5
7	In coxa (boreal	R	21 45		29 0	5
8	In ductucoxæ duarum	R	25 35		28 30	5
9	Austral.	R	24 35	N	30 0	5
10	In summo lumbo	R	26 15		33 10	5
11	In extrema cauda trium	R	12 55		31 20	5
12	Media (austral	R	12 45		30 0	4
13	Septentrionalis trium	R	13 55	A	29 20	4
14	In cing duarū austral.	R	29 45		17 0	4
15	Boreal.	R	0 15		15 20	4
16	In rictu duarū præce.	R	26 35		13 30	4
17	Sequens (austral.	R	27 35	E	11 50	4
18	In priore pede duarū	R	18 15		11 30	4

Boreal

GLOBI COELESTIS.

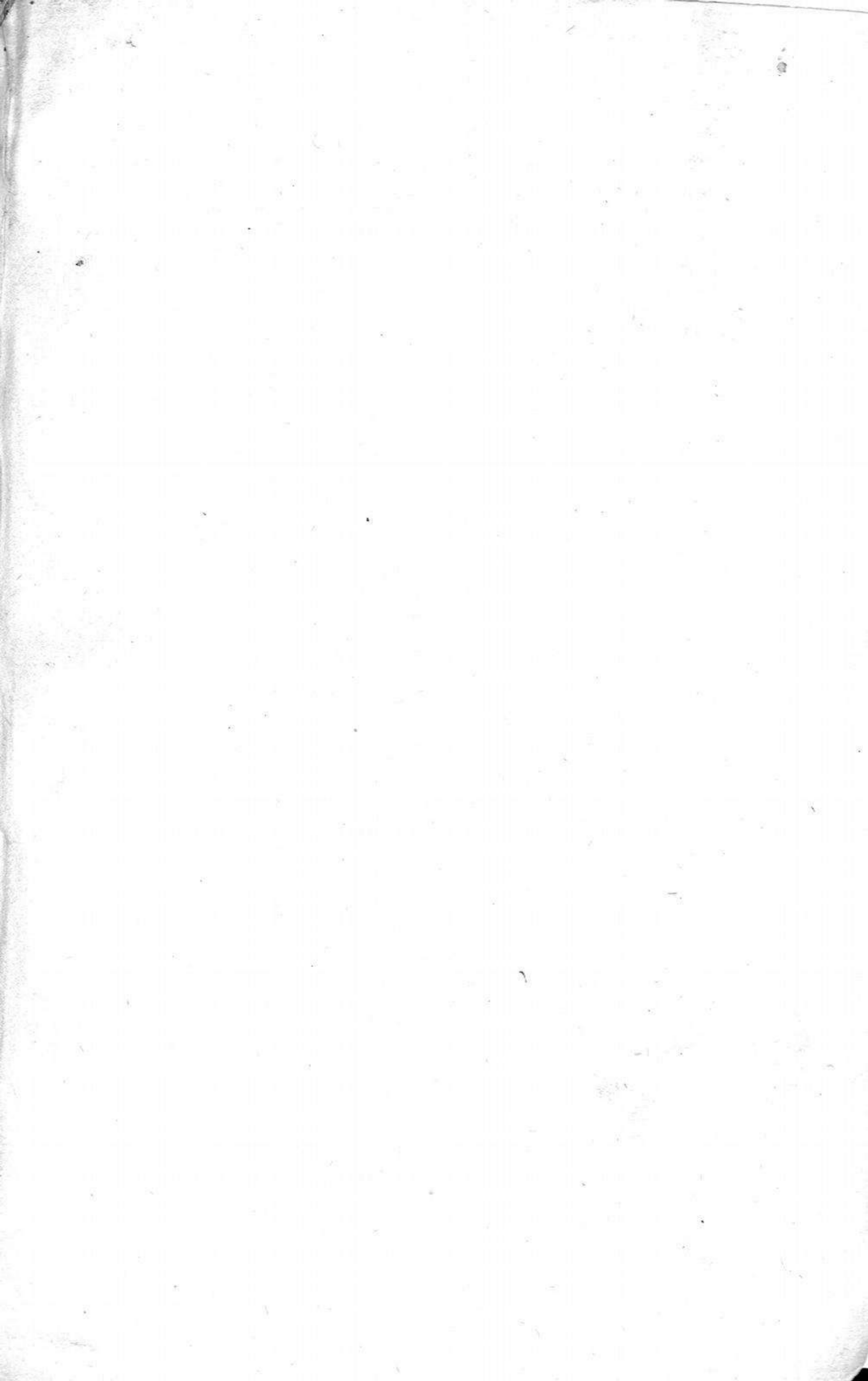
Nu me.	Stellæ	Longi.		Latitu.		Ma gni.
		S.	G. M.	P.	G. M.	
19	Boreal. ARAE.	II	17 25	I	10 0	4
1	In basi duarum boreal.	II	18 35		22 40	5
2	Austral.	II	21 15		25 45	4
3	In media arula	II	17 5		26 30	4
4	In foculo trium boreal.	II	11 35		30 20	5
5	Reliquar. dua cõtigua.	II	16 5	S	34 10	4
6	Boreal. (austra.	II	15 55		33 20	4
7	In media flamma	II	11 45		34 0	3
CORONA MERIDI.						
1	Præce. ad ambi. au. fo.	II	0 5	M	21 30	4
2	Sequens	II	2 35		21 0	5
3	Sequens hanc	II	4 5		20 20	5
4	Sequens hanc (Sagit.	II	5 45		20 0	4
5	Sequens hanc ante genu	II	7 5		18 30	5
6	Boreal. in genu	II	8 15	E	17 10	4
7	Boreal.	II	7 45		16 0	4
8	Magis ad boream verg.	II	7 25		15 20	4
9	In ambi. bore. duar seq.	II	6 5		15 50	6
10	Præcedens (has	II	5 35	R	14 50	6
11	Ex intervallo præced.	II	2 45		14 40	5
12	Hanc antecedens	II	0 35		15 50	5
13	Reliqua austral.	II	0 5	I	18 30	5
PISCIS NOTII.						
1	In ore & extre. aquæ	II	27 55		23 0	1
2	In capite trium præced.	II	21 35	D	20 20	4
3	Media	II	25 5	I	22 15	4
4	Sequens	II	26 35	O	22 30	4
5	Quæ ad branchiam	II	25 15		16 15	4

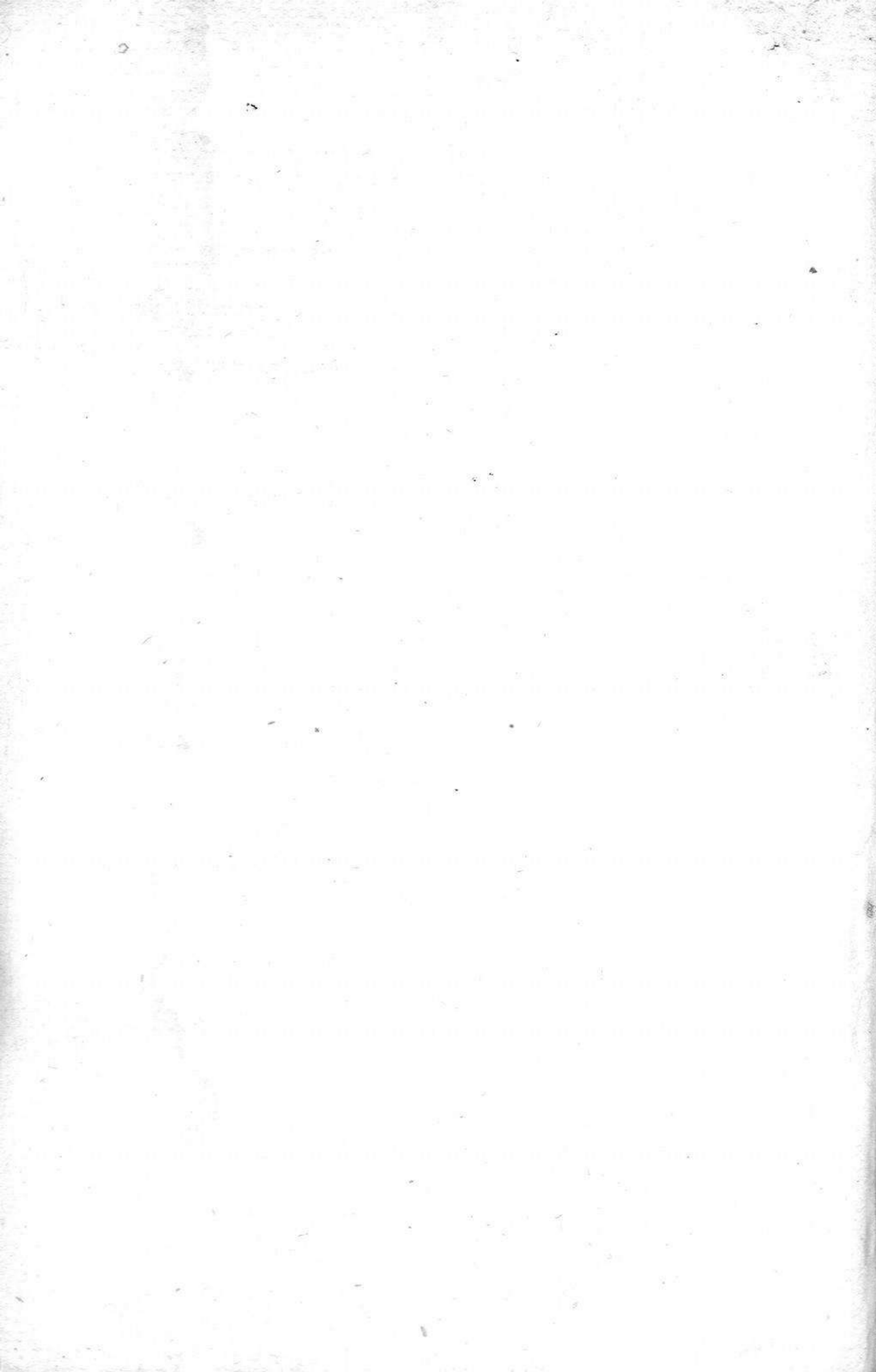
DE COMPO. GLOBI COELESTIS. . . .

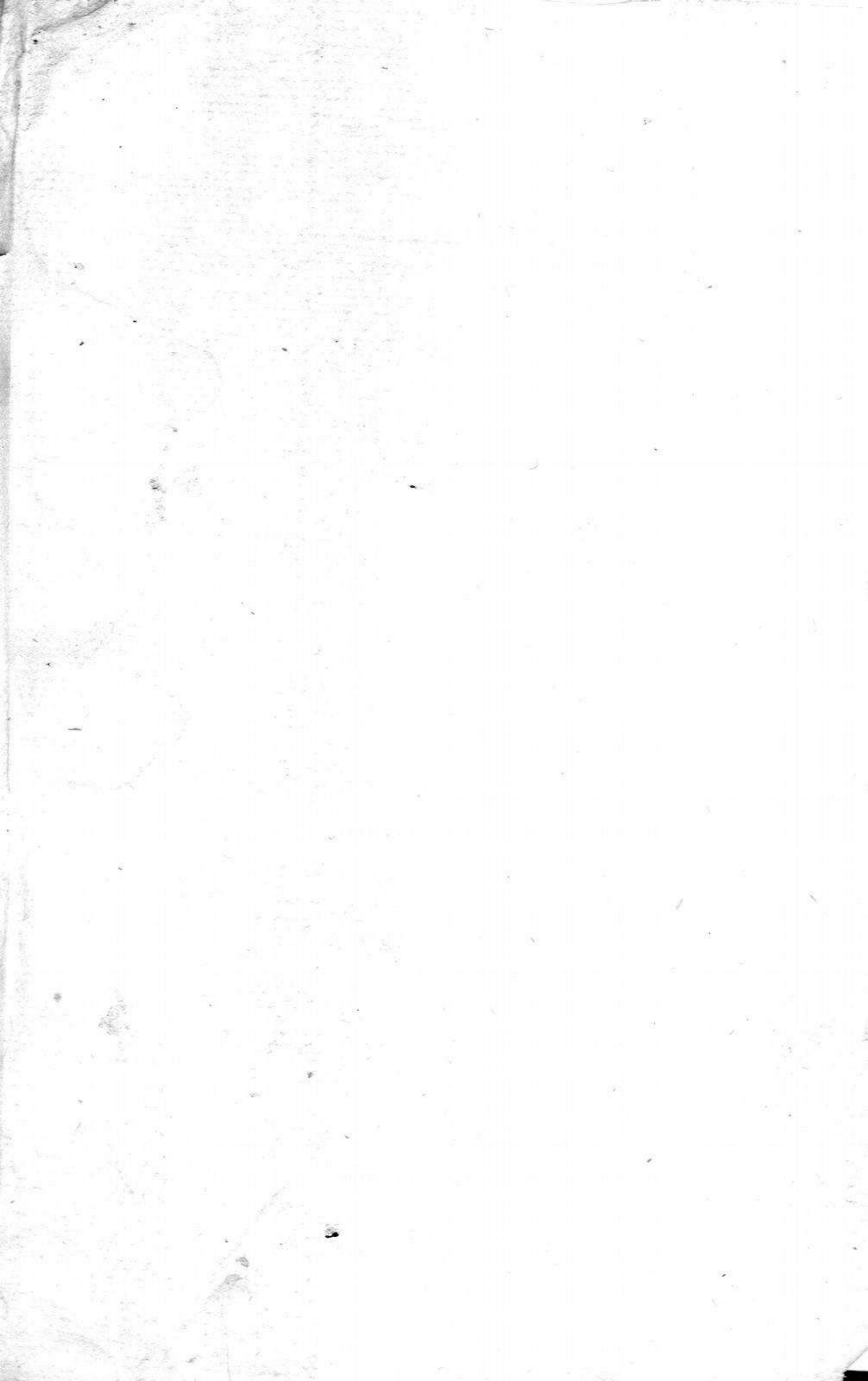
Nu me.	Stell.e	Longi.		Latitu.		Ma gni.
		S.	G.M.	P.	G. M.	
6	In spina au. atq; dorso	IP	16 5		19 30	5
7	In aluo duarū sequens	IP	22 5		15 10	5
8	Præcedens (trium	IP	19 45		14 40	4
9	In spina septētrio. seq.	IP	16 5	N	15 15	4
10	Media	IP	12 45		16 30	4
11	Præcedens	IP	11 55	A	18 10	4
12	In extrema cauda	IP	16 55		22 15	4
		IP	28 55		22 20	3
	Informes sex	IP	2 5	L	22 10	3
		IP	55	I	21 0	3
		IP	2 55		20 50	5
		IP	4 45		16 0	4
		IP	4 45	S	14 50	4

E I N I S.

De figuris
 Typis Ioan. Graphei anno à Christo
 humanæ salutis authore nato
 Anno M. D. LIII.

32786812

NOT
OUT